DEBATES OF THE ASSAM LEGISLATIVE ASSEMBLY, 1973

(FIFTH SESSION, 1973)

Vol. 2 No. 12

The 19th June, 1973

CONTENTS

			Pages
1.	Questions	• • •	1
2.	Voting on Demand for Grants	••••	35
3.	Calling Attention	•••	103
	Statement by the Chief Minister		104
			105
		•••	111

(Not for Table)

Canada Members

Remains Unity Divide Library

Ouestions

The Assembly met in the Assembly Chamber, Dispur, Gauhati at 10 A. M. on Tuesday, the 19th June, 1973.

lapses in connection with the disturbance arising out, of the

(b)-A list showing the names, designation and place of scryice

in the list with the property of the property

is placed on the Table of the House.

Shri Golok Rajbanshi, Deputy Speaker in the Chair.
12 (Twelve) Minister, 3 (Three) Minister of State and 80 (Eighty) Members.

STARRED QUESTIONS AND ANSWERS

W Govern will taken to higalisen the games of nother officers, he was

Date: 19th June, 1973 of minimal married

Starred Question No. 200 was not taken up as the Hon'ble Questioner was absent.

Shrimeti Renuka Devi Ba kataki How much time in Cow will take

Shrimati Renuka Devi Barkataki, asked

*201 Will the Chief Minister be pleased to state— aldizog 28

(a) The total number of officials of the State Government suspended, dismissed or transferred due to wrong handling of medium issue?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister)—Transfer is not a punishment.

Shri Giasuddin Ahmed—Is it a fact that Intelligence Deptt. deliberately suppressed the information gathered regarding the impending medium tangle? If so, whether the Govt. fixed up the responsibility on the officers concerned?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister)—Sir, this is a general allegation. The allegations should be specific.

Shrimati Renuka Devi Barkataki—According to the Statement the following officers were transferred or granted leave

- (1) Shri Khitish Ranjan Majumdar
- Shri Nabin Das woll-sund and the line of t
 - (3) Shri Bhupen Bora tanta annibation of
- and biss where (4) Shri B. Milli. Milli. Sind Chief Chief Chief

May I know from the Chief Minister if there is any allegation against these officers? How the Govt. can grant leave or allowed them to go on compulsory leave without being charge sheeted.

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister)—That is what the Govt. thought proper and therefore they were dealt with in that way.

Shri Dulal Chandra Barua - Is failure a qualification for promotion of an officer?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister)—Sir, failure is not a qualification for promotion. No officer was promoted when he failed in his duty.

Shri Dulal Chandra Barua—Is Govt. aware of the fact that public were demanding an enquiry for punsihment of the then S.D.O. Mangaldoi who has been promoted after his transfer from Mongaldoi?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister)—That is a matter for the Govt. to consider.

Re : Facilities given to Foresters and Guards

charge sheeted is efficient and there are sente more who are

Shri Biren Ram Phookan, asked:

*202. Will the Minister, Forests be pleased to state-

What facilities are given to the trainees such as Foresters and Guards in Jalukbari Forests School?

Shri Paramananda Gogoi (Minister, Forest) replied:

- 202.-The following are the facilities given to the trainees (Foresters and Guards) in the Assam Forests School at Jalukbari :-
 - 1. While the students are at headquarter, they stay in the School Hostel where necessary furniture are electricity free. The students have got separate common dining room and mess at headquarters and also on tour. Kitchen and dining room equipments and other necessities are provided free and the students organise and run their own mess themselves. Government provide cooks, etc., free of cost.
 - UNIFORM—The students are given free uniform as fellows will be willed and the tall the day in each session :-
 - (i) Forester-Long pant-2, Half shirt-2 and Bush shirt-1.
 - (ii) Forest Guards-Half pant-2, Half shirt-2.
 - 3. EQUIPMENT-For both Foresters and Forest Guards-Woolen Jersey-1 (one), Woolen socks-two pairs, Woolen putty-two pairs, Woolen cap-one, Sport Ganjee-one, Hunting bootone pair, Canvass shoes-one pair, Mug-one, Water bottleone, Mosquito curtain—one, Blanket—one free of cost every Guards Class ad. session.
 - 4. All books, instruments, camp equipment and stationery required for the course (except small items like pencils, writing pens and eraser) are supplied to the students free.
 - There is a playground attached to the school where both the classes for Foresters and Forest Guards can play simultaneously.
 - 6. The students are imparted with Physical and Rifles training. There are sufficient number of rifles in the school for training. Bullets are supplied free.
 - 7. There are common rcom facilities and also indoor games. No fee is sharged

- 8. The students are shown documentary films while in headquarters.
 - 9. Besides the teachers of the school lectures by expert on various field of forestry and wild life are arranged.
 - 10. While on tour, the students travel in the school bus and their luggages and camp enquipments are carried in the Forest School truck free.
 - 11. They are provided with accommodation in tents. Camp cots are provided to all of them. During 1972-73 almost all the tents and camp cots have been replaced. In the field also while the trainees are on tour facilities for common messing are allowed and services of cooks and sweepers being free.
 - 12. The trainees draw their usual pay and allowances.
- 13. They are given lodging allowance while they are in Hostel which amount to half the daily allowances. They are entitled to full daily allowances while they are on tour and excursions.
 - 14. The trainees are given proper medical facilities while in headquarters and on tour, free of cost. Medicines are supplied free.
- Shri Premadhar Bora—May I know the member of persons undergoing training in the Jalukbari Forest School?
- Shri Paramananda Gogoi (Minister, Forests)—Forestry Class-40, Forest Guards Class 44.

Re: Re-organisation Scheme

Shri Giasuddin Ahmed, asked:

- *203 Will the Minister, Labour be pleased to state-
 - (a) Whether it is a fact that the State of Assam has been divided into four Zones under the re-organisation schemes of the Directorate of Employment and Craftsmen Training?
 - (b) If so, whether the Zonal Officers have started functioning

Shri Gajen Tanti (Minister, Labour) replied:

203. (a)—Yes.

- (b)—The 4 Zonal Officers at Gauhati, Tezpur, Jorhat and Silchar have started functioning. The functions of Zonal Officers are given below:—
- (1) Inspection and general supervision of the works of the Employment Exchanges, Employment Information and Assistance Bureaux, University Employment Information and Guidance Bureaux and Special Employment Exchanges for Plantation Labour within the jurisdiction of each Zone.
- (2) Enforcement of Employment Exchanges (Compulsory Notification of Vacancies) Act, 1959 in the establishment both under Public and Private Sectors located within the Zone.
 - (3) Implementation of the Scheme viz., (1) Collection of Employment Market Information (2) Occupational Research and Analyses and Vocational Guidance and Employment Cou selling within the Zone.
 - (4) Contact with the Employers both under the public and Private Sectors within the Zone to ascertain the manpower requirements in the Establishments/Industries and to advise the Exchanges to meet the manpower of the Establishment/Industries.
- Shri Giasuddin Ahmed—May I know the basis on which the Zones have been formed?
- Shri Gajen Tanti(Minister, Labour)-According to convenience.
- Shri Giasuddin Ahmed—Sir, what are the points of convenience on the basis of which the State has been divided into 4 Zones?
- Shri Gajen Tanti(Minister, Labour)—Sir, I have already replied that according to the convenience of the places that the Government has divided the State into 4 Zone.
- Shri Giasuddin Ahmed-What is the headquarters of the Silchar Zone?
- Shri Gajen Tanti(Minister, Labour)-Silchar,

গ্রীদেবেন ববা — কি উপকাবৰ কাৰণে এই ধৰাৰ বি অবগেনাইজেচনৰ আঁচনি কৰিছে ?

শ্রীগজেন তাতী (মন্ত্রী, শ্রমবিভাগ)—-এইটো উত্তবত কোঁৱা হৈছে। শ্রীকেহোবাম হাজৰিকা—কোন কোন জিলা কোন কোন জোনত পৰিছে ?

Shri Gajen Tanti (Minister, Labour)-

Lower Assam Zone—Guwahati: Goalpara and Kamrup.

Central Assam Zone—Tezpur: Darrang and Lakshimpur

& Nowgong Mikir Hills.

Southern Assam Zone—Silchar: Cachar & North Cachar Hills.
Upper Assam Zone— Jorhat: Sibsagar & Dibrugarh.

Shri Pramadhar Bora—Considering the death of trained personnel and also the question of regional imbalance, will the Government create some more zones?

শ্রীগজেন তাতী (মন্ত্রী, শ্রমবিভাগ)—এইটো ভবা নাই।

শ্রীসোনেশ্বৰ বৰা – মন্ত্রী পৰিষদৰ মন্ত্রী ভাগ ভাগ কৰি ডিব্রুগড়, চিলচৰ, গোৱালপাৰাত শাসনৰ কাৰণে ব্যৱস্থা কৰাৰ কথা কাগজত ওলাইছিল, এইটোও তেনেকুৱাই ব্যৱস্থা নেকি ?

শ্রীগজেন তাতী (মন্ত্রী, শ্রমবিভাগ)—এইটো ক'ব নোৱাৰো।

শ্রীঅতুল চন্দ্র শইকীয়'—কিমান ডিভিজিয়নেল এক্সচেঞ্জ আছে ? এই ডিভিজিয়নেল এক্সচেঞ্জবিদাক জোনেল অফিচ কৰা হ'বনে !

শ্রীগজেন তাতী (মন্ত্রী, শ্রমবিভাগ)—আমাৰ কোনো ডিভিজিয়নেল এক্সচেঞ্জ নাই।

Shri Dulal Chandra Barua—What are the specific functions of the Zonal Officers?

Shri Gajen Tanti (Minister, Labour)—Sir, I have already replied to that question in my reply to (b) (1), (2), (3) and (4).

Shri Dula! Chandra Barua - Do the Government consider that the purpose of this reorganisation has become effective?

Shri Gajen Tanti (Minister, Labour)-Yes, Sır.

Shri Shubhankar Singha—Sir, the purpose of these zonal office is to carry on supervision of the Employment Exchange offices under

its Jurisdiction. If it is so, then why the zonal officer of the zonal office located at Silchar has not yet supervised the work of none of the local Employment Exchange Offices under his jurisdiction? No meeting has yet been convened. May I know the reasons from the Minister as to why Employment Exchange has not convened meeting yet.

Shri Gajen Tanti(Minister, Labour)-I shall look into the matter.

বি ঃ বা।সকুছি বৰঘোপা গড়কাপ্তালী ৰাস্তা শ্ৰীকন্দৰ্প কুমাৰ দাসে স্থধিছেঃ

#২০৪। মাননীয় গড়কাপ্তানী বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে—
(ক' বৰপেটা মহকুমাব অন্তৰ্গত ব্যাসকুছি বৰঘোপা গড়কাপ্তানী
ৰাস্তাত ১৯৭২-৭৩ চনত কিমান টকাৰ কাম হৈছে ?

- (খ) বাতাটোৰ কাম সম্পূৰ্ণ হ'লনে আৰু যদি হোৱা নাই কিয় !
- (গ) স্থানীয় বাইজে অসম্ভষ্ট হৈ বিভাগীয় কর্তৃপক্ষক কিবা অভিযোগ জনাইছে নেকি !
- (ঘ) যদি জনাইছে কি ?
 ভাঃ লুটকুৰ ৰহমান (গড়কাপ্তানী বিভাগৰ মন্ত্ৰী)-য়ে উত্তৰ দিছে :
 ২০৪। (ক)—১৯৭২-৭৩ চনত ১০,৮৩৭ ত টকাৰ কাম কৰা হৈছে।
 - (খ) ৰাস্তাটোৰ কাম দম্পূৰ্ণ হৈছে।

পে আৰু ঘ —স্থানীয় ৰাইজে পথটো বেছি ২ছল আৰু বেছি ওখ কৰিব লাগে বুলি আপতি দৰ্শাইছিল আৰু শিলগুটি দিয়াৰ বাবে অনুৰোধ জনাইছিল।

শ্ৰীকন্দৰ্প কুমাৰ দাদ—স্থানীয় ৰাইজে টকা অনুপাতে কাম হোৱা নাই বুলি অভিযোগ কৰাৰ কথা মন্ত্ৰী মহোদয়ে জানেনে ?

ডাঃ লুটফুৰ বহুমান (মন্ত্ৰী, গড়কাপ্তানী বিভাগ — টকা অনুপাতে কাম হোৱা নাই এইটো জনা নাই। কিন্তু কাম আৰু ভাল হ'ব লাগে এইটো জানো।

শ্ৰীকন্দৰ্প কুমাৰ দাস— ৰাইজৰ ফালৰ পৰা অভিযোগ আহিছে যে টকা অনুপাতে কাম হোৱা নাই। কিছুমান ঠাইত ত্ববি বন চুৰুকি বিল লৈ গৈছে।

যিমান টকাৰ বিল দিয়া হৈছে সিমান টকাৰ কাম হোৱা নাই এই কথা মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুসন্ধান কৰিবনে ?

- <mark>ডা: লুটফুব ৰহমান (</mark> মন্ত্ৰী, গড়কাপ্তানী বিভাগ)—কিবা এলিগেচন থাকিলে অনুসন্ধান কৰি চোৱা হ'ব।
- <u>শ্রীকন্দ</u>র্প কুমাৰ দাস— টকা অমুপাতে কাম হোৱা নাই। এই বিষয়ে সোনকালে অমুসন্ধান কৰিবনে !
- ডাঃ লুটফুৰ ৰহমান (মন্ত্ৰী, গড়কাপ্তানী বিভাগ)—এইটো অনুসন্ধান কৰি চোৱা হ'ব।
- ডাঃ ভূমিধৰ বৰ্মণ—ব্যাসকুচি বৰঘোপা ৰাস্তাটোৰ দৈৰ্ঘ কিমান ? এই বাস্তাটোৰ কিমান ঠাইৰ কাম সম্পূৰ্ণ হৈছে আৰু এইখিনিত কিমান টকা থৰচ হৈছে ?
- ডাঃ লুটফুৰ বহমান (মন্ত্ৰী, গড়কাপ্তানী বিভাগ)—এই ৰাস্তাটোৰ দৈৰ্ঘ ৫ কি.মি.। ইয়াৰ ৯০০ মিটাবৰ কাম হাতত লোৱা হৈছে আৰু মুঠ থৰচ হৈছে ১৩,৭২৫ টকা।
- শ্রীমতী ৰেণুকা দেৱী বৰকটকী—মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, ৯০০ কিলোমিটাৰ ৰাস্তাটোত শিলগুটি নিদিয়াকৈ অকল মাটিৰ কাম কবি ১৩ হেজাৰ টকা দিয়াত মন্ত্রী মহোদয় সম্ভুষ্ট হৈছেনে বিষয়াসকল সম্ভুষ্ট হৈছে ?
- ডা: লুটফুৰ বহমান (মস্ত্ৰী, গড়কাপ্তানী বিভাগ)—৯০০ কিলোমিটাৰ বাস্তাটো ঘনবসতি এৰিয়াত আৰু টাৰ্ক, বাচ, বট কেৰিজ আদিত এই টকাটো খৰচ কৰা হৈছে।
- শ্ৰীমতী বেণুকা দেৱী ববকটকী—৯০০ কিলোমিটাৰ বাস্তাটোত অকল মাটিৰ কাম কৰি ১৩ হেজাৰ টকা খৰচ কৰাব পিছত সেই কামৰ বাবে মন্ত্ৰী মহোদয়ে সন্তুষ্টি প্ৰকাশ কৰিছে নে ৪
- ডা: লুটফুৰ ৰহমান (মন্ত্ৰী, গড়কাপ্তানী বিভাগ)—আমাৰ এপ্তিমেট তেনেকুৱা আছিল আৰু সেই মতে থৰচ কৰা হৈছে।
- শ্রীতুলাল বৰুৱা—টকাখিনি পেমেণ্ট কৰাৰ সময়ত কমপ্লিচন বিপোর্ট দিয়া হৈছিল নে নাই ? যদি দিয়া হৈছিল কোনে দিছিল আৰু প্রকৃততে কান হৈছিল নে নাই ?
- ডাঃ লুটফুৰ ৰহমান (মন্ত্ৰী, গড়কাপ্তানী বিভাগ)— মই কাম সম্পূৰ্ণ হোৱা কথাটো জানো।

ডাঃ ভূমিধৰ বৰ্মণ— যিখিনি ৰাস্তাৰ কাম হোৱা বুলি মন্ত্ৰী মহোদয়ে কৈছে সেই খিনি ৰাস্তাত এতিয়াও এক আঠু বোকা হয়, এই কথাটো জানেনে ? ডাঃ লুটফুৰ ৰহমান (মন্ত্ৰী, গড়কাপ্তানী বিভাগ)—-ৰাস্তাটোত শিলগুটি দিয়া হোৱা নাই, গতিকে বোকা হ'ব পাৰে।

वि ३ साक्षाव कलब कसी

শ্ৰীবদন চন্দ্ৰ তালুকদাৰে স্থাহিছ:

- ২০৫। মাননীয় গড়কাপ্তানী বিভাগৰ মন্ত্রী মহোদয়ে অনুগ্রহ কবি জনাবনে—
 - (ক) ১৯৭২ চনত বাজ্যৰ আৰ্থিক ছৰাৱস্থাৰ কাৰণে গড়কাপ্তানী বিভাগৰ তলত কাম কৰা মাষ্টাৰ কলৰ কিমানজন প্ৰাৰ্থিক কামৰ পৰা এবি দিয়া হৈছিল ?
 - (খ) এই বিভাগৰ অধীনৰ কোন ডিভিজনৰ কিমান তেনে ক্মীক কামৰ পৰা এৰি দিয়া হৈছিল তাৰ এখন তালিকা সদনৰ মেজত ৰাখিব নে ?
 - (গ) এই কামৰ পৰা এৰি দিয়া সকলো কৰ্মীক পুনৰ কামত নিয়োগ কৰা হ'ল নে !
 - (ঘ) যদি হোৱা নাই তেনেহ'লে বর্তমানলৈ কোন ডিভিজনত কিমান ক্মী পুন্ব নিয়োগ কৰিবলৈ বাকী আছে ?
 - (৩) এই পুনৰ নিয়োগ নোহোৱাকৈ থকা কৰ্মী সকলক কেতিয়াকৈ লোৱা হ'ব ।

ডাঃ লুটফুৰ ৰহমান (গড়কাপ্তানী বিভাগৰ মন্ত্ৰী)-য়ে উত্তৰ দিছে । ২০৫। (ক)—৪১৯ জনক কামৰ পৰা এৰি দিয়া হৈছিল।

- (খ) কোন ডিভিজনৰ কিমান জনক কামৰ পৰা এৰি দিয়া হৈছিল তাৰ তালিকা সদনৰ মেজত ৰখা হৈছে।
 - (গ)—নাই হোৱা।
 - (ঘ)—১৮৮৫ জনক এতিয়াকৈ পুনৰ নিয়োগ কৰিবলৈ বাকী আছে। কোন ডিভিজনত কিমান পুনৰ নিয়োগ কৰিবলৈ বাকী আছে তাৰ তালিকা সদনত ৰখা হৈছে।
 - 10 -C -S --- 57 (5tal)

শ্রীবদন চন্দ্র তালুকদাব—মন্ত্রী মহোদয়ব তালিকাব পরা দেখা গৈছে যে কেইটামান ডিভিজনত এজনো কর্মীক বর্থাস্ত করা হোৱা নাই। যি বিলাক ডিভিজনত কর্মীক কামৰ পরা এবাই দিয়া হৈছে, তেওঁলোকক এতিয়া সম্পূর্ণ ভাবে লোৱা হৈছে নে আৰু বহুত বেছি পরিমাণব কর্মীক এতিয়াও লবলৈ বাকী আছে, ইয়ার কারণ কি ?

ডাঃ লুটফুৰ বহমান (মন্ত্রী, গড়কাপ্তানী বিভাগ — সম্পূর্ণভাবে লোৱা কথাটো নিৰূপণ কৰে ওৱার্ক লডৰ ওপৰত। য'ত কাম আছিল ডাত লোৱা হৈছে আৰু য'ত কাম কম তাত লব পৰা নাই।

গ্রীকেহোৰাম হাজবিকা—মন্ত্রী মহোদয়ে কৈছে যে ধ্রার্ক লডৰ ওপবত নির্ভৰ
কবি মান্ত্রহ কামৰ পৰা আভবোৱা হৈছে আৰু নিয়োগ কৰা হৈছে।
ভরার্ক লড কমাৰ কাৰণে কিমানজন ইঞ্জিনিয়াব, এচ, ডি, অ, আৰু
অফিচাৰক কামৰ পৰা আভবোৱা হৈছে? যদি আতৰোৱা হোৱা নাই
ভেন্তে ভাৰ কাৰণ কি?

ডঃ লুটফুৰ ৰহমান (মন্ত্ৰী, গড়কাপ্তানী বিভাগ — বাস্তাব দীৰ্ঘ যিমান আছিল সৈই অনুপাতে মাপ্তাৰ কল লেবাৰ বেচি আছিল। গতিকে চুপাবেনটেনিডিং ইঞ্জিনিয়াৰ, একজিকিউটিভ ইঞ্জিনিয়াৰক বিট্ৰেন্স কৰা হোৱা নাই।

শীঅতুল শইকীয়া—মই মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ পৰা জানিব বিচাৰিছে৷ কাচাৰ জিলাত মাষ্টাৰ ৰুলৰ লেবাৰ পুনৰ নিয়োগ কৰিবলৈ কিমান বাকী আছে ?

ডাং লুটফ্ব বহমান (মন্ত্রী, গড়কাপ্তানী বিভাগ)—বাকী আছে।

শ্রীতুলাল বৰুৱা— মন্ত্রী মহোদয়ে আৰু মুখ্যমন্ত্রী মহোদয়ে আশ্বাস দিছিল যে
তিনি মাহৰ ভিতৰত বাকী থকা মান্তাব ৰুল লেবাৰ সকলক বাজধানী
নির্মাণ কার্য্যত লগোৱা হব ৷ এই প্রতিশ্রুতি দিয়াব পিছত আজিলৈকে
কিয় নিয়োগ কৰা হোৱা নাই ৷ দ্বিতীয়তে চাকবিব পৰা আতবোৱা কর্মী
সকল যদি অতিৰিক্ত হয় তেন্থে আগতে কিয় লোৱা হৈছিল !

ডাঃ লুটফুৰ ৰহমান (মন্ত্ৰী, গড়কাপ্তানী বিভাগ) তাগতে মেঘালয়, মিজোৰাম, ব'ৰ্ডাৰ বোভ আৰু নেচনেল হাইৱেৰ কাৰণে মানুহৰ আৱশ্যক হৈছিল। এতিয়া ভাৰত চৰকাৰে কৈছে যে °৫ কিলোমিটাৰ বেচিচত মানুহ লব লাগে। সেই মতে আমি বাজধানী নিৰ্মাণত কিছুমান মানুহ লৈছো আৰু কিছু লবলৈ বাকী আছে।

শ্রীপ্রেমধৰ বৰা—এতিয়া ১৫০ জন মানুহ লবলৈ বাকী থাকিল, এই সকলৰ ভিতৰত ৫ বছৰৰ বেচি দিন কাম কৰা মানুহ আছেনে ?

ডাঃ লুটফুব বহমান (মন্ত্রী, গড়কাপ্তানী বিভাগ)— নাই।

শ্ৰীকবীৰ চন্দ্ৰ ৰায় প্ৰধানী— মন্ত্ৰী মহোদয়ে কৈছে যে ধ্ৰাৰ্ক লডৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰি মান্তহ লোৱা হৈছে। এই কৰ্মী বিলাকে বাস্তাৰ কান নকৰি বিষয়া সকলৰ ঘৰত কান কৰা কথাটো সঁচানে ?

ডঃ লুটফুৰ বহমান (মন্ত্ৰী, গড়কাগুানী বিভাগ)-- হয়।

শ্রীমতী বেণুকা দেবী ববকটক — মন্ত্রী মহোদয়ে কৈছে যে ওবার্ক লভব ওপবত নির্ভব কবি কর্মী সকলক মকবল কৰা কথা চৰকাৰে বিবেচনা কবিছে। এতিয়া কথা হ'ল যোৱাবাব টকা চেংচন কৰা সময়ত জিলা বিলাকত বাজনৈতিক কাবণড বিতৰণ কৰা হৈছে। কাচাৰ আৰু কামনূপ জিলাত যিথিনি টকাৰ আৱশ্যুক আছিল, সেই অনুপাতে কাচাৰ জিলাত বেচি টকা দিয়া কথাটো সঁচা নে?

ডাঃ লুটফুব বহমান (মন্ত্রী, গড়কাপ্তানী বিভাগ)— নহয়।

শ্রীমতী বেণুকা দেবী বৰকটকী—ব্রহ্মপুত্র উপত্যকাত প্রায় ১৮৮৫ জন কর্মীব ভিতৰত প্রায় ১৭০০ জনক নিয়োগ কৰিবলৈ বাকী আছে। এতিয়া কথা হ'ল কাচাৰ জিলাত ৭৬ জনক নিয়োগ কবিবলৈ বাকী আছে। এতিয়া কথা হ'ল কাচাৰ জিলাৰ ওৱার্ক লড় কেনেকৈ বাঢ়িল।

ডাঃ লুটফুৰ ৰহমান (মন্ত্ৰী, গড়কাপ্তানী বিভাগ)—কাচাৰ জিলাত তিনিটা আৰু ব্ৰহ্মপুত্ৰ উপত্যকাত ৫০ টা ডিভিজন আছে। গতিকে ব্ৰহ্মপুত্ৰ উপত্যকাত নিয়োগ কবিবলৈ বেচি বাকী থকাটো স্বাভাহিক।

শ্রীবদন চন্দ্র তালুকদাব—যিখিনি মানুহক এবি দিয়া হৈছে তেওঁলোকৰ ভিতৰত বয়সৰ সীমা পাৰ হোৱা বাবে কিছুমানক এবি দিয়া হৈছে!

ড: লুটফুৰ ৰহমান (মন্ত্ৰী, গড় কাপ্তানী বিভাগ)—বয়দৰ দীম। ৫৮ বছৰ বান্ধি
দিছো আৰু কিছুমানক এৰি দিয়া হৈছে তাৰ সংখ্যা মোৰ হাতত নাই।
শ্ৰীবদন চন্দ্ৰ তালুকদাৰ—কন্মীসকল লোৱাৰ ক্ষেত্ৰত বয়দৰ প্ৰমাণ পত্ৰ ডিভিজনত
ৰখা হৈছে নে নাই।

ডাঃ লুটফুৰ বহুমান (মন্ত্ৰী, গড়কাপ্তানী বিভাগ — ৰেৰ্কড বথা নাই। মেডিকেল চাৰ্টিফিকেট লৈছো। শ্রীবদন চন্দ্র তালুকদাৰ—বহুতৰ ক্ষেত্রত চেহেৰা চাই বয়স নির্দ্ধাৰণ কৰিছে, এইটো সঁচানে আৰু প্রমাণ পত্র মানি লোৱা নাই ? ডাঃ লুটফুৰ ৰহমান (মন্ত্রী, গড়কাপ্তানী বিভাগ)—সচাঁ নহয়।

Starred Question No. 206 was not put as the Hon'ble Questioner was absent.

Re: Undeveloped Roads

Shri Pitsing Konwar, asked:

- *207. Will the Minister P. W. D. (R & B) be pleased to state—
 - (a) Whether Government is aware of the fact that the Office of P. W. D. (R. & B.). Nowgong West Division cannot pay attention to the undeveloped roads constructed within Morigaon Civil Subdivision due to large coverage of roads and also due to long distance from Nowgong to Morigaon?
 - (b) Whether it is a fact that the Sub divisional Office, P.W.D. (R. & B.) Morigaon is not enough to assist the Divisional Office of Nowgong West Division for completion of roads and bridges in Morigaon Civil Subdivision?
 - (c) If so, whether Government propose to open a Divisional Office at Marigaon for better functioning of the Department and to look after the Development of roads.
- Dr. Lutfur Rahman (Minister, P. W. D.) replied:
 - 207. (a)—It is not a fact.
 - (b)-No.
 - (c)-Does not arise.
- Dr. Lutfur Rahman (Minister, P.W.D.)—Mr. Speaker Sir, I would like to draw your attention. During the last Assembly Session, the same question was asked. Now, Sir, this has been repeated again. If the questions are repeated then the other Hon'ble Members may not get the scope of putting fresh questions.

- Shri Dulal Chandra Barua—It is up-to the Hon'ble Deputy Speaker to decide.
- Shri Pitsing Konwar—Sir, is it a fact that almost all the roads of P. W. D, (R & B) constructed within Morigaon Civil Subdivision fall under the Marigoan P. W. D. Subdivision?
- Dr. Lutfur Rahman (Minister P.W D.) Sir, all the roads do not fall under Morigaon P. W. D. Subdivision.
- Shri Pitsing Konwar—Is it a fact that the Morigaon P. W. D. Sub-Division is running without a jeep for a pretty long time?
- ডা: লুটফুৰ ৰহমান (মন্ত্ৰী গড়কাপ্তানী বিভাগ)—এই প্ৰশ্নৰ উত্তৰ মই দিব নোৱাৰো, চাৰ !
- Shri Pitsing Konwar—In view of the backwardness of the area and the road condition will the Government consider a Division to be opened at Morigaon.
- ডাঃ লুটফুৰ বহমান (মন্ত্রী, গড়কাপ্তানী বিভাগ)— মৰিগাৱঁত চাব-ডিভিজন কৰাৰ কথা ভৱা নাই।

St Q. No. 208 was not put as the Hon'ble member was absent.

Re : Assam News at Delhi Press

Shrimati Renuka Devi Barkataki, asked :

- *209. Will the Chief Minister be pleased to state-
 - (a) Whether it is a fact that the Chief Minister on return from Delhi told the reporters of the Press on the 7th April, 1973 at Gauhati that most of the news item published in Delhi press regarding Assam situation was motivated?
 - (b) If so, whether the State Government has scrutinised such news and took proper action to contradict such news?
 - (c) What was the role played by the "Laision Officer" placed in charge of such matters in Delhi?
- Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister) replied:
- 209. (a)—Yes, The Chief Minister said, very often, motivated news

appeared in the press The particular news item emanated from Delhi is likely to create such an impression.

- (b)—It is for the Government to decide whether a particular news item should be contradicted or not. In the news-item itself to which the Hon'ble Member has referred, it appears, I said that such news should be ignored.
 - (c)—Does not arise.
- Shrimati Renuka Devi Barkataki—Sir, the Chief Minister has taken the plea to avoid the issue by saying that such kind of news should be ignored. Who is going to ignore it? Will the Chief Minister not agree that such type of news created confusion and is responsible for the disturbance last year. Do the Government including the Chief Minister feel that such news should be ignored?
- Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister)—It is a matter of opinion.
- Shri Renuka Devi Barkataki—May I know from the Chief Minister who is personally responsible to look after such news item at Delhi, specially the news emaniting from Delhi and send it to the Government of Assam for Scrutiny?
- Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister)—A Liaison Officer has been posted there?
- Shrimati Renuka Devi Barkataki—May I know from the Chief Minister whether this Liaison Officer has, up till now, sent any paper cutting of any All India paper for perusal of the Govt.?
- Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister)—He has been posted very recently.
- Shrimati Renuka Devi Barkataki—There is a Liaison Officer of Commissioner rank to look after the interest of Assam, May I know from the Chief Minister what the Commissioner is doing and whether he could or he can look after the interest of the State in this matter?
- Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister)—The Liaison Commissioner is there. His function is to look after the interest of the

Government of Assam in the various Departments of the Government of India.

- Shrimati Renuka Devi Barkataki—There is an Information Centre in the Assam House itself. May I know from the Chief Minister what are the functions of that Information Centre?
- Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister)—The function of the Information Centre is to look after the news or publicity that is to be made at Delhi level. In this connection I want to inform the House that that the Centre has not yet been properly strengthened, and we are going to do it.
- Shri Dulal Chandra Barua—Sir, the Chief Minister has said that such type of news should be ignored. May I know whether Government is aware of the fact that some unknown hands are playing certain role to create confusion in this region and propagating in such a way which can bring slur and disintegration to the State? And in these cases may I know what Government propose to do to stop such virulent propaganda in Delhi?
- Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister)—So far as the first part of the question is concerned I quite agree with the hon'ble member and in regard to the second part we are taking steps to stop it.
- Shri Premodhar Bora—What is the alleged motivated news item?

 Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister)—I read the news item?

 Mr. Speaker—It is in the paper.
- Shrimati Renuka Devi Barkataki—Sir, the Chief Minister has said that such type of news should be ignored. I am sorry to refer to the news item published and given in the name of a particular Cabinet Minister happened to abuse his own Cabinet colleague and the Chief Minister took 6 months to contradict that news item. Do that type of news should also be ignored?
- Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister)—Again this is a matter of opinion.

Re : Sales Tax from Timbers

Shri Biren Ram Phookan, asked:

*210. Will the Minister, Forests be pleased to state-

- (a)—Whether Government is getting the Sales Tax from timbers sold outside the state?
- (b) Whether the Government proposes to process all the plywood here in the State without sending any ply logs to other places outside Assam?
- (c) Whether the Government is aware of the fact that valuable trees are felled by the traders on plea of felling firewood tree from the Reserve Forests?
- (d) If so, will Government make arran ements to stock Firewood from their side and sell the same to the people at a reasonable rate?

Shri Paramananda Gogoi (Minister, Forests) replied:

- 210. (a)—When Forest Department sells timber departmentally to parties outside the State, the Department realises Central Sales Tax and no State Sales Tax is realisable on such sales. As regards private sales Forest Department has no information.
 - (b)—No. There is no proposal to process plywood logs Departmentally by Forest Department in plywood Mills. The Department does not sell plywood logs to any plywood mill outside the State.
 - (c)-No. It is not a fact.
 - (d)—Does not arise.
- শ্রীবীবেণ বাম ফুকন—উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মন্ত্রী মহোদয়ে এই কথা জনাবনে যে আমাৰ যিখিনি কাঠ বিক্রী কৰা হয়, তাব পৰা আমি চেলটেক্স পাওঁনে নাপাওঁ ?
- শ্রীপ্ৰমানন্দ গগৈ (মন্ত্রী, ৰাজহ বিভাগ)—এই প্রশ্নটো গড়কাপ্তানী বিভাগৰ প্রশ্নহে, তথাপি মই কওঁ কাঠ যেতিয়া বিক্রী কবে তেতিয়া চেলটেক্স

দিব লাগে, কিন্তু যেতিয়া ফাবর্নিচাৰ হিচাবে বিক্রী কবে তেতিয়া বোধহয় চেলটেক্স দিব নালাগে।

শ্রীত্নাল চক্র বৰুৱা—উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মন্ত্রী মহোদয়ে এইটো কথা জানেনে যে ইয়াত যিবিলাক প্লাইউদ ফেক্টবী আছে সেই ফেক্টবীবিলাকৰ মালিকে কলিকভাত হেডকোৱাটাব দেখুৱাই যিবিলাক প্লাইউদ লৈ যায় তেওঁলোকে কাঠবোৰ তাত নাবাখি অন্য ঠাইত বিক্রী কৰে আৰু ভাব পৰা আমি চেলটেক্স নাপাওঁ, চেলটেক্স পোৱাৰ পৰা আমাক বঞ্চিত কৰিছে।

শ্ৰীপৰমানন্দ গগৈ (মন্ত্ৰী, ৰাজহ বিভাগ)—আমি জানো চাৰ প্টক ট্ৰেফিকৰ নামত তেওঁলোকে হেডকোৱাৰ্টাৰলৈ যায় আৰু ফলত গড় কাপ্তানী বিভাগে চেলটেক্স আদায় কৰিব নোৱাৰে কথাটো সঁচা।

প্রীত্রলাল চন্দ্র বৰুৱা—আমাৰ ইয়াভ যিবিলাক প্লাইউদ ফেক্টৰী আছে সেইবোৰ অন্য মান্তহৰ হাতত। গতিকে মন্ত্রী মহোদয়ে জানেনে কি যে তাব বাবে যিথিনি কৰ আমি পাব লাগে সেইখিনি নিয়ম মতে দিয়া নহয়, ফলত আদায় কবা নহয় আৰু তাব বাবে আমাৰ বহুতো লোকচান হব লগা হৈছে ? সেই কৰ আদায় কৰিবৰ কাবণে কোনো আইন নাই নেকি ? প্রীপ্রমানন্দ গগৈ (মন্ত্রী, বাজহ বিভাগ)—আমি সেই বিষয়টো চাব প্রীক্ষা কৰি চাইছিলো, আমাব তেনে কোনো আইন নাই যাব দ্বাবা চেলটেক্স

আদায় কৰিব পৰা হয়।

শ্ৰীবীৰেণ বাম ফুকন—আমাৰ ইয়াৰ প্লাইউদেৰে যিবিলাক চাহ বাকচ অন্য ঠাইত তৈয়াৰ হয় সেইবিলাক আমাৰ ইয়াত তৈয়াৰ কৰিব নোৱাৰিনে? শ্ৰীপৰমানন্দ গগৈ (মন্ত্ৰী, বাজহ বিভাগ)—গ্লাইউদ আৰু চাহ বাকচ ভাৰতবৰ্ষৰ চাহিদা অনুসৰি শতকৰা ৫৫ ভাগ আমাৰ অসমত তৈয়াৰ হয়।

Shri Atul Chandra Saikia—Whether any sales tax has been collected from the traders for sale of timber in Bangladesh in 1971-72?

Shri Paramananda Gogoi (Minister, Forest)—I have no information.

শ্ৰীবীবেণ বাম ফুকন—আমাৰ তুথীয়া মানুহে স্থলভ মূল্যত খৰি পোৱাৰ ব্যৱস্থা চৰকাৰে কৰিবনৈ ?

- শ্রীপ্রমানন্দ গগৈ (মন্ত্রী, বাজহ বিভাগ)—এই কথাটো আমি প্রীক্ষা করি দেখিবলৈ পাইছো যে বজ্ঞাৰত যিবোৰ খবি বিক্রী করা হয় সেইবোর বনাঞ্চলব পরা আহে। সেই সূত্রত বেনেকৈ খবি নিয়মিত ভাবে সরববাহ কবিব পরা হয় তাক পরীক্ষা কবি আছো এইটো কথা সচাঁ যে খবিব নামত পার্বমিট, লৈ সংবক্ষিত বনাঞ্চলব পরা মূল্যবান গছ কাটিব পাবে, খবি যাতে নিয়মিত ভাবে বজাবত পাব পাবে সেইটো সক্রীয় ভাবে পরীক্ষা কবি থকা হৈছে।
- শ্রীতুলাল চন্দ্র বৰুৱা—বনাঞ্চলৰ পৰা খৰিব নামত যাতে মূল্যবান গছ কাটিব নোৱাৰে তাৰ বাবে যি আইন কৰিলে সেই আইন কেৱল প্রখীয়া মানুহ খিনিব বাবে হে, মন্ত্রী মহোদয়ে এইটো কথা জানে নে যে প্লাইউদ ফেক্টবীক খৰিব বাবে যি পাবমিট দিয়া হয় সেই পাৰমিট লৈ খৰিব নামত মূল্যবান অনেক গছ কাটি ধ্বংস কৰিছে ?
- শ্রীপ্রমানন্দ গগৈ (মন্ত্রী, বাজহবিভাগ)— আমি প্লাইউদ ফেক্ট্রবীব নামত পার্বমিট দিয়া নাই, কাঠৰ বাবে হে পার্বমিট দিয়া হয়।
- শ্রীমতী বেণুকাদেরী বৰকটকী—উপাধ্যক্ষ মহোদয়, বাংলাদেশলৈ স্বাভাবিকতে হেজাৰ হেজাৰ টকাৰ কাঠ বনাঞ্জলৰ পৰা লৈ গৈছে, প্লাইউদ ফেক্টবীৰ মালিকসকলে কাঠৰ সলনি শ শ মূল্যবান গছ কাটি লৈ যায় আৰু গুৱাহাটীৰ পৰা ২০ মাইল দূৰত লুকি মহলে শ শ মূল্যবান গছ কাটি নিয়া কথাটো চৰকাবে জানেনে ?
- শ্রীপ্রমানন্দ গগৈ (মন্ত্রী, বাজহ বিভাগ)—আচল প্রশ্নটোব পরা চাব ভালেখিনি আঁতবি গৈছে।
- শ্রীমতী বেণুকাদেৱী বৰকটকী জাগৰ প্রশ্ন কেইটাৰ উত্তৰ দিছে কাবণেছে শ্বধিছো, তেখেতে এটা বিমেইনিং পলিচি লৈছে, মই আশাকৰো তেখেতে এই প্রশ্নটোৰ উত্তৰ দিব।
- শ্রীসোনেশ্বৰ বৰা—কোপ হলদার বিলাকৰ ভিতৰত যে বছত বেনামী লোক আছে সেই কথাটো মন্ত্রী মহোদয়ে জানেনে ?
- শ্রীপ্রমানন্দ গগৈ (মন্ত্রী, বাজহ বিভাগ)—কোৱা কুই করা শুনো। আমার ওচরলৈ এতিয়াও কোনো অভিযোগ অভা নাই

শ্ৰীকবিৰ বায় প্ৰধানী—বাতি ৰাতি কাঠ বিলাক হাবিৰ পৰা কেৰি কৰিব পাৰে নেকি ?

শ্ৰীপ্ৰমানন্দ গগৈ (মন্ত্ৰী, ৰাজহ বিভাগ)—ৰাতি ৰাতি হাবিত কাম কৰিব নোৱাৰে কিন্তু গুৱাহাটীৰ ৰাষ্টাইদি ৰাতি কাঠ লৈ গলে আমাৰ তাত ক'ৰলৈ একো নাই। I be reasons of detailing them due to the following reasons-

Re: Promotion of S. I.

Shri Giasuddin Ahmed asked :

- *211. Will the Chief Minister be pleased to state-
 - (a) Whether it is a fact that some Sub-Inspectors of Police were selected in 1971 for promotion by a Selection Board constituted by the Inspector General of Police?
 - (b) If so, whether all of them have been promoted.
 - (c) If not, what are the names of the officers who have not been promoted and what are the reasons for detaining them from promotion?

Shri Hiteswar Saikia (Minister of State, Home) replied: 211. (a)—Yes!: or animous q-, and lo supplied y sixist an applied inde Inspectors will be made by the inspector Constiton (d) westrom

- (c)—The names of the Officers who have not been promoted the marretor General of Falice from time for the spans
- (1) Shri Nizamutulla Hazarika,
 - (2) Shri Sushil Chandra Das,
- (3) Shri Lakshmi Kanta Mohanta,
- (4) Shri Abdul Sattar Khan,
- Shri Sarat Chandra Hazarika, (5)
 - Shri Mohan Chandra Choudhury, (6)
 - Shri Paramananda Barman, (7)
 - Shri Sailendra Kr. Chakravarty, (8)
- Shri Monoranjan Patgiri, (9)

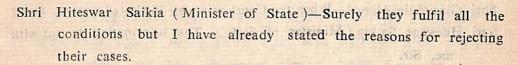
CI : Madana Dagumatany

- (11) Shri Narasingh Kakoti,
 - (12) Shri Pearuddin Ahmed,
 - (13) Shri Dhaneswar Das,
 - (14) Shri Dulal Chandra Bora,
 - (15) Shri Padam Bahadur Chetri,

The reasons of detaining them due to the following reasons-

- (i) Some were involved in Departmental proceedings.
- (ii) Some could not pass the Cadre course.
- Shri Giasuddin Ahmed—Is it not a fact that in consideration of age some officers are exempted from passing Cadre course?
- Shri Hiteswar Saikia (Minister of State)—I have no such information.
- Shri Giasuddin Ahmed—My question is whether there in any such rule that officers attaining certain age may be exempted from passing Cadre course examination?
- Shri Hiteswar Saikia (Minister of State)—That information is not with me.
- Shri Dulal Chandra Barua—What is the norm followed by Government in respect of promotion of officers to higher posts?
- Shri Hiteswar Saikia (Minister of State)—Promotion to the rank of Inspectors will be made by the Inspector General of Police from the list to be prepared by a State Selection Board constituted by the Inspector General of Police from time for the purpose:

 Provided that a promoted Sub-Inspector who has been confirmed in the rank and has a total of 10 years continuous service in the rank of a specified date will be eligible for consideration and for the promotion to the rank of Inspector. A directly recruited Sub-inspector will be eligible for consideration and for promotion to the rank of Inspector after completion of 6 years service after confirmation.
- Shri Dulal Chandra Barua—Whether these officers whose cases have been rejected fulfil those conditions? If so, why their cases have been rejected 2

- Shri Giasuddin Ahmed—Whether the names of these officers who have not been promoted were included in the list by the Selection Board? If so, whether the Selection Board took into considerasion all aspects of each case for selecting them for promotion?
- Shri Hiteswar Saikia (Minister of State)—Yes, Sir, the Selection Board took into consideration all aspects but these officers could not be promoted because they did not pass the Cadre Course and some were involved in Departmental Proceedings.
- Shri Giasuddin Ahmed Sir, I want to know about one specific case, namely, the case of Shri Pearuddin Ahmed. Whether this particular officer was exempted from passing Cadre course by an order of the I. G. P.?
- Shri Hiteswar Saikia (Minister of State)—He is involved in a Court case.
- Shri Giasuddin Ahmed—Whether the Court case was taken into consideration by the Selection Board?
- Shri Hiteswar Saikia (Minister of State)—Everything was taken into consideration.
- Shri Giasuddin Ahmed—If so, how could the Selection Board select him for promotion?
- Shri Hiteswar Saikia (Minister of State)—His case was recommended by the Selection Board.
- Shri Giasuddin Ahmed—His name was recommended by the Selection Board and the Selection Board took into consideration all these matters. How could the Selection Board recommend his case for promotion when there was a Court case against him?
- Shri Hiteswar Saikia (Minister of State)—Probably the Court case was instituted against him after the Selection Board recommended his case.

Shri Giasuddin Ahmed—When the Court case was instituted against him?

Shri Hiteswar Saikia (Minister of State)—That information is not with me, Sir.

Shri Dulal Chandra Barua—If the case was instituted before the Selection, how could the Selection Board select him?

Shri Hiteswar Saikia (Minister of State)—I have already replied that question.

Shri Giasuddin Ahmed—Whether the Minister has got any information that in the Court case the officer concerned was honourably acquitted and in consideration of that the Selection Board selected him for promotion?

Shri Hiteswar Saikia (Minister of State)—If the hon. Member gives me the particulars I will certainly look into it.

Shri Dulal Chandra Barua—Whether, apart from this norm some other norms like favourtism are also followed in the matter of promotion:

Shri Hiteswar Saikia (Minister of State)—Sir, the Selection Board constituted by the I. G. P. is composed of Addl. I. G. P. and 3 D. I. Gs, and therefore, I do not think these high officials will indulge in favourtism.

বিঃ বি গড়কাপ্তানী ৰাস্তা

শ্ৰীকন্দৰ্প কুমাৰ দাদে স্থবিছে:

*২১২। মাননীয় গড়কাপ্তানী বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে—

(ক) বৰপেটা মহকুমাৰ অন্তৰ্গত সৰুপেটা কায়াকুছিৰ মাজেৰে যোৱা

বি যি গড়কাপ্তানী বাস্তাৰ বাকী অংশ অৰ্থাৎ ভৱানীপুৰ দক্ষিণ হাউলীৰ

পৰা স্বন্দৰীদিয়ালৈ পকা বাস্তা কৰাৰ আঁচনি হাতত আছেনে !

(খ) যদি নাই তেন্তে কেতিয়া আঁচনি লব ?

ডাঃ লুটফুৰ ৰহমান (গড়কাপ্তানী বিভাগৰ মন্ত্ৰী)-যে উত্তৰ দিছে:

২১২। (ক)—বৰপেটা মহকুমাৰ অন্তৰ্গত সৰুপেটা কায়াকুছিৰ মাজেৰে বি যি বুলি কোনো ৰাস্তা নাই। সম্ভৱতঃ এইটো বি বি (ভৱানিপুৰ বৰপেটা) ৰাস্তাৰ কথাহে কোৱা হৈছে। ভৱানীপুৰ দক্ষিণ হাউলী বুলি কোনো ঠাই নাই। যদি মাননীয় সদস্তই বি বি ৰাষ্টা আৰু ভৱানিপুৰ দক্ষিণ হাটীৰ কথাহে স্থাছে ভেনেহ'লে এই সম্পৰ্কে নিমোক্ত বিবৃতি দিয়া হ'ল—

- (১) এই ৰাস্তাৰ (বি বি ৰোড) দক্ষিণহাটী স্থন্দৰীদিয়া অংশত কায়াকুছি বজাৰ এলেকাত ৪ ৰ্থ পৰিকল্পনাৰ কালছোৱাত • ৪৬ কিঃ মিঃ ৰাস্তা পকা কৰাৰ বিভাগীয় অনুমোদন ইত্যাদি দিয়া হৈছে, আৰু কামৰ অগ্ৰগতি হৈ আছে।
- (২) বাকী শিলগুটি দিয়া (Gravelled) অংশ পকা (Blacktopped) কৰাৰ আঁচনি বৰ্তমান চৰকাৰৰ হাতত নাই।

(খ)—বর্তমানে এই আঁচনি লোৱাৰ সম্ভাৱনা নাই।

শ্রীকন্দর্প কুমাব দাস উপাধ্যক্ষ মহোদয়, এই ৰাস্তাটো ভৱানীপুৰ সমষ্টিব মাজেদি গৈ বৰপেটাত লাগিছে। মোৰ প্রশ্নটোত দক্ষিণ হাউলীৰ ঠাইত দক্ষিণ হাটিহে হব লাগে। ভৱানীপুৰৰ পৰা বৰপেটালৈ স্থন্দৰী দিয়ালৈ বাস্তাটো পকা কৰাৰ আঁচনি চৰকাৰৰ হাতত আছেনে?

ডাঃ লুটফুব ৰহমান (মন্ত্ৰী, গড়কাপ্তানী বিভাগ)—কায়াকুছিৰ পৰা বৰপেটালৈ ১'৬ কিলোমিটাৰ ৰাস্তা আগতে ব্লেক টপিং কৰা হৈছে। কিন্তু বাকী ৰাস্তাত গ্ৰেভেল দিয়া আছে কিন্তু ব্লেক টপিং হোৱা নাই।

শ্রীকন্দর্প কুমাব দাস—সেই ৰাস্তাখনদ আজি ১০ বছৰ ধৰি একে অৱস্থাতে থকা কথাতো মন্ত্রী মহোদয়ে জানেনে ?

ডাঃ লুটফুৰ ৰহমান (মন্ত্ৰী, গড়কাপ্তানী বিভাগ)—সেইটো ৰাস্তা গ্ৰেভেল কৰা হৈছে। কিন্তু ৰাস্তাটো তেনেকৈ পৰি থকা নাই।

শ্ৰীকন্দৰ্প কুমাৰ দাস—সেই ৰাস্তাটোত গ্ৰেভেল নথকাৰ ফলতেই যোৱা ৰাতি তাত মোৰ গাড়ীখন লাগি ধৰিছিল। (হাঁহি)

ডাঃ লুটফুৰ ৰহমান (মন্ত্ৰী, গড়কাপ্তানী বিভাগ)—সেই কথা মোৰ জ্বনা নাই।
শীআকুল হান্নান চৌধুৰী—মই মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ পৰা জানিব বিচাৰিছো যে,
স্কুল কলেজৰ কাষেদি যোৱা ৰাস্তাবিলাক পকা হোৱাৰ দৰকাৰ বুলি
গৱৰ্ণনেন্টে বিবেচনা নকৰেনে ? যদি কৰে সেই ৰাস্তাথিনি সোনকালে
পকা কৰিবনে ?

ডাঃ লুটফুৰ ৰহমান (মন্ত্ৰী, গড়কাপ্তানী বিভাগ)—চতুৰ্থ পৰিকল্পনাত সদস্য সকলৰ চাব কমিটিয়ে য'ত যিমানখিনি বাস্তা লৈছিল সিমানখিনি ইতিমধ্যে কৰা হৈছে। এইবাৰো মাননীয় সদস্যই সেইখিনি লব তেতিয়া হ'লে কৰিব পৰা হ'ব। শ্রীকন্দর্প কুমাব দাস—পঞ্চম পৰিকল্পনাত এই বাস্তাখন্দৰ কাম হাভত লবনে? ডাঃ লুটফুৰ ৰহমান (মন্ত্ৰী, গড়কাপ্তানী বিভাগ)—যদি মাননীয় সদস্যই কমিটিত লবলৈ কয়, তেন্তে আমি তাক সমর্থন কবিম।

Re : International Farm youth Exchange Programme
Shri Giasuddin Ahmed, asked :

*213. Will the Minister, Agriculture be pleased to state—

- (a) Whether it is fact that the Government adopted a programme called International farm youth exchange programme 1972?
- (b) If so, what action has been taken for implementation of the said programme?

Shri Upendra Das (Minister, Agriculture) replied:

213. (a)—Yes.

fists

(b)—State Government's nominations were forwarded to the Government of India which conducts such a programme.

Shri Giasuddin Ahmed—Whether any person has been selected for the purpose in 1972?

Shri Upendra Das (Minister, Agriculture)—The name of 4 persons were sent to the Govt. of India. They were:

- (1) Shri Kumud Chandra Deka,
- (2) Md. Nur Islam Haque,
- (3) Shri Jogesh Upadhaya,
- (4) Shri Rabindra Prasad Singh.

Shri Giasuddin Ahmed—With which country this programme has been arranged?

Shri Upendra (Minister, Agriculture)—For United States of

P

Shri Giasuddin Ahmed—May I know from the Hon'ble Minister why of all the countries U.S.A. was selected?

Shri Upendra Das (Minister, Agriculture)—Because this pro-

gramme was made in collaboration with the U.S.A.

Shri Giasuddin Ahmed—What are the aims and objects of this programme?

- Shri Upendra Das (Minister, Agriculture)—The aims and objects of this programme is to have interchange of ideas and also to get experience in the method of cultivation of that country so that this could be practiced in our country under similar conditions.
- Shri Giasuddin Ahmed—Sir, I could not make any head and tail of anything of what the Minister has said. In our country we have adopted a different mode of cultivation i.e. Farming Corporation and therefore what training and experience our youths can have in America about our farming corporation?
- Shri Upendra Das (Minister, Agriculture)—Sir, my difficulty is that I had not been to America. There are perhaps some methods of cultivation and if our boys got some training in that method they might introduce this in our country also.
- শ্ৰীবদন চন্দ্ৰ তালুকদাৰ—উপাধ্যক্ষ মহোদয়, এই মৰ্ম্মে যি তিনিজন যুৱকক
 নিৰ্ব্বাচন কৰা হৈছিল তেওঁলোকক কি গুনাগুণৰ ভিত্তিত কৰা হৈছিল !
 শ্ৰীউপেন দাস (মন্ত্ৰী, কৃষিবিভাগ)—যিবিলাকক ইয়াৰ কাৰণে নিৰ্ব্বাচন কৰা হৈছিল সেই সকলৰ ৩০ একৰ মাটি থাকিব লাগিব আৰু তেওঁলোক
 খেতিয়ক হব লাগিব। বয়স লাগিব ২০ ৰছৰ।

(ভইচ: এইটো তেনেহলে চিলঙত যাব দেখোন)

He must have 30 acres of land; he must have rural background and have some knowledge of Cultivation in his home and his State.

শ্রীতুলাল চল্র বৰুৱা—উপাধ্যক্ষ মহোদয়, যিখিনি নর্ম থাকিব লাগে, এই তিনিজনৰ এটাৰো সেই গুণাগুণ নাই সেই কথা চৰকাৰে জানেনে নাজানে ? শ্রীমতী ৰেণুকা দেৱী বৰকটকী—উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মই বৰুৱা ডাঙৰীয়াৰ লগতে এটা পৰিপূৰক প্রশ্ন স্থবিব বিচাৰিছো, সেইটো হৈছে যি কেইজনক ইয়াৰ পৰা নির্বাচন কৰি পঠিয়ালে সেই কেইজনক কেন্দ্রীয় চৰকাৰে বিজেষ্ট কৰা কথাটো সঁচানে ?

(হাঁহি)

শ্রীউপেন দাস (মন্ত্রী, কৃষিবিভাগ)—ভাৰত চৰকাৰে বাংলা দেশৰ ইছুলৈ ভাৰত পাকিস্থানৰ যি যুদ্ধ হ'ল তেতিয়া এই প্রজেক্ট বাদ দিলে।

শ্রীগুলাল চন্দ্র বৰুৱা—চেহেৰা আৰু গুণাগুণ চাই বিজেষ্ট কবিলে নেকি !

শ্রীউপেন দাস (মন্ত্রী, কৃষিবিভাগ)—মই ইতিমধ্যেই কৈছো নহয় যে বাংলাদেশ লৈ ভাৰত পাকিস্থানৰ যুদ্ধ হোৱা কাৰণে আঁচনিটো স্থগিত কৰিলে।

শ্রীবদন তালুকদাৰ—উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মই এটা কথা স্থাধিব বিচাৰিছো যে, এই প্রগ্রেমত অসমৰ কেইজনক পৰিতার্ঘ্য কৰিলেনে ভাৰতৰ অন্যান্য ৰাজ্যৰো কৰিলে ?

শ্ৰীউপেন দাস (মন্ত্ৰী, কৃষিবিভাগ)—১৯৭২ চনৰ ভাৰত পাকিস্থানৰ যুদ্ধৰ কাৰণে এই আঁচনি প্ৰত্যাহাৰ কৰিলে।

Re : Hospital at Pathsala

Dr. Krishna Kanta Lahkar, asked:

- *2 4. Will the Minister, Health be pleased to state—
 - (a) Whether there is any proposal for construction of a twenty bedded Hospital at Pathsala Town?
 - (b) If so when the Comment is going to start the work?

Shri Chatrasing Teron (Minister, Health) replied:

214. (a)—As the land of the existing State Dispensary is only

2½ bighas suitable land of suitable areas is being looked for.

(b)—Does not arise.

বি ঃ চাব টেজানী

গ্রীপিটসিং কোঁৱৰে স্থধিছে:

*২১৫। মাননীয় মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ে অন্তগ্ৰহ কৰি জনাবনে—

- (ক) মৰিগাওঁ মহকুমাৰ কাৰণে সদৰ কাৰ্য্যালয়ত এটি চাব ট্ৰেজাৰী প্ৰতিষ্ঠা কৰাৰ আৱশ্যকতাৰ কথা চৰকাৰে ভাবিছেনে?
- (খ) যদি ভাবিছে, ভেনেহ'লে এই চাব ট্রেজাৰীৰ ঘৰ এভিয়ালৈকে নির্মাণ নকৰাৰ কাৰণ কি ?
- (গ) এই বিষয়ে মৰিগাওঁৰ এটি সজাটি দলে চৰকাৰৰ ওচৰত স্মাৰক-পত্ৰৰ যোগে সকিয়াই দিয়াটো সঁচানে ?
- (ঘ) মৰিগাওঁ মহকুমাৰ টকা পইচা লেনা-দেনাৰ স্থবিধাৰ কাৰণে বৰ্তমান বিত্তীয় বছৰতে চাব ট্ৰেজাৰীৰ ঘৰটো নিৰ্মাণ কৰাৰ আৰু আৱশ্যকীয় আৰ্থিক মঞ্জুৰী দিয়াৰ ব্যৱস্থা হাতত লবনে ?
- (৬) মৰিগাওঁ মহকুমাৰ সদৰ কাৰ্য্যালয়ত এটি চাৰ ট্ৰেজাৰী প্ৰতিস্থা কৰাৰ লগতে ষ্টেট বেল্কৰ এটি শাখা খুলিবৰ বাবে আৱশ্যকীয় ব্যৱস্থা হাতত লবনে !

শ্ৰীশৰং চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্যমন্ত্ৰী)-য়ে উত্তৰ দিছে:

२३८। (क)- इत्र ভाविष्ट ।

- (খ)—এই উদ্দেশ্যে নগাওঁৰ উপায়ুক্তই নগাওঁৰ গড়াকাপ্তানী বিভাগৰ কাৰ্য্যবাহী অভিযন্তাৰ সৈতে যোগাযোগ কৰি আছে যাতে চাব ট্ৰেক্সাৰীটোৰ কাৰণে এটা স্থবিধাজনক ঘৰ আহৰণ কৰিব পাৰে।
 - (গ)—হয়, কথাটো সঁচা। <u>অসম বিভাগ বি</u>
 - (ঘ)—ওপৰত উল্লেখ কৰা মতে নগাওঁৰ উপায়্ক্তৰ পৰা আৱশ্যকীয় বিপট পোৱাৰ পিছত চৰকাৰে যথাবিহিত ব্যৱস্থা হাতত লব।

(ঙ)—ইভিমধ্যে চৰকাৰে ষ্টেট বেংক অব ইণ্ডিয়াৰ সৈতে যোগাযোগ কৰি আছে যাতে আৱশ্যকীয় ষ্টেট বেংকৰ শাখা থুলিব পাৰি।

Re: Relief and Rehabilitation Department

Shrimati Renuka Devi Barkataki, asked:

- *216. Will the Minister-in-charge of Relief & Rehabilitation be pleased to state—
 - (a) Whether the Relief and Rehabilitation Department under the Government is still functioning?
 - (b) If so, what are its activities?
 - (c) What is the total amount spent on refugees during the 1970-71, 1971-72 and 1972-73?
 - (d) What is the amount received from the Central Government on this head during the aforesaid period?

Shri Syed Ahmed Ali (Minister, Relief and Rehabilitation) replied:

216. (a), (b), (c), and (d)—Attention of the honourable Member is drawn to the replies given on 29th March 1973 to the Starred Question No. 135. (a), (b), (c) and (d) during the last March, 1973 Session of the Assembly.

Re : Reserved Forests

Shri Biren Ram Phookan, asked:

- *217. Will the Minister, Forest be pleased to state—
 - (a) Whether fresh surveys are being conducted even now to reduce the area of Reserved Forests, Proposed Reserved and Potential proposals in Goalpara District and if so, the reasons for such actions?
 - (b) What is the quantum of loss of Government in the shape of value of land, value of trees and annual earning from the areas which have been thrown open out of the scope of reservation as outlined above and who is responsible for this loss?

A

Shri Paramananda Gogoi (Minister, Forest) replied:

217. (a)—Fresh surveys are being conducted in Goalpara District to

exclude some cultivated and habitated lands from the proposed

Reserved Forests of the acquired Zamindary estate as well as to

make the existing zig-zag Reserve Forests boundaries straight.

(b)—There is no loss. The areas excluded from the Reserved Forests are protected as unclassed State forests and the trees remain the property of Forest Department for disposal. They have been excluded because already existing human habitate.

Re: Supply of Plywood Logs

Shri Giasuddin Ahmed, asked:

*218. Will the Minister, Forests be pleased to state-

- (a) Whether it is a fact that the Forest Department has been supplying Plywood logs to the Plywood Mills of Upper Assam?
- (b) Whether it is a fact that the rate of such plywood was increased to Rs. 5.50 per cft. in 1971 put after some time it was reduced to Rs. 5.25 p.?
 - (c) If so, under what circumstances the rate was reduced?
 - (d) Whether it is a fact that in view of the present higher rate in the open market such reduction has resulted in a loss of more than fifty lakhs of rupees annually to the Government?
- (e) Whether it is a fact that contrary to the working plan procedure and against all silvicultural procedure the Government has decided to increase the quota of supply of plywood from 18 to 28 lakhs cft. causing destruction to Forests wealth?

NAME OF THE PARTY OF THE PARTY PARTY

Shri Paramananda Gogoi (Minister, Forest) replied:

218. (a)—Yes.

- (b)—No.
- (c)—Does not arise.
- (d)-No.
- (e)-No

বি ঃ বিধান দ্বভাত প্ৰশ্নৰ উভৰ দিয়াৰ বিষয় শ্ৰীকন্দৰ্প কুমাৰ দাসে স্বধিছে:

- হ>১৯। মাননীয় সংসদী পৰিক্রেমা বিভাগৰ মন্ত্রী মহোদয়ে অনুগ্রহ কবি জনাবনে—
- কি কিমান দিনৰ ভিতৰত বিভাগীয় কৰ্তৃপক্ষৰ পৰা বিধান সভাৰ প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দিয়াৰ নিয়ম আছে ?
 - (খ) নিৰ্ধাৰিত সময়ৰ ভিতৰত প্ৰশ্নৰ উত্তৰ বিভাগীয় কৰ্তৃ পক্ষই নপঠালে কিবা ব্যৱস্থা লোৱাৰ নিয়ম আছে নেকি ?
 - (গ) যদি আছে, চৰকাৰে কি ব্যৱস্থা এতিয়ালৈকে লৈছে মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে ?
- শ্ৰীচৈয়দ আহমেদ আলি (সংসদী পৰিক্ৰমা বিভাগৰ মন্ত্ৰী)-য়ে উত্তৰ দিছে :
 ২১৯। (ক)—সাধাৰণতে প্ৰশ্ন পোৱাৰ ১৫ দিনৰ ভিতৰত বিধান সভাৰ
 সচিবালয়লৈ উত্তৰ পঠিওৱাৰ নিয়ম আছে।
 - (খ) আৰু (গ)—লাগতিয়াল খা-খবৰ সংগ্ৰহ কৰোতে কেতিয়াবা দেৰি হ'ব পাৰে। সাধাৰণতে নিজ নিজ বিভাগে যত্ন আৰু সতৰ্কতা অৱলম্বন কৰি উত্তৰ দিবলৈ চেষ্টা কৰিব লাগে। নতুন পদ্ধতি মতে দায়িত্বত থকা কৰ্মচাৰীৰ গাফিলতি হ'লে বিহিত ব্যৱস্থা লোৱা হ'ব।

বিশেষ কাৰণত সদনৰ বৈঠকৰ ভিতৰত উত্তৰ দিব নোৱাৰিলে পিছত মাননীয় সদস্যক প্ৰশাৰ উত্তৰ জনোৱাৰ ব্যৱস্থা আছে।

বিঃ দলং পুলৰ নিয়াণ

শ্রীপিটসিং কোঁৱৰে স্থাছ :

- *২২০। মাননীয় গড়কাপ্তানী বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অমুগ্ৰহ কৰি জনা<mark>ৰনে—</mark>
 - (ক) নগাওঁ সংমণ্ডলৰ কাৰ্য্যবাহী অভিযন্তাৰ অন্তৰ্গত মৰিগাওঁ উপ-সংমণ্ডলৰ চতুৰ্থ পৰিকল্পনাৰ কালছোৱাভ নিৰ্মাণ কৰা ৰাস্তাৰ ওপৰত দলং আৰু পুল নিৰ্মাণ নকৰাৰ কাৰণ কি ?
 - (খ) দলং আৰু পুলৰ অভাৱত ৰাস্তাইদি অহা যোৱা কৰা যাত্ৰী সকলে নানা অসুবিধাৰ সন্মুখীন হোৱাৰ কথাটো মন্ত্ৰী মহোদয়ে জানেনে !
 - (গ) যদি জানে, তেনেহ'লে যাত্ৰী সকলৰ অস্থ্ৰবিধা দূৰ কৰাৰ কাৰণে চৰকাৰে এতিয়ালৈকে কিবা ব্যৱস্থা লৈছেনে ?

ভাঃ লুটফুৰ ৰহমান (গড়কাগুনি বিভাগৰ মন্ত্ৰী)-য়ে উত্তৰ দিছে ঃ

- ২২০। (ক) নগাওঁ সংমগুলৰ কাৰ্য্যবাহী অভিযন্তাৰ অন্তৰ্গত মৰিগাওঁ উপসংমগুলৰ চতুৰ্থ পৰিকল্পনাৰ কালছোৱাত নিৰ্মাণ কৰা ৰাত্যৰ ওপৰত দলং আৰু পুলৰ নিৰ্মাণৰ কাম ঠিকাদাবক দিয়া হৈছে। ইয়াৰ ভিতৰত ৮ খন দলঙৰ কাম চলি আছে আৰু ২০ খন দলঙৰ কাম সম্পূৰ্ণ হৈছে। আৱশ্যকীয় পুলৰ কামবোৰ ঠিকাদাৰক দিয়া হৈছে। চিমেন্টৰ নাটনিৰ কাৰণে অগ্ৰগতিত বিশেষকপে বাধা পৰিছে।
 - (খ)—হয়, দলং আৰু পুলৰ অভাৱত অহা বাস্তাইদি অহা-যোৱা কৰা যাত্ৰী সকলৰ অসুবিধা হ'ব পাৰে।
 - (গ)—(ক) প্রশ্নব উত্তব সাপেক্ষে এই প্রশ্ন মুঠে।

এই সম্পৰ্কে (ক) প্ৰশ্নৰ উত্তৰলৈ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰা হ'ল। যাত্ৰী সকলৰ অমুবিধা দূৰ কৰিবৰ কাৰণে দলং আৰু পুল বিলাক সোনকালে শেষ কৰিবৰ চেষ্টা কৰা হৈছে।

र राजीक किसी की स्थान सामग्री हातन

Re: Embankment of Brahmaputra

Shrimati Renuka Devi Barkataki, asked :

- *221. Will the Minister, P. W. D. (B. F. C.) be pleased to state-
 - (a) Whether the work of constructing the embankment of Brahmaputra in Barkhetri Mouza has been started?
 - (b) The total amount of estimated expenditure in this connection?
 - (c) The number of families who are going to be evicted for this new embankment?
 - (d) What are the names of the Contractors working on this Embankment?
- Shri Bihsnu Prasad (Minister of State, Brahmaputra Flood Control)
 replied:
- 221. (a)—One retirement to Brahmaputra Dyke at Lowpara in Barkhetri Mouza was taken up in February last part and completed physically by the end of March, 1973.

- (b)—The total amount of estimated cost of this work is Rs. 14,79,200.00 (Rupees Fourteen Lakhs Seventy-Nine Thousand Two Hundred) only as per sanctioned estimate.
 - (c)-6 (six) families.
- (d)—Works were allotted to 40 (Forty) Contractors as per list placed on the Table of the House.

वि ३ स्थाउँ विशंत

শ্রীকন্দর্প দাসে স্থধিছে:

*২২২। মাননীয় বাননিয়ন্ত্ৰণ বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অমুগ্ৰহ কৰি জনাবনে ?

- (ক) বৰপেটা মহকুমাৰ অন্তৰ্গত সৰুক্ষেত্ৰী সমষ্টিৰ উত্তৰ সীমাত প্ৰভুমাবা নদীৰ মথাউবি নিৰ্মাণ কাৰ্য্য বন্ধ কৰা কথা সঁচানে আৰু এই মথাউৰিৰ নিৰ্মাণ কাৰ্য্য কেতিয়া আৰম্ভ কৰিছিল ?
- (খ) যদি দঁচা হয়, সৰুক্ষেত্ৰী সমষ্টিত এনে এটা মথাউবি নিৰ্মাণ কৰাৰ বিষয়ে চৰকাৰে কি চিন্তা কৰিছে?
 - (গ) যদি কৰা নাই, কিয় ?

জ্ঞীবিষ্ণু প্রসাদ (বাননিয়ন্ত্রণ বিভাগৰ ৰাজ্যিক মন্ত্রী)-য়ে উত্তব দিছে:

২২২। (ক)—প্ৰমাৰা নদীৰ গুয়োপাৰে মথাউৰি কঠালমূৰি ঘাটৰ পৰা সৰুক্ষেত্ৰী সমষ্টিৰ উত্তৰ সীমালৈকে সজা হৈছে। মথাউৰিৰ কাম ১৯৫৫ চনত ৰেল লাইনলৈকে আৰু বাকী ডোখৰ ৰেল লাইনৰ পৰা শেষ বিন্দুলৈ ১৯৬৪-৬৫ চনত সম্পূৰ্ণ কৰা হয়।

(थ)— এই विषय मगीका छमारे थका दिए ।

(श)-लाम चूर्ठ।

Re: Railway Over Bridge

Shri Pitsing Konwar, asked:

*223. Will the Minister, P. W. D. (R. & B.) be pleased to state-

(a) Whether steps have been taken to construct a Railway Overbridge at Thekera-Gate on the Railway crossing of National Highway No. 37?

- (b) Whether a representation signed by more than fifty Hon'ble M. L. As has been submitted for this purpose?
- (c) What is the reaction of the Government of India in this regard?

Dr. Lutfur Rahman [Minister. P. W. D. (R. & B.)] replied :

- 223. (a)—Yes. (Proposal for construction of overbridge at Thekeragate on N. H. 37 included in the tentative list of works of N. H. 37 for Fifth Five-Year Plan.
 - (b)-Not known.

(No representation signed by M. L. As. received for this purpose)

(c)—The proposal is under consideration of Government of India.

Re: Protection Force

Shrimati Renuka Devi Barkataki, asked :

*224. Will the Minister, Forests be pleased to state-

The strength of the protection Force of the Forest Department all over Assam and what is the pattern of the organisation?

Shri Paramananda Gogoi (Minister, Forests) replied:

224. At present there are six protection squads, each squad consists of One Forest Ranger, Two Foresters, Four Forest Guards, one Driver with one pick-up van and suitable number of tents for their camping in the Forests.

VOTING ON DEMAND FOR GRANTS

Mr. Deputy Speaker—The question hour is over. Item
No. 2

শ্রীতুলাল চন্দ্র বৰুৱা—মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ মীন বিভাগৰ মন্ত্রী মহোদয় নিজে এজন অনুস্চিত তুখীয়া সম্প্রদায়ৰ লোক আৰু সেয়ে আমি

ভাবিছিলো তেখেতে এই বিভাগ পোৱাৰ লগে লগে অহুসূচিত সম্প্রদায়ৰ কিছু ক্ষেত্ৰত ছুখ লাঘৱ হব আৰু তেখেতে এই লোকসকলৰ উন্নতি কল্পে চেষ্টা কৰিব। কিন্তু অতি পৰিতাপৰ বিষয়, উপাধ্যক্ষ মহোদয়, তেখেত্ৰ নেত্ত্ত এই সম্প্রদায়ৰ লোকসকলৰ মাজত অন্যায় অবিচাৰ কৰিবলৈ আৰম্ভ কৰিছে। তেখেত নিজে এই সম্প্ৰদায়ৰ লোক হৈ এই সম্প্ৰদায়ৰ বিৰুদ্ধে কাম কবিবলৈ লৈছে। মুখ্যমন্ত্ৰীয়ে বাজেট বক্তৃতাত উপাধ্যক্ষ মংগেদর কৈছে যে আগমি গৰীৱ আৰু যি সকল নিস্পেষিত জাতি তেওঁ-লোকৰ তুথ মোঁচনৰ চেষ্টা কৰিম। কিন্তু কথা আৰু কাৰ্য্যৰ মাজত বেশনো মিল নাই। বৰ্তমানৰ কাৰ্যাকলাপ হিছেই বিপ্ৰীত হৈছে। চৰকাৰৰ ঘোষিত নীতি হিচাবে কোনো মীন সহলেই পোনপটীয়া বন্দবস্ত হব নালাগে আৰু দেয়ে উপায়ুক্তক লৈ এখন কমিটি কৰা হৈছে। ভেওঁলোকে বন্দবস্তীৰ কথা চিন্তা কৰে। এই ক্ষেত্ৰত চৰকাৰৰ নীতি হ'ল যে যি সকল মাছ মৰীয়া ব্যৱসায়ীৰ লোক এই ক্ষেত্ৰত চৰকাৰে তেওঁলোকক হে উপকৃত কবিব কিন্তু আগৰ বিমান গেলা গোন্ধ আছিল সেই গেলা-গোন্ধ আৰু বেছি হব ধ্ৰিছে তাৰ মই উদাহ্বণ দাঙি ধ্ৰিম। আমি ভাৱো যিহেতু চৰকাৰৰ ঘোৰিত নীতিৰ লগত কাৰ্য্যৰ অমিল গতিকে অকল মন্ত্ৰী মহোনয়ে নহয় মুখ্যমন্ত্ৰীৰো আজিব এই ক্ষেত্ৰত আমি পদত্যাগ দাবী কৰিছো। চৰকাৰৰ খোষিত নীতিত বাখ্যা কৰিছে যে তুখীয়া গৰীৱ শ্ৰেণীৰ লোকে সহায় পাব কিন্তু আজি চৰকাৰে তেওঁলোকক তিলতিলকৈ হত্যা কৰিছে। কামৰূপ জিলাৰ হাজো সমষ্টিত গৰ্জনবি**ল** বুলি এখন বিল আছে। এই বিলখন মন্ত্রী মহোদয়ে তেওঁব এজন অন্তৰ্জ वसू खीका निष्ठव मङ्मपावक काः कृः कि लानभिमा वल्पावसी पितन । অথচ ফেব্ৰুৱাৰী মাহতে উপায়ুক্তই চেল নোটিচ জাবি কৰিলে কিন্তু তুৰ্ভাগ্য কথা মন্ত্রী মহোদয়ে সেই নোটিচ কেন্চেল কবি সিদিনা তেওঁক বন্দবস্ত্রী দিলে।

Shri Syed Ahmed Ali (Minister, Law)—Sir, may I ask the hon'ble member what does he mean by the word—'fang-fung'?

^{*}Speech not corrected.

Ħ

Shri Dulal Chandra Barua - 'Fang-fung' means 'fang-fung'. 'fang-fung' means begus cooperative; it is not unparliamentary. কাং ফুং মানে বোগাছ। এইটো আনপার্লিয়ামেন্ট্রী হব নোৱাৰে। তাৰ পিচত এই কেচটো হাইকোৰ্টলৈ গ'ল, হাইকোৰ্টে ৰুলিংও দিলে যে আগৰ জনৰ অনাদায় কৰ বাকী থকা কাৰণে উপায়ক্তই চেল-নোটিচ জাবি কবিব। সেইকাবণে উপয়ুক্তই নোটিচ চাবিওফালে জাবি কৰি দিলে যে আমুক ভাৰিখে বিলখন চেলত দিয়া হব কিন্তু আচৰিত কথা যে উায়ক্তৰ এই সকলো নোটিচ কেনচেল কৰি পূৰ্বৰ भिरु भाकूरकन्दक मञ्जी मरहाप्तर है स्वान भवा भानभी हो। वन्तवस्त्री पितन । এই কালিচৰণ বোলা মানুহজনৰ কোনো চচাইটি নাই। তেওঁ এখন বোগাছ চচাইটিৰ মালিক। গতিকে ইয়াব দ্বাবা গৰীব জনসাধাৰণক ৰঞ্চিত কবা ৈছে। কিন্তু আচৰিত কথা উপাধাক মহোদয়, উপায়ুক্তই নোটিচ জাৰি কৰা স্বত্বেও ছিল্ডৰ সচিবালয়ত পইচা জমা লৈ শ্ৰীশ্বৎ চল্ৰ সি হৰ নেত্রৰ এজন নপত। ফুকনে এই বিল বিক্রী করে। গতিকে এই মন্ত্রী মহোদয়ে অনুসূচিত ম্প্রাদায়ৰ লোকৰ বিৰুদ্ধে এনে ষ্ট্যন্ত্র কৰা উচিতনে ? চৰকাৰৰ নিয়ম-নীতি আছে, হাইকোটে ৰুলিং দিয়াৰ পাচতো সেই ৰুলিং পৰিহাৰ কৰি ছখীয়া শ্ৰেণীক প্ৰবঞ্চনা কৰি এনে বন্দোবস্তী দিয়াৰ নৈতিক অধিকাৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ আছে নে ? আমি ভাবিছিলো মুখ্যমন্ত্ৰীয়ে এখেতক অনুস্চিত সম্প্রদায়ৰ লোক বুলিয়ে এই বিভাগ দিছিল আৰু সকলোৱে আশা কবিছিল যে এই লোকসকলৰ উন্নতিকল্পে মন্ত্ৰী মহোদয়ে চিন্তা কৰিব। মুখ্যমন্ত্ৰীয়ে সৌ সিদিনা এনে এটা চৰকাৰী নীতি ঘোষণা কৰাৰ পাচত আমি আজি লাজ আৰু ত্থ পাইছো তেখেতৰ এজন সভীৰ্থ ই নীতিব বিৰুদ্ধে কাম কৰা বাবে। কালি কোঁৱা কথাটোৰ আজি যদি এনে ৰূপ ধাৰণ কৰে তাৰ পৰা কি আশা কৰিব পাৰি? ज्यकल (मरेटिन) एइरे नर्स, डेशाधाक मरहाम्स, मक्रलरेम्ब मीधिबशाब विलव ক্ষেত্ৰতো এনে মনোপলি বিজিনেচ্ চলি আছে। তাত অনুসূচিত জাতিব লোকক আত্ৰাই দি অনা অনুসূচিত মানুহক যি ধনী আৰু বছৰে বছৰে লাথ লাথ টকা উপাৰ্জন কৰে তেওঁক পোনপটীয়া বন্দোকস্তী দিছে।

এই চোচাইটি খন এখন বোগাছ চচাইটি। তেখেতে কি মায়াত আবদ্ধ হৈ এইলোক সকলৰ বিৰুদ্ধে ঠিয় দিছে কব নোৱাৰো।

Shri Upendra Das (Minister, Agriculture)—Sir, I want to know who got the settlement?

Shri Dulal Chandra Barua—It was settle! in the name of a bogus cooperative constituted not by the scheduled caste people but by the non-scheduled caste people.

Shri Upendra Das (Minister, Agriculture,—I want to know the name,

Shri Dulal Chandra Barua—You tell us, I do not like to tell; you tell us; if I tell, that would be embarrassing to me because one of my colleagues is involved and that is why I do not like to say. That is why it was more or less a political settlement; I do not like to embarrass my colleague on this account.

Shri Upendra Das (Minister, Agriculture)—On a point of order, Sir, I want to know when it was settled and who settled?

Shri Dulal Chandra Barua—It has been settled last year. It has been settled in 1972 and direct settlement was given for one year but extension was given.

হাজো সমষ্টিৰ ফিচাৰিৰ পৰা চৰকাৰৰ হাতলৈ কি আহিছে ! ইয়াত ৩৫ হাজাৰ টকাৰ লেটি ভেটি আছে। এই টকা কোনে কোনে ভাগ পাইছে সেইটো ক'ব নোৱাৰো। কিন্তু ৩৫ হাজাৰ টকাৰ ট্ৰেনজেকচন চলি আছে। মই এই বিষয়ত মন্ত্ৰীৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিছো। তেখেতে যদি প্ৰশাসন নিকা কৰিব বিচাৰিছে তেন্তে এই সম্পৰ্কত ভাল ব্যৱস্থা লওঁক। নহলে তেখেতৰ কলিগ এজনে এনে ধৰণৰে কাম কৰি থাকিলে তেখেতে প্ৰশাসন নিকা কৰিব বিচাৰিলেও কেতিয়াও প্ৰশাসন নিকা কৰিব নোৱাৰিব। আমাৰ মুখ্যমন্ত্ৰীয়ে এই বিষয়ে নাজানিব পাৰে কিন্তু বিভাগীয় মন্ত্ৰী মহোদয়ে এই সম্পৰ্কত বেছি জানে। কাৰণ তেখেতে মন্ত্ৰী হোৱাৰ আগতেও ফিচাৰিৰ সম্পৰ্কত কাম কৰিছিল। গহপুবত এখন জমুমুটিত জাতিৰ মান্তহৰ নামত এখন চচাইটি আছিল। তাৰ পাচত

ৰাজনৈতিক কাৰণত ইয়াৰ পৰা এজন মূৰবনী গৈ অনুস্চিত জাতিব সেই ছখীয়া মানুহ বিলাকক খেদি এজন ধনী মানুহৰ ভাই ককাই, বংশ পৰিয়াল গোট খাই এখন কো-অপাৰেটিভ কৰিলে। যদি এই কথা সঁচা হয় তেনেহলে কেনেকৈ কল্যাণ মূলক কাম হ'ব। আজি আমাৰ ভড়ালত ধন নাই অথচ ওলাখ টকাৰ এই কো-অপাৰেটিভটো লোকচান ভবি মন্ত্ৰী মহোদয়ে নীতি বিৰুদ্ধ কাম কৰিছে। গতিকে মই জানিব বিচাৰিছো মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ৰ পৰা চৰকাৰৰ ঘোষিত নীতিৰ বিৰুদ্ধে এই মন্ত্ৰীজনে কিয় জনসাধাৰণৰ বিৰুদ্ধে কাম কৰিছে।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, ইয়াব লগতে মই আৰু এটা কথা কব খুজিছো।
এইটো হৈছে মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ নেতৃত্বত আৰু এখন ফিচাৰি মহল আছে।
এই মহলত মাছ থকাটো দূৰৰ কথা তাত পানীও নাই। কিন্তু তাকে
এটা দপুথ্ৰী আখা দি পানী নোহোৱা ঠাইত মাছ আছে বুলি কৈ
আছে। এই পুথ্ৰীটোলৈ বছৰি বছৰি লাখ লাখ টকাৰ মাছৰ কণী
আৰু পোৱালী আনে। কিন্তু ক'ত বিতৰণ হয় সেই কথা কোনেও
নাজানে কিন্তু লাখ লাখ টকাৰ কণী আৰু পোৱালী অনা হয়। এই
বিলাক কাৰ পেটলৈ যায় কব নোৱাৰো। মই এই সম্পর্কত মুখ্যমন্ত্রী
ডাঙৰীয়াৰ দৃষ্টি আকর্ষণ কাৰছো। এই সম্পর্কত অনুসন্ধান কবিব লাগে
আৰু কোনে এইবিলাকত কি কবিছে আৰু কিমান পাইছে তাৰ এটা
হিচাপ চৰকাৰে জনাব লাগে। আৰু কিছুমান নাও তৈয়াৰ কৰিছিল।
কিন্তু এই নাও বিলাক তাতে পৰি থাকিল। এই সম্পর্কত লাখ লাখ
টকা আমাৰ লোকচান হ'ল।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, এই বিভাগটো ডেভেলাপমেন্ট হোৱাব লগতে মাছ
পাবলৈ নোহোৱা হ'ল । অথচ এই বিভাগে হিচাব কৰি দেখুৱাইছে যে
তেওঁলোকে এই বিভাগৰ উন্নয়নৰ কাৰণে অজস্ৰ টকা খৰচ কৰিছে।
মাছ নাইকীয়া হ'ল । চোৰাং ভাৱে মাছ নগালেণ্ড আৰু বঙ্গদেশলৈ পঠোৱা
হৈছে। এই বিষয়ত মন্ত্ৰী মহোদয়ে একো কৰিব পৰা নাই। বাংলা
দেশৰ পৰা মাছ আহিব আহিব বুলি কৈ আছে কিন্তু এতিয়ালৈকে
একো হোৱা নাই। এই প্ৰসংগতে মই আৰু এটা কথা সদনৰ দৃষ্টিলৈ

^{*}Speech not corrected.

আনিব থুজিছো যে দিচাং নদীত অনুস্চিত সান্ত্যক চেটলনেটে দিয়া হৈছে।
কিন্তু ফাবটেলাইজব কৰপবেচনে জাবৰ ময়লা আদি এই নদীত পেলোৱাটো
পানী বিষাক্ত হ'ল আৰু মাছ মৰা বন্ধ কৰি দিলে.। আনফালে এই
মান্ত্যজনৰ পৰা ফিচাৰি বন্দবস্তিৰ সম্পৰ্কত সমস্ত টকা আদায় কৰি ল'লে।
ইয়াৰ ফলত এফালে মান্ত্যজনৰ টকা গ'ল আৰু আনহাতে মান্ত্যজনৰ
মাছ মৰা বন্ধ হৈ গ'ল। এই মান্ত্যজন নিৰ্মায়। তেওঁক টকা খিনি
ঘূৰাই দিম বুলি কৈ আছে কিন্তু আজিলৈকে দিয়া হোৱা নাই।

মি: ডেঃ স্পীকাৰ—আপোনাব সময় হ'ল।

জীতুলাল চন্দ্ৰ বৰুৱা—উপাধ্যক্ষ মহোদয়, কৃষি বিভাগটো পুনৰ সংগঠন কবিব লাগে আৰু ইয়াৰ কাৰণে স্তৃচিন্তিত আঁচনি গ্ৰহণ কৰিব লাগে। নিগম আৰু বিভাগ বিলাক একেলগ কৰিব লাগে। লাখ লাখ টকা ঔষধ চটিওৱাৰ নামত খৰচ কৰা হৈছে কিন্তু কৃষক সকলৰ শ্সা উৎপাদন কাৰ্য্যত কোনো কামত লগা নাই। ইৰিগেচন বিভাগটো এগ্ৰিকালচাৰ বিভাগৰ লগত লগ লগাই দিব লাগে। ভাৰ পাচত ৰবি শস্য সম্পৰ্কত যিবিলাক কাম চৰকাৰে কৰিছে তাৰ কাৰণে এটা অনুসন্ধান কমিটি কৰা দৰ্কাৰ। আমি জনাত ৰবি শস্যৰ শিতানত কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে ১০ কোটি টকাৰ ঠাইত ৭ কোটি টকা দিলে। তাৰ ভিতৰৰে ৪ কোটি টকা নতুন বাজ-ধানীৰ কামত থবচ কৰা হ'ল। যদি ৪ কোটি টকা তাতেই গ'ল বাকী খিনিৰে ববি শস্যৰ কাম কেনেকৈ চলিব। এই ক্ষেত্ৰত এইটোৱেই পৰিলক্ষিত হৈছে যে ববি শদ্যৰ উৎপাদনৰ নামত চৰকাৰে কিছুমান আঁচনি যুগুত কৰি মোহিনী বান মাৰি ৰাইজক আওপাকে লৈ যাবলৈ চেষ্টা কৰিছে। গতিকে ৰবি শসা উৎপাদনৰ মেৰ পাক আৰু ফিচাৰি বিভাগৰ মন্ত্ৰীয়ে তুখীয়া মানুহৰ ওপৰত চলোৱা হাই-হেণ্ডেডনেচৰ এটা তদন্ত চলাবলৈ হাউচৰ পৰা এটা কমিটি কৰি দিব বুলি মুখ্যমন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াক অন্তুৰোধ জনাই কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱটো সমৰ্থন কৰিলো।

শ্রীমতী বেণুকা দেবী বৰকটকী—মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, কৃষি বিভাগৰ ওচৰত যিটো কর্তন প্রস্তাৱ আনিছে সেইটো মই সমর্থন কৰি জ্যাৰমান কথা কব বিচাৰিছো। কৃষি বিভাগটোৱে অসমত ভৱিষ্যতে কেনেকৈ কৃষক ৰাইজৰ

^{*}Speech not corrected.

জীৱন নিৰ্বাহৰ মানদণ্ড বঢ়ায় বিশেষকৈ আমাৰ অসম চৰকাৰৰ কৃষি বিভাগে ইমান দিনে কি বৰঙণি যোগালে, কেনে ধৰণৰ কাম কৰিলে, এই বিলাক আজি পৰ্য্যালোচনা কৰি চোৱাৰ সময় আহিছে। এই বিভাগটোৱে সৌ সিদিনাখন শিক্ষা সম্প্ৰসাৰণ, গৱেষণা আদি বেগুলেটৰি কাম বিলাক কৰি আছে।

কিন্তু অসমত কৃষি বিশ্ববিদ্যালয় হোৱাৰ পিছত এই বিভাগটোৰ বহুখিনি দায়িত্ব, শিক্ষা আৰু সম্পুদাৰণৰ কাম লগতে গৱেষণাৰ কামো বহু পৰিমাণে কমি গ'ল অৰ্থাৎ তেওঁলোকৰ হাতৰ পৰা গুচি গ'ল। সম্প্ৰদাৰণৰ কাম সম্পূৰ্ণ ৰূপ নিদিওঁতেই কিছু অংশ বিশ্ববিদ্যালয়ৰ হাতলৈ গুচি গ'ল। এই ক্ষেত্ৰত বিশ্ববিদ্যালয়ৰ হাতত বিভাগৰ বহু কাম গুচি আহিল, আগতে বিভাগৰ যিটো কাম আছিল সেই হিচাবে বহু পৰিমাণৰ কাম কমি গ'ল আনহাতেদি এই বিভাগৰ 'জুৰিচদিকশুনে।' বেচি আছিল কিন্তু যেতিয়া অসম দেশখন ফাটি কেবা টুকুৰা হ'ল, মেঘালয়, মিজোৰাম হোৱাৰ পাচত অসমৰ ভালেখিনি অংশ কমি গ'ল আৰু বিভাগৰ কামো সেই পৰিমাণে কিছু কমি গ'ল। কিন্তু তথাপিও এই বিভাগটোৰ আগতেই থকা সকলো বিষয়া আৰু কৰ্মচাৰী, এক্সটেনশুন অফিচাৰকে আদি কৰি ইমান বিলাক কৰ্মচাৰীয়ে অসম প্ৰদেশত সাধাৰণ খেতিৰ উন্নতিৰ হকে কিমান বৰঙণি আগবঢ়াইছে দেইটো খৰচি মাৰি আলোচনা নকৰিলে এই বিভাগৰ ভিতৰত থকা কেৰোণবোৰ কোনো কালে আঁতৰ কৰিব পৰা নাযাৰ।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, কৃষিৰ কথা ক'বলৈ গৈ মই কওঁ যে চৰকাৰে কৃষিৰ ক্ষেত্ৰত এটা বৈপ্লৱীক নীতি অনুসৰণ কৰিব, আমাৰ তুখীয়া কৃষকৰ জীৱনৰ মানদণ্ড বহু পৰিমাণে উন্নত কৰিব আৰু আমাৰ সমূহীয়া ৰাইজব জীৱনলৈ সুখ আৰু শান্তি আনিব। সেইটোয়েই আছিল এই চৰকাৰৰ ঘোষিত নীতি আৰু সেইটোৱেই আছিল এই চৰকাৰৰ 'ইলেকশুন মেনিফেষ্টো'। কিন্তু, এই বছৰৰ ভিতৰতে, কৃষিৰ ক্ষেত্ৰত বিশেষকৈ বাৰ্থ হোৱা দেখা যায়। আজি ইয়াব বাবে আমি কৃষি মন্ত্ৰীয়েই দায়ী বুলি ভাবো। কিয়নো আজি যিজন মন্ত্ৰীক এই কৃষি বিভাগটোৰ দায়িত্ব দিয়া হৈছে তেওঁৰ কাল্পনিক শক্তি

^{*}Speech not corrected.

একেবাৰে নাইকীয়া যেন লাগে। তেওঁৰ ভিচুৱেলাইজ্বদ্ শক্তি নাই। আজি যিহেতু কৃষিৰ বৈপ্লৱীক নীতি অনাৰ কথা কৈছে তেনে ক্ষেত্ৰত আমাক এজন এনে এজন মন্ত্ৰী লাগে যিজন 'দাইনামিক' শক্তিসম্পন্ন হ'ব লাগিব, তেওঁৰ চিষ্কা শক্তি প্ৰথৰ হ'ব লাগিব আৰু 'ভিচৱেলিটি' এনেদৰে থাকিব লাগিব যাতে অহা ৫ বছৰৰ ভিতৰতে খেতিৰ অৱস্থা কেনে হ'ব উৎপাদান কিমান হ'ব ইত্যাদি সকলো ধৰণৰ কথা মন্ত্ৰী জনে চিন্তা কৰিব পাবে। গতিকে এই ক্ষেত্ৰত আমাক এজন ডেকা মন্ত্ৰী লাগে যিজনে কাল্লনিক শক্তিৰে কাম কৰিব পাৰে, কঠোৰ পৰিশ্ৰম কৰিব পাৰে আৰু বিভাগীয় বিষয়া আৰু কৰ্মচাৰীয়ে যাতে সকলো ধৰণৰ কামত কাকী নিদিয়াকৈ আগবাঢ়িব পাৰে ইত্যাদি সকলো বিষয়তে তৎপৰ হব লাগে। মই যোৱা সদনত কৃষিৰ বিষয়ে মাত মতা নাছিলো কিয়নো আমাৰ কৃষি মন্ত্ৰীজনা তেতিয়া নতুন আছিল আৰু চৰকাৰো নতুন আছিল মই আলোচনাত ভাগ লোৱা নাছিলো কিন্তু আজি যেতিয়া ১ বছৰৰ পিছতো দেখিলো যে কৃষিৰ ক্ষেত্ৰত চৰকাৰ একেবাৰে ব্যৰ্থ হৈছে তেতিয়া মই বাধ্য হৈ ভাগ ললো, মই খুউব সাম্য ভাবেই পর্য্যবেক্ষন কৰিছে এই উক্তি দাঙ্জি ধৰিছো।

ইতিমধ্যে যিবিলাক 'এচিভমেন্ট' ছৈছে সেইবিলাক বিষয়ে মই দীঘলীয়াকৈ ক'ব নোখোজো। কৃষি বিভাগে কীতনাশক ঔষধ যেনে ফাৰমীল আৰু মেলাথিন ই, চি, ই যোগান সম্পূৰ্কত এখন 'বোগাচ' ফাৰ্মক ১ লাখ ১৪ হাজাৰ টকা এজন বেনামী মান্তহৰ নামত চেক দিয়া হৈছে, যিখনৰ বিষয়ে কোনো ক্লু পোৱা নগ'ল। মই যি বিলাক অভিযোগ আনিছিলো সেইবিলাক চৰকাৰে তদন্ত কৰি এই সদনত দাখিল কৰিব পাৰিলে মই ক'ম চৰকাৰৰ সাহস আছে আৰু যদি সেই তদন্ত কৰাৰ পাচত কোনোবা বিষয়া বা ৰাজনৈতিক নেতা সেই অভিযোগবিলাকৰ লগত জড়িত আছে তেওঁলোকক কঠোৰ শান্তি দিব লাগিব নহলে বছৰৰ পাচত বছৰ ধৰি আমি এইদৰে অভিযোগ আনিয়েই থাকিম। আজি অসম দেশত কৃষিৰ পৰিকল্পনা নোহোৱাৰ কাৰণেই চৰকাৰে কৃষিৰ উন্নতি সাধন কৰিব পৰা নাই। মই কৈছিলো যে ব্ৰহ্মপুত্ৰ বা বানপানী নিয়ন্ত্ৰণ

^{*}Speech not corrected.

নিগম আয়োগৰ ক্ষেত্ৰত যেনেকৈ চৰকাৰে এখন মাষ্টাৰ প্লেনৰ দিহা লব লাগে থিক তেনেকৈ আজি আমি কৃষিৰ ক্ষেত্ৰতো মাষ্টাৰ প্লেন কৰিব লাগে। আজি যিদৰে আমাৰ ৰাজ্যত চৰকাৰে এডৰা মাটিত কমকৈ ভাল খেতি কৰি খেতিৰ উন্নতি সাধন কৰিব বিচাৰিছে তাৰ আমাৰ খেতিয়কৰ মানদণ্ড কেতিয়াও ভাল হ'ব নোৱাৰে আৰু আমি কেতিয়াও কৃষিৰ উন্নতি সাধন কৰিব নোৱাৰিম। চৰকাৰে ইমান দিনে মাষ্টাৰ প্লেন নোলোৱাৰ ফলতেই আমাৰ কৃষিৰ উন্নতি নহ'ল, মোৰ বিশ্বাস চৰকাৰে এখন মাষ্টাৰ প্লেন ফ্ৰেম কৰি উন্নতিৰ হকে আগবাঢ়িলে আমি কৃষিৰ ক্ষেত্ৰত এতিয়াতকৈ বহুগুনে আগবাঢ়িব পাৰিলোহেঁতেন। এই সম্পর্কত আমাৰ কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ Shri Swaminathan, Director General of Indian Council of Agricultural Research এ কৈছে "A blue-print of agricultural growth and survival should be worked out and analysed through discussion among agriculiural scientists, extension workers, administrators, farmers and political leaders." ভেখেতে লগতে আৰু এটা কথা কৈছে A 'Crop and Varietal Planning Committee' 'should be set up to indicate to the farmers of each Block the most appropriate crops that ought to be grown during different seasons and also the varieties of each crop that should be preferred. Generalisations in agriculture have no place and each variety should be specified to each area in each village." এই কথা খিনি সাৰোগত কৰি যদি চৰকাৰে কৃষিৰ উন্নতিৰ হকে কাম ক্ৰিলেহেঁতেন, মোৰ বিশ্বাস আমাৰ কৃষিৰ বহুখিনি আগবাঢ়িব প্ৰা গ'লাহেঁতেন।

ৰবি শদ্যৰ ক্ষেত্ৰত মই কওঁ, চৰকাৰে যিদৰে ৰবিশস্যৰ ভাল হোৱা বুলি ঢাক-ঢোল বজাইছিল আৰু সেইমতে যি আঁচনি লৈছিল তাৰ দ্বাৰা ৰবিশস্যৰ বিশেষ একো উন্নতি হোৱা নাই। আজি ৰবিশস্য কেৱল

*Speech not corrected.

অসম ৰাজ্যতে যে বিফল হৈছে সেইটো নহয় সমগ্ৰ ভাৰতবৰ্ষতেই ববি-শস্য সফল হোৱা নাই। কেন্দ্রীয় কৃষি মন্ত্রী শ্রীফকৰুদ্দিন আলি আহমেদ ডাঙৰীয়াই উক্তি দিছে যে ৰবি শস্যৰ ক্ষেত্ৰত চৰকাৰ সফল হৈছে সেইটো প্রকৃততে নহয় কিয়নো সফল হোৱা হ'লে আমেৰিকাৰ পৰা ৬০৮ মেট্রিক টন ঘেহু ভাৰতবৰ্ষই আমদানি নকবিলেহেঁতেন, আমাৰ অসম ৰাজ্যতো ৰবিশষ্য কৃতকাৰ্য্য হোৱা বুলি ৰাজ্যিক কৃষি মন্ত্ৰীয়ে কৈছিল। আজি অসমৰ জনসাধাৰণৰ পৰা কৰ বা ৰাজহ আদায় কৰি কোটি কোটি টকা এই ৰবিশস্যত খৰচ কৰিছে। মই মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ পৰা জানিব বিচাবিছো। যে এই ৰবি শয়াৰ আঁচনি হোৱাৰ পাচত অসম দেশত কিমান শ্স্য উৎ-পাদন হ'ল আকৌ যোৱা ১ বছৰৰ ভিতৰত কিমান শস্য উৎপাদন হ'ল, আৰু যোৱা ১ বছৰৰ ভিতৰত কিমান মাটিত জলসিঞ্চনৰ ব্যৱস্থা কৰা হ'ল গ আৰু কিমান খেতিয়কক সাৰ ব্যৱহাৰ কৰিবৰ কাৰণে সাৰ যোগান ধৰা হ'ল, ইত্যাদি খবৰ আমাক দিব পাৰিবনে ? চৰকাৰে কাগজত কেৱল কিছুমান সংখ্যা বা পৰিসংখ্যাৰ হিচাব দেখুৱাইছে। আজি ৰবি শ্যাব নামত, সাৰৰ নামত আৰু বীজৰ নামত আৰু ট্ৰেক্টৰৰ নামত টকাৰ খেল খেলিছে ৷ আজি আপুনি ব্লকে ব্লকে যাওঁক তাত দেখিব কি দৰে মাৰব যোগান, বীজৰ যোগান হৈছে আৰু ট্ৰেক্টৰ ইত্যাদি যোগান ধৰোতে কিছুমান ৰাজনৈতিক খেলো খেলিছে। এগ্ৰিকালচাবেল ইঞ্জিনিয়াবিং ডিপার্টমেণ্ট্র চিফ-ইঞ্জিনিয়াৰে ট্ৰেক্টৰ যোগান ধৰোতে কিছুমান অন্যায় কৰিছে সেইটো হ'ল অকল কামৰূপ সমষ্টিতেই কেৱল ৩০ টা লিফট ইৰিগেশ্যন বহুৱা হৈছে অথচ আন এটা সমষ্টিত কৰবাত এটাও লিফট, ইৰিগেশ্যন বহুৱা নাই।

মোৰ সমষ্টিতে এটাও 'লিফট, ইৰিগেশ্যন পাম্পৰ' ব্যৱস্থা কৰা নাই।
কিন্তু যিসকল নেতাই আমাৰ এই চৰকাৰ গঢ়াত সহায় কৰিছে, যিসকলৰ
কাৰণেই আজি এই চৰকাৰ ক্ষমতালৈ আহিব পাৰিছে, যি সকল লোকৰ
বাবান্দাই বাবান্দাই গৈও আমাৰ মুখ্যমন্ত্ৰী বহি আহিছেগৈ, সেই তেনে-লোকৰ সমষ্টিত হ'লে মুখ্য অভিযন্তাজনে ৩০ টা পৰ্য্যন্ত 'লিফট ইবিগেশ্যন
পাম্প'ৰ ব্যৱস্থা কৰি দিছে। সেই কাৰণেহে মই ক'ব বিচাৰিছো যে
ৰবিশ্যসৰ সময়তো ৰাজনৈতিক স্বাৰ্থৰ দ্বাৰা প্ৰণোদিত হৈহে কাম কৰাৰ

আভাষ আমি দেখা পাইছো। সকলো বিলাক স্থবিধা থকা স্বত্বেও সেইমতে 'মাষ্টাৰপ্লেন' লৈ কাম নকৰাৰ ফলতেই খেতিয়ক সকলে যদিও কিছুমান সাৰ, বীজ আদি লৈ গ'ল কিন্তু সময় মতে সেইবোৰ প্ৰয়োগ কৰিব নোৱাৰাৰ ফলত আৰু পাবলগীয়া সময়ত পানীযোগানৰ স্থবিধা নোপোৱাৰ ফলত অকালতে খেতি মৰহি ৰঙা হৈ গ'ল। ফলত এতিয়া খেতিয়ক সকলে হাঁহাকাৰ কৰি ফুৰিছে। তেওঁলোকক দিয়া ঋণৰ পৰা মাফ পাবৰ কাৰণে তেওঁলোকে নানান আবেদন-নিবেদন আজি কৰিছে। যিহেতুকে এই খেতিয়ক সকলে পাবলগীয়া সময়ত সাৰ পানী আদিব যোগাৰ নেপালে সেই কাৰণে মই চৰকাৰক এই কথা ক'ব খোজো যে, চৰকাৰে এই খেতিয়ক সকলৰ পৰা ঋণ আদি খুজি তেওঁলোকৰ প্ৰতি যেন এক বিৰাট অন্যায় নকৰে যি সময়ত চৰকাৰে এই খেতিয়ক সকলৰ বিধান দিছিল সেইসময়ত এক বিৰাট ছভিক্ষ চলি থকাৰ কাৰণে চৰকাৰে খেতি কৰিবলৈ দিয়া বিধানকে তেওঁলোকে পেটৰ তাড়ণাত পৰি খবৰ কাৰণে লৈ গৈছে আৰু সেই বিধানকৈ যদি সেই ছভিক্ষত পতিত লোক সকলে সেই সময়ত নেখালেহেঁতেন ভেতিয়াহ'লে, হয়তো সেইলোক সকল অনাহাৰ-অধাহাৰতে মৃত্যুৰ মুখত পৰিলেহেঁতেন। আমাৰ মাননীয় সদস্য গ্রীত্লাল চন্দ্র বৰুৱা ডাঙৰীয়াই কালি কৈছে যে, ৰবি শস্যৰ ক্ষেত্রত যিমান বিলাক টকা খবছ কৰা হৈছে সেইবিলাক টকা পলিটিকেল ইন্ভেষ্টমেণ্টত হে খৰছ কৰা হৈছে। মই কওঁ যে, এই টকা বিলাকৰ দাবা কেৱল চোৰাং কাৰবাৰ আৰু কলাবজাৰহে কৰা হ'ল। কিয়নো উদাহৰণ স্বৰূপে আমি দেখা পাইছো যে, ৰবি শস্তৰ থিক পিছতেই গোটেই দেশতে খাদ্য বস্তুৰ দাম অসম্ভৱৰূপে বাঢ়িহে গৈছে। সেই বৰ্ষিত দৰ কি ভাৰত চৰকাৰেই বোলক বা কি অসম চৰকাৰেই বোলক কোনেও কমাব পৰা নাই। ইয়াৰ একমাত্ৰ কাৰণ হৈছে যে আমাৰ দেশৰ মাত্ৰ এমুঠি মানুহৰ হাততহে ধন আছে আৰু তেওঁলোকেই গোটেই বস্তুবিলাক কিনি আহিছে আৰু ফলত যি মানুহৰ হাতত ধন-টকা-পইচা নাই, তেওঁলোকৰ হাভলৈটো ধন অহাই নাই তাৰোপৰি তেওঁলোকে কোনো প্রয়োজনীয় জিনিষ-পত্র আদিও কিনিব পৰা নাই। গোটেই ভাৰতবর্ষতে

ৰবি শস্যৰ কাৰণে এই টকা বিলাক 'ইনফ্লেম্বনেৰী-ট্ৰেণ্ড'ত খবছ কৰা হৈছে আৰু সেই ফালৰ পৰা এই প্লেনক 'ইনফ্লেম্বনেৰী প্লেন' বুলিহে ক'ব পাৰি।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আৰু তুটামান কথা মই কৃষি বিভাগ সম্পর্কে কৈ মই মোৰ বক্তৃতাৰ সামৰণি মাৰিম বুলি ভাবিছো। গুণাগুণ সম্পৰ্কে পৰীক্ষা-নিৰীক্ষা আদি কৰিবৰ কাৰণে আমাৰ ৰাজ্যখনত তিনিটা গৱেষণা কেন্দ্ৰ আছে। এই কেন্দ্ৰ তিনিটাত বছৰি ৬০ হাজাৰ মাটিৰ 'চেম্পল' পৰীক্ষা কৰিব পাৰি। কিন্তু বৰ পৰিতাপৰ কথা যে আমাৰ ৰাইজে বছৰি বছৰি পৰীক্ষা কৰিবৰ কাৰণে এই গৱেষণা কেন্দ্ৰলৈ মাটি পঠাই कि छ (मरे गांधिव छ गांछ । मण्यार्क राल कारा कारा विर्णार्ध जागाव েতিয়ক সকলে নেপায় আৰু এইটো নে†পোৱাৰ ফলতেই কোন থিনি মাটিত কি কবিব লাগে, কিমান সাব দিব লাগে, কি খেতি কৰিব পাৰি কোন বিধৰ সাৰ ছটিয়াৰ লাগে এই কথাবিলাকৰ একো ঠাৱৰ কৰিব নোৱাৰে। এইবিলাক কথা নজনাৰ আৱশ্যভাৱী পৰিণাম হৈছে এইটোৱেই যে, আমাৰ দেশত খাদ্যশস্ত্ৰ যিমান পৰিমাণে উৎপন্ন হব লাগিছিল সেই পৰিমাণে হোৱা নাইকীয়া। পুৰণি পদ্ধতিতেই আমাৰ খেতিয়ক সকলে খেতি-বাতি আদি চলাই আছে। যদি উপযুক্ত পৰীক্ষা-নিৰীক্ষা পিছত শেহতীয়া গৱেষণাৰ ফল হিচাবে ৰাইজৰ ক'ত কিমান এমুনিয়াম চালফেট, চুপাৰ ফচফেট, আদি ব্যৱহাৰ কৰিব লাগে সেইটো বুজাই দিয়া নহয় তেতিয়া হলে আমাৰ খেতিয়ক সকলে আগব ভুল পদ্ধতিতেই কাম কৰি থাকিব আৰু তেতিয়া চৰকাৰৰ আঁচনি সমূহো ফলপ্ৰস্থ নহব! সেইকাৰণেহে মই আমাৰ মাননীয় কৃষি বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ক অনুৰোধ কৰিব বিচাৰিছো যে, আমাৰ ৰাজ্যত 'চইল-টেষ্টিঙ'ৰ কাৰণে যি তিনিটা অনুষ্ঠান আছে সেইকেইটা উন্নত কৰিব লাগে আৰু আমাৰ খেতিয়ক ৰাইজৰ স্থবিধাৰ কাৰণে প্ৰত্যেক জিলাতে তেনেকুৱা একোটা লেবৰেট্ৰী প্ৰতিষ্ঠা কৰিব লাগে।

ইয়াব পিছতে মই বীজ আৰু বীজ নিগম সম্পর্কে কওঁ যে, আমাৰ বীজ নিগম কৰাৰ মুখ্য আৰু প্রধান উদ্দেশ্য আছিল যে, আমাৰ অসম প্রদেশত যিবিলাক কৃষিপাম আছে তাত উন্নত ধৰণৰ বীজ কম মূল্যত *Speech not corrected. আৰু প্ৰয়োজনীয় সময়ত আমাৰ অসমীয়া ৰাইজে পাব পৰাৰ ব্যৱস্থা কৰি দিয়া। কিন্তু বৰ ছুৰ্ভাগাৰ বিষয় যে, অসমত এনে এখন এনেকুৱা বীজ নিগম নাই যিখন বীজনিগমে যোৱা ৰবি শস্তাৰ ৰতৰত আমাৰ অসম চৰকাৰ তথা ৰাইজক যোগান দিব পাৰিছিল। এই বীজ নিগম বিলাকে নিজৰ উদ্দেশ্য সাধনত একেবাৰেই ব্যৰ্থতাৰ সন্মুখীন হৈছে। ফলত বাহিৰৰ পৰাহে অসম চৰকাৰক বীজৰ যোগান দিবলগীয়া হৈছিল। মুঠৰ ওপৰত এই বীজ নিগম বিলাক একেখন 'কমাৰ্চিয়েল ফাৰ্মত'হে পৰিণত হৈছে। কিন্তু সিওঁ লাভজনক নহয়, লোকচান কৰা 'কমাৰ্চিয়েল ফার্ম'হে। এই বীজ নিগম বিলাকৰ দ্বাৰা অসমৰ বাহিৰৰ পৰা কম মূল্যত বীজ কিনি আনি ইয়াত বেছি মূল্যত সেইবোৰ বিক্ৰী কৰি দিয়া হয়। আজি ষদি এই দায়িত্ব কোনো ব্যক্তিগত ব্যৱসায়ীক দিলেহেঁতেন, তেনেহ'লে হয়তো তেওঁ বজা হৈ গ'লহেঁতেন, কিন্তু বৰ পৰিতাপৰ কথা যে বীজ-নিগমে সেই দায়িত্ব দিয়া স্বত্বেও বাজেট ডেফিচিটহে কৰিলে। এই বীজ নিগমে এখন 'কমার্চিয়েল ফার্ম' হিচাবেও কাম কৰিব পৰা নাই। অগ্ত-হাতেদি বীজৰ কাম কৰাৰ সময়ত চৰকাৰী কৰ্মচাৰীৰ সংখ্যা বঢ়াই দিয়া হৈছে কিন্তু তাৰ দ্বাৰা কাম হ'লে একো হোৱা নাই। কৰ্মচাৰী বঢ়োৱাইহে বীজ নিগমৰ কাম হৈ পৰিছে। এই বিষয়ে চৰকাৰে তীব্ৰ দৃষ্টি ৰাখিব লাগে। ইয়াৰ পিছত মই সম্প্ৰসাৰণ সম্পৰ্কত কেইআযাৰমান কওঁ। উপাধ্যক্ষ মহোদয়, সম্প্ৰাৰণৰ দ্বাৰা নতুন নতুন অধুনিক প্ৰণালীবোৰ যদি আমাৰ গাওঁ অঞ্চললৈ নিব পৰা নেযায় তেতিয়াহ'লে, আমাৰ খেতি পথাৰত পুৰণিকলীয়া থেতি পদ্ধতিয়েই চলি থাকিব। কিন্তু বৰ ছুৰ্ভাগ্যৰেই কথা যে, উন্নত আধুনিক প্ৰণালীৰে লাভ কৰা গৱেষণাৰ ফল এতিয়াওঁ আমাৰ খেতিয়কৰ ওচৰ পোৱাগৈ নাই। আজি সম্প্ৰাৰণৰ দায়িত্বত যিসকল আমাৰ গ্রামসেৱক আছে সেই লোক সকলক আমি ভালদৰে প্রশিক্ষণ আদি দিব পৰা নাই। উপযুক্ত প্রশিক্ষণৰ ব্যৱস্থা নথকাৰ কাৰণেই কৃষি সম্প্ৰাৰণ বিষয়া আৰু গ্ৰামসেৱক সকলৰ জৰিয়তে আমাৰ কৃষি বিভাগ আৰু ৰাইজৰ মাজত আমি সমন্বয় ৰক্ষা কৰিব পৰা নাই। অসমত তিনিটা গ্রামসেরক ট্রেইনিং চেণ্টাৰ আছে যদিও, এই কেন্দ্রবোৰত থিকমতে

^{*}Speech not corrected:

প্রশিক্ষণৰ কাম চলি থকা নাই। বৰ ছখৰ কথা যে, আজি কিছুদিনৰ আগতে কেইজনমান বিষয়াৰ চক্রান্তত গুৱাহাটীত থকা গ্রামসেরক ট্রেইনিং চেণ্টাৰটো যোৰহাটলৈ উঠাই নিয়াৰ কাৰণে এটা ষড়যন্ত্র চলিছিল। কিন্তু যোৰহাট বিশ্ববিদ্যালয়ে এইটো লবৰ অপাৰগ বুলি অভিমত প্রকাশ কৰাতহে সৌভাগ্যক্রমে এইটো গুৱাহাটীতে ৰখা হৈছে। উপাধ্যক্ষ মহোদর, মই আপোনাৰ জৰিয়তেই আমাৰ মন্ত্রী মহোদয়ক এটা অন্তবোধ কৰিত্ব খুজিছো যে তেথেতে যেন আমাৰ প্রদেশৰ কৃষিসম্পুসাৰণ বিষয়া আৰু গ্রামসেরক সকলৰ কাৰণে উপযুক্ত প্রশিক্ষণ আৰু প্রশিক্ষণ কেন্দ্রব ব্যৱস্থা কৰিব। অর্থাৎ আমাৰ খেতিৰ সম্পর্কে লোৱা শেহতীয়া গরেষণাৰ ফলবোৰ যাতে আমাৰ কৃষি সম্পুসাৰণ বিষয়া আৰু গ্রামসেরক সকলৰ কাৰণে উপযুক্ত প্রশিক্ষণ আৰু প্রশিক্ষণ কেন্দ্রব ব্যৱস্থা কৰিব। অর্থাৎ আমাৰ খেতিৰ সম্পর্কে লোৱা শেহতীয়া গরেষণাৰ ফলবোৰ যাতে আমাৰ কৃষি সম্পুসাৰণ বিষয়া আৰু গ্রামসেরক সকলে পায় তাৰ ব্যৱস্থা চৰকাৰে অচিৰেই কৰিব লাগে।

তাব পিছত উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আমাব 'এগ্রোইন্দান্ত্রিজ কর্পবেশ্বনে' কেনেকুৱা ভূমিকা আমাক দেখুৱাইছে সেই সম্পর্কে নক'লেও হ'ব। এই কৰ্পবেশ্বনে যোৱা ৰবি শস্তুৰ আগতে আৰু পিছতো অসমৰ মানুহক ট্ৰেক্টৰ লাগে বুলি বহুতো ট্ৰেক্টৰ কিনি আনিলে অসমৰ বাহিৰৰ পৰা। এই বিষয়ে এই বিধান সভাতে কালিও কোৱা হৈছে যে, ইতিমধ্যেই এই টুক্টৰ বিলাক অসমৰ বাহিবলৈ গুছি গৈছে। এইকাৰণেই আজি আমাৰ ইয়াত টুক্টবৰ অভাৱ হৈছে। ফলত আজি সকলোৱে জনা হৈ গৈছে যে অসমত ট্ৰেক্টৰ কিনিবলৈ পোৱা যায় আৰু সেইকাৰণেই এই ট্রেক্টৰ কিনিবৰ কাবণে বিহাব, পাঞ্জাৱ, হাবিয়না, তেলেকেনা, উত্তৰপ্রদেশ আদি ঠাইব পৰা মানুহ আহে অসমলৈ। অসমৰ ৰাইজৰ নামত কিনি অনা এই ট্ৰেক্টৰবোৰৰ ৰাতাৰাভিয়েই নাম সলনি কবি আকৌ অসমৰ বাহিৰলৈ চালান দিয়া হৈয়ে আছে। এনেকুৱা উদাহৰণ লাগিলে মই মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ অৱগতৰ কাৰণে দিব পাৰো। আৰু এটা কথা আমাৰ মুখামন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই ঘোষণা কৰিছিল যে, খেতিৰ প্ৰয়োজনীয় সকলো বিলাক আহিলা পাতিয়েই সম্ভৱ হ'লে আমাৰ আঞ্চলিক প্ৰতিষ্ঠান সমূহৰ দ্বাৰা কিনিব লাগিব। আজি এইমতে 'এগ্ৰো-ইন্দান্ত্ৰীজে' আঞ্পূলক প্রতিষ্ঠান সমূহব দাবা কিনিছেনে নাই সেইটো চবকাবে তদন্ত কবি চাওঁক।

^{*}Speech not corrected.

কি ট্রেক্টব বা ট্রেডার্চেই হওঁক; চাপ্লাইয়ার্চ, মেনেজমেণ্ট বা পেষ্টিচাই ডই হওঁক, এই বিলাক সম্পর্কে আমাব চবকাবে এই 'এগ্রো-ইণ্ডাঞ্জীজ কর্পবেশ্বন'ব ওচবত খবব কৰি চাব পাবে,—প্রকৃততে এই বস্তুবিলাক কিনা হৈছেনে নাই আৰু যদি কিনিছে তেনেহলে, কিমান কিনা হৈছে।

আনহাতে উপাণ্যক্ষ মহোদয়, এই এগ্রো-ইণ্ডাণ্ট্রিজৰ বহুতো কথাই ইতিমধ্যে সদনত উত্থাপন কৰা হৈছে। আৰু বেছিকৈ দীঘলীয়া কৰিব নোখোজো। কিন্তু মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ে ইমান দিনৰ আগতে প্ৰতিশ্ৰুতি দিছিল যদিও আজিলৈকে কোনো এগ্রো-ইণ্ডাষ্ট্রিজ কো'অপাবেটিভ হোৱা নাই। প্রক্রিক্তি পালন কবিব পৰা নাই। ছুশ চাব-ইউনিট খোলাব কথা মুখ্যমন্ত্ৰীয়ে ঘোষণা কৰিছিল কিন্ত তাৰ পিচত আজি এটাও চাব-ইউনিট খুলিব নোৱাৰিলে। ইয়েই প্ৰমাণ কৰিব এই বিভাগত থকা ভাঙবীয়াৰ চৰম বাৰ্থতা। কীটালুনাশক ঔষধৰ বিষয়ত অভিযোগ আগতেই বহুত দিয়া হ'ল। এতিয়াও বহুত আছে অভিযোগ। কিন্তু সেইবিলাক তদন্ত কবি দোষীক শাস্তি দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিবলৈ কোনো ব্যৱস্থাই আজিলৈকে কৰা হোৱা নাই। অসম দেশত এটা দপ্তৰ আছে, ইয়াত উষ্ণেই হওক বা পেষ্টিচাইদেই হওক সেই বিলাক প্ৰীক্ষা কৰাৰ কোনো বাৱস্থা নাই। বীজ নিগমে বীজ সংগ্ৰহ কৰিছে, সাৰ নিগমে সাৰ সংগ্ৰহ সংগ্রহ কবিছে, পেষ্টিচাইদ সংগ্রহ কবিছে। যি যেনে ভাবে দিছে তেনে ভাবে গ্ৰহণ কবিছে। কিন্তু সাবৰ নামত যে হাজাৰ হাজাৰ বস্তু নিম্থ দিয়া কথা চলি আছে তাক পৰীক্ষা কৰি চোৱাৰ কথা কোনেও অন্তুভৱ নকৰে। এই ব্যৱস্থা অসম দেশত নাই। বীজৰ কাৰণে চাৰি পাচ দিন সময় লাগে। কিন্তু বীজ নিগমে ৰাতিপুৱা লয় যোগান বিভাগৰ পৰা আৰু গধালীয়েই সেই বীজ বিতৰণ কৰে। তাৰ কোনো পৰীক্ষা কৰা নহয়। কিন্তু মন্ত্ৰীৰ গোচৰেই হওক বা অগোচৰেই হওক দূৰ্নীতিপৰায়ণ বিষয়া সকলে যে সাব, বীজ সংগ্রহ কবিছে তাব কোনো তদন্ত হোৱা নাই।

শেষত উপাধ্যক্ষ মহোদয়, অসমত থকা কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ আৰু অসম চৰকাৰৰ কৃষি বিভাগৰ ছুটামান কথা কৈ মোৰ বক্তৃতাৰ সামৰণি মাৰিম। অসম চৰকাৰে এখন কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ আৱশ্যকতা অনুভৱ

^{*}Speech not corrected.

কবি পূৰ্বাঞ্চলত প্ৰথম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয় খন আৰম্ভ কৰে আৰু কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ো আৰম্ভ হবৰ আজি পাঁচ বছৰ হ'ল। এই পাঁচ বছবৰ ভিতৰত ইয়াৰ উন্নতি কৰিবলৈ যিমান খিনি চেষ্টাৰ দৰকাৰ সিমান খিনি কৰিব পৰা নাই। অৱশ্যে চৰকাৰৰ সহযোগত সম্পূৰ্ণৰূপে চৰকাৰী ধনৰ সহায়ত এই বিশ্ববিদ্যালয় গঢ়ি উঠিছে। আমি আশা বাথিছো চৰকাৰ পক্ষৰ পৰা যিমানখিনি সহায় সহযোগ আৰু ধন পাৰে এই বিশ্ববিদ্যালয়ৰ কাবণে দিবলৈ বুলি। অন্ততঃ এইখিনি চবকাৰে বাহিবত থাকি হ'লেও कविव लाला किन्छ এতিয়া ছখৰ কথা যে এই বিশ্ববিদ্যালয়ৰ সমাবর্ত্তন হৈছিল। এই সমাবর্ত্তনত অসম দেশৰ মন্ত্রী সকলক নিমস্ত্রণ কৰা হৈছিল, বিধান সভাব সদস্য সকলক নিমন্ত্ৰণ কৰা হৈছিল, আৰু নিমন্ত্ৰণ এই কাবণেই কৰা হৈছিল যে বিশ্ববিদ্যালয় কেনে ভাৱে চলিছে ভাক অসম দেশৰ মন্ত্ৰীসকলে আৰু বিধান সভাৰ সদস্য সকলে গৈ চাই আহিব পাৰিব। ইয়াৰ বাছিৰেও অসমৰ বাহিৰ অৰ্থাৎ মেঘালয়, মনিপুৰ, নাগালেণ্ড আদি ৰাজ্যৰো মন্ত্ৰীসকলক নিমন্ত্ৰণ জনোৱা হৈছিল সমাবৰ্ত্তনত যোগ দিবলৈ। কিন্তু পূৰ্বাঞ্চলৰ একমাত্ৰ বিশ্ববিদ্যালয় এইখনৰ সমাবৰ্ত্তনত অসম দেশৰ কোনো মন্ত্ৰীয়ে যোগদান নকৰিলে। বাহিৰৰ পৰা ডাঙৰ ডাঙৰ বৈজ্ঞানীক সকল আহিছিল ইয়াত যোগ দিবলৈ কিন্তু আমাৰ কৃষিমন্ত্ৰীয়েও তাত যোগ দিবলৈ সময় নাপালে। উপস্থিত নহ'ল। তাত ৰাজ্যপালৰ পৰা আৰম্ভ কৰি হাৰিয়ানা আদি অসমৰ বাহিৰৰ মানুহ আহিছিল। যেতিয়া তেওঁলোকে সুধিছিল যে বিধান সভাব সদস্য সকল আহিছে কিন্তু মন্ত্ৰী সকল নাই। আমি উত্তৰ দিবলৈ বাধ্য হৈছিলো যে মন্ত্ৰীডাঙৰীয়া ৰবিশস্ত্ৰ কামত অতিপাত ব্যস্ত হৈ আছে। তালৈ মেঘালয়ৰ মন্ত্ৰী নিকলচ্বয় গৈছিল।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, এই বিশ্ববিদ্যালয়ৰ পৰা, বা এই বিশ্ববিদ্যালয়ৰ গৱেষণাৰ পৰা এই বিভাগটো উপকৃত হোৱা নাই। গৱেষণাৰ ফল বিভাগত লগাৰ পৰা নাই। আনকি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ সকলে আমাক কৈছিল যে চৰকাৰে ইমান টকা খবছ কৰি ৰবিশস্যৰ আঁচমি ললে কিন্তু যদি ভাত তেওঁলোককো ইনভলদ, কৰিলেহেঁতেন তেন্তে চৰকাৰে ভাল

*Speech not corrected

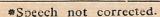
P

ফল পালেহেঁতেন। কিন্তু সেইটো কিয় নকৰিলে ছাত্ৰ সকলে আমাক সোধাত আমি উত্তৰ কি দিম ভাবিবলগীয়া হৈছিল। তাত ইমান ডাঙৰ ডাঙৰ বৈজ্ঞানিক থকা স্বয়েও তেওঁলোকৰ বিদ্যাৰ জ্ঞান আহৰণ কৰিবলৈ কোনো ব্যৱস্থা কৰা হোৱা নাই। বৈজ্ঞানিক সকলৰ পৰা নতুন কিবা ইন্ভেন্চন কৰাৰ কাৰণে কোনো উপযুক্ত ব্যৱস্থা নাই।

শেষত উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মই কবলৈ বিচাৰিছো যে, আমাব কৃষি বিভাগত বিশেষকৈ মন্ত্ৰী মহোদয়ে তেখেতৰ চৰম ব্যৰ্থতাৰ পৰিচয় দিছে। ডা: স্বামীনাথকে কৈছিল যেতিয়া মুখ্যমন্ত্ৰীৰ লগত তেখেত লগ হৈছিল— In each village a custom cum extension service unit should be set up where costly inputs may be made available on hire and water and pest control may be undertaken for the whole village on scientific manner The Custom cum extension service unit should have the following principal wings:

- (i) Agricultural Machinery and implements,
- (ii) Soil Health and fertility,
- (iii) Pest management and control,
- (iv) Water Transport.

এই কথা কৈ উপাধ্যক্ষ মহোদয়, চৰকাৰৰ ব্যৰ্থতা আৰু এবাৰ দোহাৰি মই কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱ সনৰ্থন কৰাৰ আগতে বিধান সভাত শ্ৰীছলাল বৰৱা ডাঙনীয়াই ফিচাৰি বিভাগৰ ওপৰত কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱ সংক্ৰান্তত কোৱা কথা সঁচা বুলি কওঁ। অনুসূচিত জনজাতিৰ লোকসকলে মাছ মাৰি জীৱন নিৰ্বাহ কৰি আছিল। সেই বিলত পিচে ইয়াব পুৰণা লেচি জনে বছৰৰ পিচত বছৰ ধৰি খাই আছিল সেই বিলখন। কিন্তু এতিয়া সেই লেচিজনে এটা কো'অপাৰেটিভৰ নামত দৰ্খাস্ত কৰিছে বিলখন পাবলৈ। আকৌ আন আন বছতো অনুসূচীত জনজাতিৰ লোকেও দৰ্খাস্ত কৰিছিল বিলখনৰ কাৰণে, আমিও বিধান সভাৰ সদ্যাহিচাৰে বিক'মেও কৰিছিলো দৰ্খাস্ত বিলাক, নহলেও বন্দবস্তি দিবৰ কাৰণে কৈছিলো। কিন্তু নতুন কো'অপাৰেটিভ যিখনৰ নাম দিলে সেইখন বোগাচ বুলি বৰুৱা ডাঙৰীয়াই কৈছিল। ব্যক্তিগত মানুহ এজনে অনু-

স্চীত জনজাতিব মানুহক মাছ মৰাৰ পৰা বন্ধ ৰাখি বিহাৰ, উবিষাৰে পৰা মানুহ অনাই ঠিকা বেচিচত মাছ মৰাইছে। আৰু সেই বিললৈ অনুষ্ঠীত জনজাতিব মানুহে মাছ মাৰিবলৈ গলে পুলিচত বিপোর্ট দি অত্যাচাৰ কৰাইছে। যদিও সমবায়ৰ নামত দিয়া হৈছে কিন্তু আচলতে ব্যক্তিগত মানুহে খাই আছে। 'এক্সটেনচন' দিব নোৱাৰে বুলি হাই-কোর্টৰ নিয়মেও কয়। কিন্তু এক্সটেনচন ১৬ ভাৰিখে গুৱাহাটীৰ ভি-চিয়ে বন্ধ কৰি দিয়াৰ পিচতেই চিলঙৰ পৰা পঠিয়াই দিছে। এবেজনকেই চেটলমেন্ট দিছে এক্সটেনচন দিছে। পিচে ২২ তাৰিখে ভি-চিয়ে তেওঁৰ অৱদাৰ ভেকেট কৰি ডাকত দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিছে আৰু গাওঁৰ হাতে-বজাৰে মাৰি দিছে আৰু সেইমতে ডাক সংগ্ৰহ কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰিছে। পিচে সেই ডাক বন্ধ কৰি মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই সমাবায়কে দি দিছে। সোধাত কৈছে যে নীলামত দিহে, বৰপেটাৰ পৰা মানুহ আহি লৈ গৈছে।

অসম দেশত যদি মৎস্তাজীরি হয়, যদি অনুস্চীত হয় তেন্তে ববপেটাবে, হাজোরে, নলবাবীরে, তেজপুৰরে হওঁক কোনো পার্থক্য থাকিব নোৱারে। আমাব চৰকাবে এক্সটেনচন দিয়াৰ ফলত ৩-৪ লাখ টকাব বাছহ কমি গৈছে। দীঘিলপথা ফিচাৰিব উন্নতিব কাৰণে যি টকা দিছিল সেই টকা অপচয় হৈছে। এতিয়া সেই টকাব অপব্যয়ৰ কাৰণে চৰকাবে অনুসন্ধান কমিটি কৰি দিছে। বিষয়া সকলে টকা খালে কিন্তু চৰকাবৰ তেওঁলোকৰ বিৰুদ্ধে একচন লোৱাৰ সাহস নাই। বহুতো আলোচনা কৰাৰ পিছত চৰকাবে যোৱা ৩১ মাৰ্চ তাৰিখে অনুসন্ধান কমিটি কৰি দিছে। এচ, ডি অ, চেয়াবমেন, একজিকিউটিভ ইঞ্জিনিয়াৰ, শ্রীগঙ্গাধৰ চহৰীয়া, শ্রীচম্পা বাম কলিতা, প্রেচিডেন্ট গাওঁ সভা দীঘিৰপাৰ এই সকল মেস্থাৰ। "Terms of reference of the Committee—(1) Whether the Tank excavated by the Fishery Department for the purpose of Pisciculture at Dighirpar, Mangaldai Sub-Division, has been fully excavated according to the specification?

- (2) 'Whether full payment has been made though the work is half-done?
- (3) Who is the disbursing authority?

^{*}Speech not corrected.

P

- (4) Whether the said alleged half-done work has been allotted to a new contractor.
- (5) Any other matter that may come up during the course of enquiry.
- (6) The Committee shall submit its report on or before 10 4.73.

কৃষি মন্ত্ৰীৰ পৰা জানিব বিচাৰিছো যে এই কমিটিয়ে বিপোর্ট দাখিল কৰিলেনে নাই ? যদি বিশোর্ট দাখিল কৰিলে সেই বিপোর্ট সদনৰ মজিয়াত পেলাবৰ কাৰণে মন্ত্ৰীৰ সাহস আছেনে নাই ? দীবিলপাৰ ফিচাবিৰ উন্নতিব নামত অপচয়ৰ বাবে যদি বিষয়া দায়ী বা ৰাজনৈতিক নেতা দায়ী তেওঁলোকৰ ওপৰত ব্যৱস্থা লোৱা হবনে নহয় ? আজি ফিচাৰি নোহোৱাকৈ ফিচাৰি আছে বুলি কৈ বহুতে টকা লৈ গৈছে। এই ধৰণৰ উদাহৰণ মই বহুতো দিব পাৰো। এই সদনত সৰু শ্বৰা কথা কৈ তিক্ততা আৰু হীনতা, নীচতাৰ পৰিচয় দিব নিবিচাৰো। যি মন্ত্ৰী এই দায়িত্বত আছে তেওঁ যদি এই দায়িত্ব পালন কৰিব নোৱাৰে তেন্তে বাস্তা খোলা আছে—পদত্যাগ কৰক। তাৰ ঠাইত উপযুক্ত মামুহ লৈ কৃষিৰ সকলো স্ব্ৰিধা তৃথীয়া কৃষকক দিব বুলি আশা বাখিলো। এইথিনিকে কৈ মই কর্তন প্রস্তারটো সমর্থন কৰিলো।

শ্রীকে হোরাম হাজবিকা উপাধ্যক্ষ মহোদয়, কৃষি মঞ্জুবীব শিতানব কর্তন প্রস্থারটো সনর্থন কবি হ্যাব ক'ব বিচাবিছো। আমাব দেশব অর্থনীতিব মেকদণ্ড কৃষি। এই সম্পূর্কে এই সদনত আলোচনা কবিছে আৰু আলোচনা প্রদক্ষত এইটো কোৱা হৈছে যে আমাব দেশব কৃষি অর্থনীতিব অরনতি ঘটিছে আৰু সেই কৃষি অরনতি যদি উন্নত পর্যায়লৈ আনিব নোরাবো তেন্তে আমাব দেশব অর্থনৈতিক অরন্থা টনকিয়াল কবাটো সম্ভরপ্রবানহ'ব। মাননীয় সদস্ত সকলে বহুতো মূল্যবান প্রামর্শ আগবঢ়াইছে আৰু সমালোচনা কবিছে। এই সমালোচনার বহুখিনিত মই এক্মত আৰু এই সমালোচনাব ছই এটা কথা মই ক'ব খুজিছো। সেইকেইটা হৈছে যে কোনো কোনো মাননীয় সদস্তই মন্তব্য কবিছে যে চোভিয়েত আদর্শত কৃষিপান করিবলৈ লোৱার কাবণে আচলতে কৃষি উৎপাদন উন্নত নহয়

বৰং অৱনতি হৈছে। কোনো কোনোরে ফার্নিং কবপবেচন চোভিয়েত আদর্শত কৰিবলৈ লোৱাৰ কাবণে কমিউনিজিমব লাগত সোমাইছে বুলি সন্দেহ প্রকাশ কবিছে। এই ছটা সমালোচনাৰ লগত মই একমত নহওঁ। মই এজন কমিউনিষ্ট সদস্ত হিচাবে আৰু সমাজতন্ত্র, সাম্যবাদ বিশ্বাসা সদস্ত হিচাবে মই দৃঢ় ভাবে ক'ব খোজো যে যদি আমাৰ চৰকাবে চোভিয়েত আদর্শ গ্রহণ কবিলেহেঁতেন তেন্তে আমাৰ দেশ খাদ্যত স্বয়ং সম্পূর্ণ হোৱাৰ উপবিও আমাৰ দেশে অন্যান্য খাদ্যত ঘাটি দেশ বিলাকলৈ খাদ্যৰ যোগান ধৰিব পাৰিলেহেঁতেন। বর্তমান আমাৰ দেশে আমেবিকাৰ লগত দেশৰ আত্ম মর্য্যদা হানি চুক্তিত স্বাক্ষৰ কৰি ৪৮০ ধাৰা মতে খাদ্য আমদানি কবিব লগা হৈছে।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, এই কৃষি উৎপাদন অৱনতি হোৱাৰ মূল কাবণ হিচাবে মই দেখা পাইছো যে গোটেই দেশত পুঁজিপতি অর্থনীতি গঢ়ি তুলিবলৈ যি পথ সেই পথ অনুসৰণ কৰাৰ ফলত দেশত যেনেকৈ এটা অর্থ সংকেটে দেখা দিছে ঠিক ভেনেকৈ কৃষি অর্থনীতিত পুঁজিপতি অর্থনীতিব পথ অনুসরণ কবাৰ কাৰণে আৰু অবধান্ত নিয়ম অনুসবি কৃষি অর্থনীতিত বহুত সংকেট দেখা দিছে। আমি গত ১৬ বছৰৰ ভূমি সংস্থাৰৰ আইন সমূহ যদি পৰ্যালোচনা কৰি চাওঁ আৰু কৃষি সম্পৰ্কত চৰকাবে যিবিলাক কাৰ্যাপহা লৈছে সেইবিলাক যদি বিশ্লেষণ কৰি চাওঁ তেনেহ'লে দেখা পাম যে কৃষিত গত ২৬ বছৰৰ ভিতৰত পুঁজিপতি অৰ্থনীতি গঢ়ি তুলিবলৈ চেষ্টা কৰা হৈছে। গত ২৬ বছৰৰ ভিতৰত এমুঠিমান ধনী কৃষক চৰকাৰী কৃষি নীভিৰ ফলত লাভবান হৈছে। ছখীয়া খেতিয়ক আৰু তুখীয়া হৈছে। যি মাটি ভেটি আছিল সিও ক্রমে ক্রমে যোৱাব ৰাস্তা লৈছে। দেই কাৰণে মই ক'ব খোজো যে পুঁজিপতি পথ অনুসৰণ কৰি অবধান্ত পথ হিচাবে আজি কৃষি অৰ্থনীতিত এটা সংকট, স্থবিৰ অৱস্থাৰ সৃষ্টি হৈছে। কৃষক সকলক সহায় কৰিবৰ কাৰণে গত ২৬ বছৰৰ ভিতৰত দেশত লাখ লাখ টন সাৰ বিতৰণ কৰিলে বহু কোটি টকা খেতিৰ নামত কৃষি সমবায় সহায়ক, কৃষি সমবায় বিলাকৰ জৰিয়তে বিতৰণ কৰা হৈছে আৰু চৰকাৰে নিজম্ব ভাবেও দেশত প্ৰদৰ্শন মূলক কিছু আঁচনি লৈছে।

^{*}Speech not corrected.

D

এই গোটেই বিলাকৰ ভিতৰত পৰ্য্যালোচনা কৰিলে দেখা যাব যে কৃষি
সমবায় কৃষি সহায়ক সমবায়ৰ জৰিয়তে কৃষকৰ নামত কোটি কোটি টকা
খাণ দিয়াৰ কথা কোৱা হৈছে। উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আপুনি নিশ্চয় জানে,
আপোনাৰ সমষ্টিত এই ধৰণে কৃষি সহায়ক সমবায় আছে। তাৰ জৰিয়তে
কাক আচলতে খাণ দিয়া হৈছে! এজন ছখীয়া খেতিয়কক গৰু এহাল
কিনিবৰ কাৰণে ১-২ শ টকা দিয়ে। তেওঁলোকে কৃষি সহায়ক সমবায়ৰ
ওচবলৈ বাটকুৰি বাই আহি বিফল মনোবথে উভতি যাব লগা হয়।
কিন্তু যি সকল মাটিৰ মহাজন নাইবাধনী খেতিয়ক সেই সকলে ২-৪ শ,
১ হাজাৰ টকা নিয়ে। একেটা পৰিয়ালৰ আটাই কেইজন সমবায়ৰ অংশীদাৰ
হৈ ৭-৮ হেজাৰ ঋণ লৈ যোৱাৰ কলত ছখীয়া খেতিয়ক সকলক এই
সমবায় সমূহে সাহায্য আগবঢ়াৰ পৰা নাই। আনহাতে ধনী খেতিয়ক
সকলে সেই টকাৰ সামান্য এটা অংশ ব্যৱহাৰ কৰি বাকী মূল অংশৰে
মাটি কিনে ছোৱালা বিয়া দিয়ে আক অন্যান্য কামত খৰচ কৰে।

উপাধ্যক্ষ মহোদয় আপুনি জানে যে খাণ পাবৰ কাৰণে কৰি বিভাগে আনুমোদন কৰিব লাগে আৰু এই ঝাণ পাবৰ কাৰণে বেল্কৰ ওচৰত সমবায় বিলাকে আঁচনি দাখিল কৰিব লাগে কিন্তু এই আঁচনি দাখিল কৰা স্বাত্ত্বেও এই কথা ভালকৈ জানো যে কৃষিবিভাগৰ অফিছাৰ সকলে নানা কাৰণত হাত কৰি লৈ এই আঁচনিবিলাকত হুখীয়া খেতিয়ক সকল যাতে বঞ্চিত হয় আৰু ধনী মহাজন খেতিয়ক সকলে যাতে ১০ হাজাৰ টকা ঋণ পাব পাবে তাৰ কাৰণে কৃষি বিভাগে ধনীৰ লগত লগ হৈ নানা ধবণৰ চক্ৰোন্ত চলায়। এই টকাবিলাক এতিয়াও বাকীজাই নোটিচ জাৰি কৰিও টকা আদায় কৰিব পৰা নাই। আমাৰ নগাওঁৰ চেন্ট্ৰেল বেল্কৰ চেয়াৰমেন জনৰ পৰা জানিব পাবিছো যে আচলতে বাকী হুখীয়া খেতিয়কৰ নাই, বাকী পৰি আছে ধনী খেতিয়ক সকলবছে। গতিকে মই আপোনাৰ জৰিয়তে চৰকাৰক অন্ধুবোধ কৰিছো যে আমাৰ যিবিলাক হুখীয়া খেতিয়ক, যাৰ মাত্ৰ ৫-৬ বিঘাহে মাটি আছে তেওঁলোকে যাতে কৃষি ঋণ পাব পাবে ভাৰ কাৰণে চৰকাৰে চেষ্টা কৰিব।

দ্বিতীয় কথা ক'ব খুজিছো যে আমাৰ যিবিলাক সাব বিভৰণ কৰা

হয়, লাখ লাখ টকাব সাব বিতৰণ কৰা হয় সঁচা কিন্তু তুখীয়া খেতিয়কে এই সাব কিনিব নেপায়, সমূহীয়া হিচাবে এই সাব ধনী বিলাকেহে আচলতে কিনা দেখা যায়। আমাব িবিলাক বাগিছাৰ মালিক আছে তেওঁলোকে কৃষি কৰ্মচাৰী বা নিগমৰ পৰা অধিক দাম দি খেতিয়কৰ নামত সাৰ কিনে। আচলতে যি উদ্দেশ্যৰে সাব বিতৰণ কৰা হয়, যাক উদ্দেশ্য কৰি সাৰ বিতৰণ কৰা হয়, আচলতে তেওঁলোকৰ ভাগ্যত মিলা নাই। আপুনি জানে যে আমাৰ দেশত ৫-৬ বিঘাতকৈ কম মাটি থকা মানুহৰ সংখ্যা শতৰৰা ৪০ ভাগতকৈ বেছি হব গতিকে তেওঁলোকৰ আৰ্থিক অৱস্থা কৃষি উন্নয়ন অৱস্থা বা কৃষি অৰ্থনৈতিক অৱস্থাৰ উন্নতিত ব্যাঘাট জন্মছে। গতিকে আমাৰ দেশৰ এই শতকৰা ৪০ ভাগ খেতিয়কে কম দামতে যাতে সাৰ ব্যৱহাৰ কৰাৰ স্থোগ পাই তাৰ কাৰণে চৰবাৰক ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিবলৈ অনুবোধ কৰিলো।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, কৃষি বিভাগ ছুর্বল, কৃষি বিভাগ অৱহেলিভ, কৃষি বিভাগ দূর্নীতিপ্রায়ণ আদি ভাষাবে কৃষি বিভাগৰ বিষয়ে মাননীয় মদ্দ্য সকলে সদনত আলোচনা কৰিছে। মই কওঁ যে কৃষি বিভাগৰ যি তৎপৰত। থকা উচিত আছিল সেই তৎপৰতা নাই। মই নিজে এজন হালবোৱা খেতিয়ক হিচাবে মই জানো আমাৰ নগাওঁ জিলাত যিবিলাক কৃষি বিভাগৰ কৰ্মচাৰী আছে তেওঁলোকৰ পৰ। আমাৰ ছখীয়া খেতিয়ক সকলে কোনো সহাৰি নাপায়, খেতিয়কৰ লগত তেওঁলোকৰ যোগাযোগ খুৰ কম। যিবিলাক প্রদর্শনী মূলক খেতি কৰা হৈছে সেইবিলাক আচলতে অপবায়তে হৈছে। এই আঁচনিমতে চাবচিডিৰেটত সাৰ দিয়াৰ যিটো বাৱজা আছে সেই বিলাক অভিবিক্ত মূল্যত বিক্ৰী কবি কৃষি অফিচাৰ সকলে নিজৰ ভিতৰত ভাগ ভাগ কৰি লয়। এই ধৰণে বহুতো টকা কৃষিৰ নামত আত্মৰ কৰাৰ উদাহৰণ আছে। পানী যোগানৰ কথা কবলৈ যাওঁতে আমাৰ ইয়াত যে পানীযোগান ব ৱস্থা একেবাৰে নাই বুলি কলেও বঢ়াই কোৱা নহয়। মোৰ সমষ্টিত চাপানলা বুলি এটা পানীযোগান আঁচনি আছে। মই এই সদমত কেবাবাৰো উত্থাপন কৰিছো যে বছৰত ৯ মাহেই এই আঁচনি বন্ধ হৈ থাকে। যি সময়ত ব্ৰষ্ণৰ পানী বাইজে পাই সেই *Speech not corrected.

A

সময়ত পানীযোগান আঁচনিয়ে পানী যোগান ধৰে। ইয়াৰ আন এটা কাৰণ হ'ল এখন চাহবাগনৰ মাজেদি অহা কাৰণে বাগানৰ মাজতে মালিকে নলী কাটি পানী উলিয়াই কিন্তু প্রকৃত খেতিয়কে পানী যোগান আঁচনিব এই আঁচনিটো সম্পূর্ণৰূপে বার্থ হৈছে। তাৰ পিচত যমুনা हेित्राह्म आँहिम् नाथ नाथ हेका थवह कवा देशह किन्न थवानि कान्छ এই জাঁচনিব পৰা খেতিয়কে পানী নাপায়। অকল বাৰিষাহে এই আঁচনিৰ পৰা পানী যোগান ধৰা হয়। থৰালি কালত পানী শুকাই নাইকীয়া হৈ থাকে ফলত খবালি কালত খেতিয়ক সকলে খেতি কৰাব कारना छेलाय नारे । निष्ठिक धरे रेबिरनिकारी वार्थ रेट्र । फिल छिडेवरबन আৰু চেলো ফিল্টাবৰ দাৰা পথাৰত পানী যোগান আঁচনি লৈছিল কিন্ত খেতিয়কে পাইছে নে ? মই যোৱা বাৰও এটা কথা উত্থাপন ক্ৰিছিলো যে এখন গাওঁ পঞায়ত্ৰ নামত চেলো ফিল্টাৰ মঞ্জ্ব হ'ল কিছ গাওঁপঞ্চায়ত্ব নামত সভাপতিজনে তেওঁ নিজৰ মাটিৰ মাজত বহুৱাই ললে, খেতিয়ক সকলে অভিযোগ দিলে কিন্তু তাব কোনো বিচাৰ আজি পর্য্যন্ত নহ'ল। সেই কাবণে উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মই আপোনাৰ জৰিয়তে চৰকাৰৰ দৃষ্টি আবর্ষণ কবিলো যাতে বিজুলি শক্তিবে পথাৰত পানী যোগানব ব্যৱস্থা কবে। আমি ভাবতবর্ষৰ বিভিন্ন প্রদেশত দেখিছো যে বিজুলি শক্তিৰ দ্বাৰা পথাৰত পানী যোগান ধৰা হৈছে। নগাওঁত মোৰ সমষ্টিতে মৰিকলং বিলত বিজুলি সৰ্বৰাহ আঁচনি গ্ৰহণ কৰা হ'ল, খুটা পোতা হ'ল কিন্তু পোতা খুটা পোতাতে থা িল, আজি ৪-৫ বছৰ ধৰি তাত আৰু একো কৰা দেখা নাই। গতিকে মই আশা কৰিছে। চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা খেতিয়কৰ উন্নয়নৰ কল্পে যি আঁচনি লোৱা হয় সেই আঁচনিবিলাক कार्याकवी नकवारेक थाकि याएं बारें बंक रूपां नकर ।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, এই সদনত বাবে বাবে আলোচনা কৰি অহা হৈছে যে আমাৰ খেতিয়ক সকলে মৰাপাতেই হওঁক বা সৰিয়হেই হওঁক তেওঁলোকে নায্য মূল্য নাপায় আৰু আচল মুনাফা যিসকল পুঁজিবাদ চোৰাং কাৰবাৰী তেওঁলোকে লৈ যায়। কিন্তু খেতিয়ক সকলৰ যেতিয়া পাট তোলাৰ সময় হয় তেতিয়া মৰাপাটৰ মূল্য ২৭।২৬।২৫ টকা হয়।

^{*}Speech not corrected.

চৰকাৰে এই খেতিয়ক সকলক নিবাপতা দিয়াৰ কোনো বাবস্থা নাই। উপাধাক্ষ মহোদয়, থেতিয়ক সকলে যেতিয়া ধান বিক্রি করার সময় হয় তেতিয়া ধানব দান একেবাবেই নাইকীয়া হয়। যেতিয়া গুখীয়া খেতিয়ক সকলে ধান বিক্রি কৰিবৰ কাৰণে বজাবলৈ ধান লৈ যায় তেতিয়া এফ ि आई वा मावरकिए कवलरविष्टा थानव माम मिव नाबारव। हवकावी দাম বজাৰৰ দামতকৈ কম হোৱাৰ উপবিও মাৰকেটিং বা এফ চি আইয়ে ধান কিনি নগদ মূল্য দিব নোৱাৰাৰ কাৰণে খেতিয়ক সকলে মহাজনৰ বা দালাল শ্ৰেণীৰ মানুহক ধান বিক্ৰী কৰি আহে। আমি ভাবে। এই ক্ষেত্ৰত মাৰকেটিং চচাইটিৰ কৰ্মকৰ্ত্তা সকলৰ ব্যৱসায়ী সকলৰ লগত সহযোগ থকাৰ কাৰণেই কুষক সকলে পাবলগীয়া মূল্যও নাপায়। ভাৰ কাৰণেই এই চক্ৰান্ত কৰা হৈছে। সেই ধানৰ পৰা আমাৰ চৰকাৰক, উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মই জনাব বিচাবিছো যে খেতিয়কে ধান চপোৱাৰ সময়ত মাৰকেটিং চচাইটি আৰু এফ চি আইয়ে ধান সংগ্ৰহ কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। ভাৰ বাহিৰেও খেতিয়কৰ যি মৰাপাট, সবিয়হ, মাহ আদি হয়, এই বিলাকৰো যাতে খেতিয়ক সকলে উচিত মূল্য পায় চৰকাৰে তাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ খেতিয়কৰ ফচল উৎপাদনৰ কাবণে যিমান খৰচ পৰে কৃষিজাত বন্ধৱেই হওঁক বা অন্যান্য বস্তুৱেই হওঁক নাৰ্য্য মৃল্য চৰকাৰৰ তৰফৰ পৰা নিৰ্দ্ধাৰণ কৰি দিব লাগে। এইদৰে নোহোৱাৰ ফলত আমাৰ কুষকৰ অৱস্থা দিনে দিনে বেয়া হৈ গৈছে। অকল সেয়ে নহয়, তাৰো পৰি আৰু এক শ্ৰেণীৰ ব্যৱসায় গাওঁবিলাকত চলি আছে। সেইটো হৈছে আমাৰ তুখীয়া খেতিয়ক সকলে খাবলৈ নাপায় ধনী মামুহৰ পৰা টকা ধাৰে লয়, টকাৰ বিনিময়ত ফচল দিব বুলি। মহাজনৰ পৰা ২।৩ মাহ আগতেই পথাৰত ফচল থাকোতেই অত্যন্ত কম দামত ফচল দিম বুলি কৈ টকা আনে। কিন্তু পৰিশোধ কবোতে তাৰ তুগুন দিব লগীয়া হয়। তাৰ ফলত তুখীয়া কুষক সৰ্বশান্ত হয়। চৰকাৰে যদি এইটো বন্ধ কৰিব নোৱাৰে, কুষকৰ বস্তু সোহা সকলক বন্ধ কৰিব নোৱাবে তেন্তে তুখীয়া কৃষকৰ অহুস্থা আৰু বেয়াব ফালে ঢাল খাব। এই দৰে যাতে তুখীয়া কৃষক সকলে খাবলৈ নাপায়

^{*}Speech not corrected.

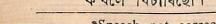
ধনী মহাজনৰ পৰা টকা লৈ পিচত সৰ্বশ্ৰান্ত হৰসগীয়া নহয় তাৰ কাৰণে
চৰকাৰে আগতীয়াকৈ ব্যৱস্থা লব লাগে। আৰু কৃষকৰ ফচল চপোৱাৰ
সময়ত মাৰকেটিং চচাইটি বা এক চি আইৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ নকৰি চৰকাৰে
পোনপটীয়া ভাবে সংগ্ৰহ কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে।

শেষত মই কৃষকৰ উন্নয়নৰ কাৰণে কেইটামান পৰামৰ্শ দাঙি ধৰি নোৰ বক্তব্য সামৰণি মাৰিব বিচাৰিছো! মোৰ পৰামৰ্শ কেইটা হৈছে এই :

- (১) ধান, মবাপাট, সবিয়হ আদি কৃষিজাত বস্তুব উৎপাদনৰ খবচৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰি উপযুক্ত মূল্য নিৰ্ধাৰণ কবিব লাগে আৰু চৰকাৰে প্ৰত্যক্ষ ভাবে সংগ্ৰহ কবিব লাগে।
- ২। গাওঁ সমূহত বিজুলী শক্তি সম্পূসাবণ কৰি আৰু নলা আদি
 দি ব্যাপক হাবত জ্বলসিঞ্চনৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে যাতে সকলো মাটিতে
 ফুটা বা তিনিটা খেতি কৰিব পাৰে।
- ে ব্যাপক ভাবে সাৰ আৰু পোক নিবাৰণৰ ঔষধ স্থলভ মূল্যত যোগান দিব লাগে।
- ৪। বেংক আৰু ঋণ সমবায়ৰ যোগে ধাৰে দিয়াৰ বাবে ব্যাপক ব্যৱস্থা কৰিব লাগে।
- ৫। ছথীয়া খেতিয়ক সকলক মহাজন আৰু অংশীদাৰৰ কবলৰ পৰা ৰক্ষা কৰিবৰ কাৰণে প্রয়োজন অনুসাৰে খেতিয়কৰ বিক্রী কবিব লগীয়া ফচলৰ কাৰণে আগধন দিয়াৰ ব্যৱস্থা কবিব লাগে।
- ৬। কি ধৰণৰ মাটিত কি খেতি হয় তাত কিমান সাৰ দিব লাগিব,
 কি খেতিৰ কাৰণে উপযুক্ত হ'ব এই বিলাক পৰীক্ষা কৰাৰ ব্যৱস্থা
 কৰিব লাগে।

মই ভাবো এইখিনিব যদি ব্যৱস্থা কৰে তেনেহ'লে আমাৰ দেশৰ কৃষকৰ উন্নতি হ'ব আৰু আমাৰ দেশৰ কৃষক সকলৰ অৱস্থা বৰ্তমানতকৈ টনকীয়াল হ'ব।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, ইয়াৰ লগতে মই মীন বিভাগৰ কেইটামান কথা ক'বলৈ বিচাৰিছো। এইটো কথা অপ্ৰিয় হ'লেও সভ্য যে মীন মহল

বিলাক কিছুমান জমিদাবৰ নিচিনা হৈছে। মই ব্যক্তিগত ভাবে সমালোচনা কৰিবলৈ নাযাও। মীন বিভাগৰ কৰ্মকৰ্তা সকলে জমিদাৰ সকলব লগত যোগাযোগ চলাই বাথে। ছুখীয়া অনুস্চীত মানুহৰ নামত সমবায় গঠন কৰি ধনী মানুহে পট্টা লৈ বেনামী ভাবে চলাই আছে। এই মিন মহল বিলাকৰ পৰা হাজাৰ হাজাৰ টকা লোট কৰি আছে। আজি আমাৰ দেশত এনেকুৱা অৱস্থাৰ স্বষ্টি হৈছে। মাছ ছুখীয়া মানুহৰ আপুৰুগীয়া খাদাৰ দৰে হৈছে। বজাৰত ভাল মাছৰ কেজি ১৫।১৬ টকা। আনকি সক সক মাছৰ ৭৮৮ টকা কেজি হৈছে। আজি মিন মহল বিলাকে যি বিলাক ছুনীতি চলাইছে সেই ছুনীতিৰ ফলতেই আজি বজাৰত মাছৰ দাম ইমান হ'ব পাৰিছে। মাছ আজি ধনী মানুহৰ খাদ্যত পৰিণত হৈছে। ছুখীয়া মানুহৰ পক্ষে মাছ খোৱা একেবাৰেই অসম্ভৱ হৈ পৰিছে। এইবিলাক বিষয়ত চৰকাৰে দৃষ্টি নিক্ষেপ কৰিবলৈ আহ্বান জনাই, কৰ্তন প্ৰস্তাৱটো সমৰ্থন কৰি মই মোৰ বজুবাৰ সামৰ্থনি মাৰিলো।

প্রীসোনেশ্বৰ বৰা—উপাধ্যক্ষ মহোদয়, কৃষি আৰু মীনৰ সম্পর্কত যিটো কর্তন প্রস্তাৱ আহিছে সেইটোৰ মই সমর্থন জনাইছো। কৃষি বৃলিলে আমি সাধাবণতে থাদ্য বস্তুকে বুজো। কৃষি আৰু কৃষক এই ছয়োটা অঙ্গা-অংগী বস্তু। কৃষি কৰিবলৈ যেনেকৈ মাটি, পানী, সাৰ, সঁচ, সবঞ্জাম আদিব প্রয়োজন, ঠিক তেনেকৈ কৃষি দপ্তব্ব লগতে যদিও এটা দপ্তব কৰি দিয়া হৈছে সম্পুসাৰণ স্থাবিধাৰ কাংণে ইয়াৰ লগত কেইবাটাও অঙ্গা-অঙ্গী হৈ আছে। জলসিঞ্চন কৃষিৰ ক্ষেত্ৰত, স্বাস্ত্য পৰিবহন, শিক্ষা এই বিষয় বিলাক আৰু এনেকুৱা বহুতো বস্তু, বছুতো দপ্তব কৃষি আৰু কৃষকৰ বিষয়ৰ লগত সামপ্তস্তু থকা বাঞ্চনীয়। কৃষিৰ উন্নয়ন বা কৃষকৰ উন্নয়নৰ বিষয়ে আলোচনা কৰিবলৈ গ'লে বহুতো বিষয় আলোচনা কৰিব লাগিব। আমি সাধাবণতে বিষয় বস্তু বিলাক আলোচনা সমালোচনা কৰিবে লাগিব। আমি সাধাবণতে বিষয় বস্তু বিলাক আলোচনা কৰিলে মন্ত্ৰী সকলে সাধাবণতে এটা সমাধান দিয়ে। এই বিলাক অসত্যা, এই বিলাক অমৃলক, এই বিষয়ে তেখেত সকলে নাজানে আদি। যি সকল কর্মচাৰীক লৈ দেশৰ শাসন যন্ত্ৰ চলাইছে, এই ধৰণৰ মন্ত্ৰীয়ে আমাক দিয়া উত্তৰ বিলাক গুনি গেলেৰিৰ পৰা হাঁহে, কাৰণ তেখেত সকলে ভাবে

^{*}Speech not corrected.

যে আমাৰ কাৰণে বুকু পাতি দিবলৈ মন্ত্ৰী আছে। তেখেত সকলে ভাবে
যে কেইজনমান বিৰোধী পাৰ্টিৰ সদস্যই বকি বকি কি কৰিব ? খবৰৰ
কাগজ, বেডিঅ' আদিত প্ৰকাশ পায় অমুক মন্ত্ৰীয়ে অমুক বিৰোধী পাৰ্টিৰ
সদস্যৰ দাবী খণ্ডন কৰিছে। এই ধবণে আমাৰ বিধান সভা আবহমান
কালৰে পৰাই চলি আহিছে। মই প্ৰথমতে এটা কথা কব থুজিছো যে
মূৰ্থই একো নেদেখে। জ্ঞানীয়ে সকলো দেখে।

নই সেইকাৰণে এষাৰ কথা কৈছিলো যে "জ্ঞানীক বুজাবা থাৰে- চিয়াবে আৰু মূৰ্থক বুজাবা মাধমাবে"। জ্ঞানী মান্ত্ৰহে একো নেদেখে। এই থিনিতে মই এটা গল্ল কব খুজিছো"—এক বজা আছিল, সেই ৰজা অতি বিলাসী, তেওঁ ৰাজভড়ালৰ অনেক ধন অপচয় কৰিছিল। কিন্ত তেওঁ তুখী দবিদ্ৰ প্ৰজাব ধনেৰে ভবপুৰ ৰাজভড়ালৰ ধনৰ অপচয়ৰ কথা মুবুজে বা নাভাবে। এনেতে এদিন এজন খলিফ। আহিল, তেওঁ বজাক জনালে যে তেওঁ অতি ধুনীয়া ধুনীয়া আৰু বিতোপন সাজপাৰ তৈয়াব কবিব পাৰে। তেতিয়া বিলাসী বজাই ক'লে যে এইটোতো অতি উত্তম कथा। धूनीया प्राज्ञभाव चनावव कावरंग वजारे थिलकाक जरनक धन पि বিদায় দিলে। খলিফাই সাজপাবৰ সন্সনি এটা প্রকাণ্ড অট্টালিকা বনালে। পিছত বজাব ওচৰলৈ আহি বজাক জনালে যে তেওঁৰ বাবে সাজপাৰ তৈয়াৰ কৰা হ'ল আৰু ৰজাই গৈ সাজপাৰ পিন্ধি খলিফাক কৃতজ্ঞ কৰিব লাগে নতুবা মন্ত্ৰী আদি কবি কাৰোবাক সেই সাজপাৰ চাই আহিবলৈ পঠিয়াব লাগে। লগতে থলিফাই ৰজাক এই কথাও ক'লে যে তেওঁ যি সাজ-পাৰ তৈয়াৰ কৰিছে সেই সাজ-পাৰ কেৱল জ্ঞানী লোকেহে দেখা পাব, মূর্থই নহয়। এতিয়া প্রশ্ন হ'ল সেই সাজ-পাব চাবলৈ যায় কোন? মন্ত্ৰীৰ পৰা আৰম্ভ কৰি পিয়নলৈকে কোনো যাব নোখোজে, কাৰণ প্ৰত্যেকেই ভাবে যে মই মূর্থ গ'লে নেদেখিম আৰু বজাক আহি কি বুলি কম। নাই দেখা বুলি ক'লে বজাই শাস্তি দিব। তেতিয়াহে আচল ভেকো ভাওনা ওলাই পবিব, অৱশেষত এজন তলৰ কৰ্মচাৰীক ৰজাৰ বাবে তৈয়াৰী পোচাক চাবলৈ পঠালে। তেওঁ গৈ দেখে যে দেই অট্টালিকাত কোনো সাজ-পাৰ নাই, তেতিয়া তেওঁ ভাবিলে যে তেওঁ মূৰ্খ বাবে হয়তে!

তাত কোনো পোচাক দেখা নাই কিজানি। তেওঁ আহি বজাক ক'লেহি যে তেওঁ ধুনীয়া সাজ-পাৰ ভাত দেখি আহিছে। তাৰ পিছত তেওঁতকৈ ওপবৰ এজন চাবলৈ গ'ল, তেওঁ গৈ তাত কোনো পোচাক নেদেখি ভাবিলে যে एउ पूर्व वारवरे रुग्न एका नारे। नरालवा आगवजान एपिएल कार्निक १ তেৱাঁ আহি ৰজাক ধুনীয়া পোচাক দেখি অহা বুলিয়েই ক'লেহি। তাব পিছত মন্ত্ৰী গ'ল, আৰু মন্ত্ৰীয়েও আগ্ৰ হুজনৰ দৰেই আহি বজাক ধুনীয়া পোচাক আছে বুলিয়েই ক'লেহি। শেষত বজাই ধুনীয়া সাজ-পাব পৰিধান कबिवरेल शांजीर्य मालारे मलमाथ रश्मालमाथ कवि ग'ल। रेश বজাই দেখিলে যে তাত কোনো সাজ পাৰ নাই। কিন্তু বজায়ো আচল কথাটো কবলৈ ভয় পালে কাৰণ আগতেই কোৱা আছিল যে জ্ঞানীয়েহে সেই পোচাক দেখা পাব। তেতিয়া বজাই ভাবিলে যে তেওঁ মুর্থ কাবণেই হয়তো দেখা পোৱা নাই, নহ'লেনো কর্মচাবী, মন্ত্রী আদিয়ে কেনেকৈ দেখা পালে ? গতিকে বজাই থলিফাক দেখিছো বুলিয়েই ক'লে। এতিয়া আহিল বজাব পোচাক পিন্ধাৰ পাল। থলিফাই বজাৰ সমষ্ট কাপোৰ-কানি খুলি নতুন পোচাক পিন্ধাবলৈ লৈ গ'ল। কিছু সময়ব পিছত বজাক সোধা হ'ল যে পোচাক তেওঁ ধুনীয়া দেখিছে নে নাই ? উত্তৰত ৰজাই ধুনীয়া বুলি ক'লে আৰু লগতে আন আন সকলোৱেই ধুনীয়া বুলি क'ला। काबन नाई प्रथा वृत्ति क'ला इय़ एठा वकाई भाष्ठि पित। नाई प्रथा বুলি কবলৈ কাৰো সাহস নহ'ল। অৱশেষত ৰজাই নাঙ্ঠ হয়েই বাজেশ্ববীৰ ওচৰলৈ দোলাই খাতোলাই আহিল, ৰজা অহা হাতীটো আমাৰ বন বিভাগৰ মন্ত্ৰীৰ হাতীতকৈয়ো ডাঙৰ আছিল। প্ৰজা চিপাহী চন্তবী কোনেও বজাক নাঙঠা ৰজা বুলি ক'বলৈ সাহ নকবিলে। কিন্তু কেইটামান ফুকলীয়া ल'बारे कवरेन जावल कवितन बजा नार्डिंग, बजा नार्डिंग। यह महबरे नार्डिं বজা আহি ৰাজেশ্ববীৰ ওচৰ পালেহি।

ঠিক একেই হৈছে আজি আমাৰ বিভাগ বোৰৰ কথা। ওপৰৰ পৰা তললৈকে কোনেও আজি অষ্টায়, ছুৰ্নীতি নেদেখে। মণ্ডলে টকা খাই তাক কোনেও নেদেখে। ফিচাৰী বিভাগে টকা খাই তাক নেদেখে, কৃষি বিভাগত টকাৰ অপচয় হোৱাৰ কথা কোনেও নকয়। কৃষি মন্ত্ৰীয়ে উৰা-

^{*}Speech not corrected.

জাহাজেৰে খেতিৰ পথাৰত ঔষধ চিৎয়াই কিমান পোক মাৰিলে, কৃষকৰ তাৰ পৰা কিমান উপকাৰ হ'ল সেয়া তেখেতে নিজেই জানে। কিন্তু আজি খেতিয়কৰ আচল জটিল সমস্থা হৈছে কি ? আচল সমস্থা হৈছে মাটিৰ সমস্থা, এইটো আজি আটাইতকৈ জটিল আৰু জয়াৰ সমস্থা হৈ পৰিছে।

আজি ভাৰতবৰ্ষৰ ১ কোটি ২৭ লাখ মানুহৰ ভিতৰত ১ কোটিতকৈয়ো বেছি মানুহ খেতিয়ক। আজিয়ে শতকবা ৫০ ভাগ খেতিয়কেই তল পৰি আছে, চবকাৰৰ কোনো স্থবিধা পোৱা নাই সেই কথা ক'বলৈ চৰকাৰৰ সাহস নাই, স্ব্যৱস্থা, ভাল সত মনোবৃত্তি আৰু চিন্তাৰ যেনেকৈ অভাৱ তেনেকৈ অধ্যয়ন আৰু চৰ্চাও আমাৰ চৰকাৰৰ নাই। আমেৰিকাৰ শতকৰা ১১ জন খেতিয়ক, ১১ জন খেতিয়কে খেতি কবি নিজে খোৱাৰ উপৰিও ভাৰতবৰ্ষৰ নিচিনা দেশ এখনলৈ হেজাৰ হেজাৰ টন খালা পঠিয়াৰ পাৰে। वाहियारैन नाथ नाथ हैन थाना याय, आक यात्र हीनरेन। ভिरबंहेनांनव যদি খাদা থাকিলে:ইতেন তেন্তে িয়েটনামৰ যুদ্ধৰ আৱশ্যক নহ'লইেতেন। আমেবিকাব কেইজনমান মৃষ্টিমেয় মানুহে খেতি কবিয়েই দেশ-বিদেশলৈ পঠিৱাব পাৰে। জাপানী পদ্ধতিবে খেতি কৰিবলৈ বক্তৃতা দি অহা হৈছে, কাগজে-পত্ৰই, বেডিঅ'ত জাপানী পদ্ধতিৰে খেতি কবাৰ প্ৰণালী প্ৰচাৰ কবি অহা হৈছে। আমেবিকাত শতকৰা ১১ জন লোকে খেতি কবে, প্রশ্ন হয় তেওঁলোকৰ মাটি কিমান আৰু কেনেকুৱা ? কেনেকুৱা যন্ত্র পাতি খেতিত লগোৱা হয় ? আজি আমেবিকাত খাদ্য বস্তব দাম কমাব নোৱাবে, কাবণ দাম কমিলে উৎপাদন কমি যাব। খাদ্য বস্ত বেছি হলে সাগৰত পেলাই দি হলেও দামৰ ভাৰ সাম্য ৰক্ষা কৰি অহা হৈছে। জাপানত উৎপাদিত চাউল সাগ্ৰৰ মাছক খাৰ্থল দিয়া হয়। চাটল বজাবত উপচি পৰিলে দাম কমি যাব, গতিকে সেই দেশত চাউল সাগৰৰ মাছক থুউৱা হয়, নতুবা তাব পৰা প্ৰসাধনৰ সামগ্ৰী তৈয়াৰ কৰা হয় । ভাৰতবৰ্ষৰ চাউলৰ দামৰ কথা আমি কওঁ, খেতিয়কক বেছি দাম দিলে দ্বমহা পোৱা কৰ্মচাবীয়ে খাব কি? কিন্তু কথা সেইটো ছব নোৱাৰে। কৃষকৰ সম্পাৰ ওপৰত যথেষ্ঠ উপযুক্ত মূল্য দিব লাগে, খেতিয়কে উপযুক্ত মূল্য পাৰ লাগে। খাদ্যৰ মূল্য নিয়ন্ত্ৰণ কৰিলে উৎপাদন

^{*}Speech not corrected.

হ্রাস পাব। আজি এক কিলো মৃগ দাইলৰ দাম তিনি টকা, কিন্তু এক কিলো চাউলৰ দাম ১'৬০ টকা বা ছটকা। আজি আমাৰ ছখীয়া খেতিয়কে উৎপাদন কৰা বস্তুকে কর্মচাৰী সকলে, ব্যৱসায়ী সকলে খাবলগীয়া হৈছে। আজি বাজেট অধিবেশন চলি আছে, আমি ইয়াত বহি আছো, এই অধিবেশনতে কৃষকৰ কাৰণে অধিক টকা ধৰিব লাগিব আৰু খেতিয়কৰ উৎপাদিত বস্তুৰ মূল্য অন্যান্য বস্তুৰ দামৰ লগত সমতা ৰক্ষা কৰি বজাৰত বস্তুৰ মূল্য নিৰ্নয় কৰিব লাগিব। ছনীতি, "" উৎপাদন আদিৰ সমতা ৰক্ষা কৰিব লাগিব।

মিঃ ডেপুটি স্পীকাৰ—আপোনাক আৰু কিমান সময় লাগিব ! শ্রীসোনেশ্বৰ বৰা—১৫-২০ মিনিটমান লাগিব। মিঃ স্পীকাৰ—মধ্যাস্থ আহাৰৰ বাবে স্থগিত।

শ্রীদোনেশ্বর ববা—মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, এসময়ত শস্য শস্যবে নদন বদন অসম আজি লাও টোকোনাত পৰিণত হ'ল। অপৈনত কৃষি বিষয়া, অপৈনত মন্ত্ৰীৰ হাতত এই কৃষি যে বাঢ়িব তাক আমি আশা কৰিব নোৱাৰো। মহোদয়, আমেৰিকা বা জাপানত কৃষি বঢ়াৰ এটা বক্তৃতা (ৰেদিমেদ') আমাৰ নেতাসকলে বা মন্ত্ৰীসকলে আমাৰ গাঁৱলীয়া ৰাইজৰ আগত দিয়ে। এই বক্তৃতাৰ মূল তথ্য হ'ল এই যে অসমত শতকৰা ৮০ জন মানুহে খেতি কৰি খাবলৈ নাপায় আৰু আমেৰ্কািত শতক্বা মাত্র ১১ জন মান্নহে খেতি কৰে আৰু সেই শস্তবে নিজেও খায় আৰু আনকো খুৱায়। আনহাতে অসমত শতকৰা ৮০ জন মানুহে খেতি কৰে। যদি ১ কোটিৰো অধিক মানুহ খেতিয়ক হয় তেন্তে অসমত অকল যে, কৃষি সম্পদেই বাঢ়িলেহেঁতেন এইটো নহয়, ইয়াত বাঢ়ি অহা মিবনুৱা সমস্তাও সমাধান হ'লহেঁতেন। কিন্তু চৰকাৰে প্ৰয়বেক্ষন কৰিবলৈ পাহৰি গৈছে যে আচলতে প্ৰকৃত খেতিয়কৰ সংখ্যা সেইটো নহয়। খেতিব ওপৰত বৰ্তি থকা পৰিয়ালৰ সংখ্যা অৱশ্যে ৮০ জন হয়। কিন্তু সেই ৮০ জন খেতিয়ক নহয়। গতিকে উৎপাদন যদি বঢ়াবলগীয়া হয় মই ইয়াৰ আগতেও কৈছো, আৰু এতিয়াও কওঁ যে. ক্বিজাত জব্যৰ মূল্য কোনো ৰবমে কমিব নোৱাবে। এই খেতিয়ক সকলে কৃষিজাত দ্ৰব্য বিক্ৰি কৰি বন্ধাৰৰ পৰা ভেওঁলোকৰ

^{*}Speech not corrected.

A

দৈনন্দিন আৱশ্যকীয় শিল্পজাত দ্রব্য কিনি থাব লাগে। অথচ সেই শিল্পজাত দ্রব্যব জুই-চাই দাম। যাতে খেতিয়ক সকলে কৃষিজাত দ্রব্যখিনি বিক্রী কৰি শিল্পজাত জব্য কিনিব পাৰে সেই হিচাবে এই হয়োটা মূল্যৰ সামঞ্জস্ত বাখিব লাগে। তেতিয়া হ'লেহে খেতিয়ক সকলক সৰহ শস্ত উৎপাদন কৰাত উৎসাহ উদ্দীপনা যোগোৱা হয়। এইখিনিতে কব পাৰি যে, চৰকাৰী বিষয়া সকলৰ কাৰণে খাদ্যজ্বতাৰ দাম কমাই ৰখা হয় কিন্তু খাদ্য দ্ৰব্যৰ দাম বৃদ্ধি কবিলেও আৱশ্যক হ'লে আমি বাজেটত টকা ধবিও অন্যান্য বিষয়া সকলক সাহায্য কৰাৰ এটা নীতি চৰকাৰে ৰাখিহে। গতিকে নই এইটোকে ন দি কওঁ যে দাম বাটিলেহে উৎপাদন শক্তি বাটিব আৰু তেতিয়াহে উৎপাদন বাঢিব। মহোদয়, মই নিজেই ১১ বছৰ বয়সৰ পৰা খেতি কৰিছিলো। মই যেতিয়া নিচেই সৰু ল'বা আছিলো তেতিয়া বুঢ়া দেউতাই পথাৰলৈ হালখন দাঙি নি গৰু জুটি দিয়ে আৰু মই হাল চলাই যাওঁ। গতিকে সেই বয়সৰ পৰা মই কৃষি কামত লাগি আছো। সেইদিনত আমি ১২ অনা মোনত ধান বিক্ৰী কৰিছো, গতিকে খেতিৰ ফচল বিক্ৰী কৰি উচিত মূল্য পালে খেতিয়ক কিমান উৎসাহিত হয় সেইটো মই ভালকৈ জানো। গতিকে চৰকাৰে ৰাজকীয় ভাবেই হওঁক বা নীতিগত ভাবেই হওঁক বা চৰকাৰী ভাবেই হওঁক উচিত মূল্য নিৰ্ধাৰণ কৰিব পাৰিব লাগিব।

শ্ৰীগজেন তাঁতী (মন্ত্ৰী)—মাননীয় সদস্তৰ জ্ঞাতাৰ্থে মই জনাব থুজিছো যে, অহা খাৰিফ বতৰৰ পৰা ধানৰ মূল্য কুইণ্টলত ৬৩ টকা হ'ব।

শ্রীদোনেশ্বৰ বৰা—উপাধ্যক্ষ মহোদয়, কেইদিন মানৰ আগতে কেন্দ্ৰত বহা মন্ত্ৰী সকলৰ সন্মিলনত ধানৰ দাম সম্পৰ্কে হোৱা আলোচনাৰ কথা বেডিঅ' আৰু অসমৰ বাতৰি কাকততো শুনিছো আৰু দেখিছো। কিন্তু মোৰ বোধেৰে এই দামো পৰ্য্যাপ্ত হোৱা নাই। কিয়নো খেতিয়কে এই ধান বিক্রী কবিয়েই তেওঁলোকৰ পৰিয়ালৰ ভৰণ-পোষণৰ উপবিও শিল্পজাত দ্বাৰ দাম দিনক দিনে চৰি গৈছে। ধানৰ দাম বৃদ্ধি কৰাতো, বজাৰৰ অন্যান্য বস্তুৰ দামৰ লগত সামপ্ত্ৰস্থ ৰখাতো এটা অবিচ্ছেদ্য কথা। এই কথাকেই আমাৰ চৰকাৰে কাহানিও উপলব্ধি কৰিব পৰা নাই। মই

^{*}Speech not corrected.

বাবে বাবে কৈছো যে, আজি ৬৩ টকাই নহয় ধানৰ দাম আৰু বাঢ়িব লাগে। হয়তো অসম চৰকাৰে কব যে মূল্য নিৰ্ণয় কৰাতো হৈছে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ কাম। ৰাজ্যিক চৰকাৰৰ নহয়। কিন্তু এইটোও এটা ৰাজ্যিক চৰকাৰৰ অজ্ঞতা যে স্থানীয় আৱশ্যকীয় কথা বিলাক কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰক বৃজাই দি পৰিস্থিতি অনুসাবে কেন্দ্ৰৰ পৰা কাম আদায় কৰাতো ৰাজ্য চৰকাৰৰ কৰ্ত্ব্য আৰু সেইয়ে ৰাজ্য চৰকাৰৰ কৰ্মদক্ষতা। অসমৰ মানুহৰ নাৰীৰ কথা, প্ৰাণৰ কথা, বতৰৰ কথা কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰক বৃজাই দি কাম আদায় কৰিবৰ কাৰণেই ৰাজ্যিক চৰকাৰ গঠন কৰা হৈছে।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, এভিয়া মই মেকানাইজ কালটিভেচন সম্পর্কত ত্ৰ্যাৰ কৰ বিচাৰিছো। বৰ্তমানে চৰকাৰে যন্ত্ৰ দাৰা, কল-কাৰ্থানাৰ দ্বাৰা, বৈজ্ঞানিক পদ্ধতিৰ দ্বাৰা কৃষি কৰ্ম সম্পন্ন কৰাৰ কথা তুলিছে। আৰু কৈছে যে, ইয়াৰ দ্বাৰা অসম ৰাজ্য শস্তাৰে নদন-বদন হ'ব। কিন্তু ইয়াৰ বিপৰ্য্যয়ৰ ফালটো চৰকাৰে আলোচনা-বিলোচনা কৰিবলৈ অক্ষম হৈ আছে। মইও কওঁ যে বৈজ্ঞানিক পদ্ধতিবে খেতি কৰিলে কম সংখ্যক भाक्ष्य निरम्रांग कविरालहे र'त, रम्रांज। (अणिख जारालहे र'त किछ हवकारन এটা কথালৈ আওকান কৰি আছে সেইটো কথাটো হৈছে আমাৰ দেশৰ নিবন্ধরা সমস্তা ৷ বৈজ্ঞানিক পদ্ধতি নিয়োগ নকৰোতেই নিবন্ধরা সমস্তাই চৰকাৰক জ্বলা-কলা কৰিছে। আজি নিবনুৱা সমস্থা সমাধান কৰাত চৰকাৰ ব্যৰ্থ হৈছে। এনে এটা অৱস্থাত আৰু কিছুমান মান্তুহক যদি পথাবৰ পৰা বাছিৰ কৰি দিয়া হয় ৰাজ্যৰ নিবনুৱা সমস্তা বাঢ়িবনে কমিব ? মহোদয়, আজি চৰকাৰে কৈ আছে যে গাঁৱলৈ কিৰি যাব লাগে। কৈছে যে এইটো মহাত্মা গান্ধীয়ে কৈ যোৱা বুলি চিঞৰিছে। কিন্তু প্ৰকৃত পক্ষে আমি कि प्रिथिছ। आकि गाँवण एको न'वा नारे। मकला विनादक आहि চহৰত ভৰি পৰিছে ৷ আৰু গাঁৱৰ বুঢ়া-বুঢ়ী কেইটিৰ হাতত মাত্ৰ ৰ'ল নাঙল কেইটি। এই ডেকা সকল আহি পৰৰ মুথাপেক্ষি হৈ পৰিছে। আমি গাঁৱৰ পৰাই সেই গাঁৱৰ ভোট কেইটি লৈ ইয়াত আহি টাউনীয়া হোৱা নাইনে ?

আদি যদি হাল বাওতে ট্ৰেক্টৰ, ধান কঢ়িওৱা, ধান মৰা, ধান চপোৱা

*Speech not corrected.

A

আদিত যন্ত্ৰই ব্যৱহাৰ কৰা হয় তেন্তে এই মান্ত্ৰহ বিলাক খেতিৰ পৰা বাহিৰ হৈ নিবন্ত্ৰা সমস্তা নবঢ়াবনে । গতিকে এই যান্ত্ৰিক উপায়েৰে খেতি কবি চৰকাৰে নিবন্ত্ৰা সমস্তা আৰু উৎকট নকৰিবনে । আজি অসমত চৰকাৰে উন্তোগ প্ৰতিষ্ঠা কৰিব পৰা নাই। য'ত এই শিক্ষিত আৰু অশিক্ষিত ডেকা আৰু গাভৰু শক্তি নিয়োগ কৰিব পাৰে, সেই স্থবিধা এই চৰকাৰে আজিলৈকে দিব পৰা নাই। গতিকে যি কোনো প্ৰকাৰেই হওঁক, আমাৰ ডেকা শক্তিক উৎপাদনৰ কামত লগাবই লাগিব।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, তাৰ পিছত মই অলপ অসমৰ ঘেহু উৎপাদনৰ কথা কওঁ। আজি অৱশ্যে অসমত ঘেছৰ চাহিদা ক্রমে বৃদ্ধি হৈছে। আগতে যি সকলে ভাত খাইছিল সেই সকলেও কিছু পৰিমাণে আটা খোৱাৰ আৰম্ভ কৰিছে। কিন্তু চৰকাৰে এটা কথা একেবাৰে পাছৰি গৈছে যে পাঞ্জাৱ, হাৰিয়ানা, বিহাৰ আদিব লগত অসমৰ ৰত্ৰৰ কোনো সামঞ্জ্য নাই। আৰু যি ঘেহু পাঞ্জাৱ আদিত হ'ব সেই পৰিমাণ ঘেহু অসমত হ'ব নোৱাবে। অসমত ঘেহু হ'ব বুলি কৈ থাকে, অলপ-অচৰপ বাঢ়িব পাৰে। আজি চৰকাৰে ক'ব পাৰে যে ৰাইজৰ খেতি বাঢিছে কিন্তু প্রকৃততে সেইটো নহয়। অসমৰ মাটি, অসমৰ পানী, অসমৰ বতৰ পাঞ্জার আদিব নিচিনাকৈ ঘেহু খেতিব কাবণে উপযুক্ত হ'ব নোৱাৰে। ষেত্ৰ যিটো বতৰ লাগে সেইটো হ'ল-মার্চ, আৰু এপ্রিলত খৰাং বতৰ লাগে। এই তুমাহত অসমত থবাং বতৰ নহয়। মই নিজেও ১৯৭২-৭৩ চনত ঘেত খেতি কৰি চাইছো, কিন্তু কাটিবৰ সময়ত বৰষুণ অহা কাৰণে ঘেত চপাব নোৱাৰাত গোটেইখিনি ঘেতু নষ্ট হ'ল। ঘেতু মৰাৰ বতৰ আমি আহাব শাওনলৈকে নাপালো। গতিকে ঘেল খেতিৰ কাৰণে অসমৰ চৰকাৰ আৰু বিষয়া সকল বলিয়া হোৱা উচিত নহয়। বেহু এটা আংশিক খেতি বুলিহে ললে উচিত হ'ব। অৱশ্যে আমাৰ চৰকাৰৰ উদ্দেশ্য বেলেগ। আজি ৰাজধানীত থকা বিষয়া সকলব ঘৰৰ সন্মুখত নানা ৰক্ষৰ সাৰ দি তুৰৰি বন আৰু কেএগ বন ঠায়ে ঠায়ে ৰোৱা হৈছে। তুৰ্বৰি আৰু কেএগ বনব ঠাইত গোমধান সিঁচি দিয়া হ'লেও লাভ হ'লহেঁতেন।

এনেকৈয়ে উল্ খেৰৰ সিয়ৰি বচাব কাবণেই নন্দ বংশৰ শেষৰ ৰজা জ্বনক খেদাই ৰাজনীতিজ্ঞ মন্ত্ৰী চাণকাই চম্প্ৰগুপ্তক মগধৰ ৰাজ পাটত বহুৱালে। সেই একে ধৰণেই অসমৰ শ্ৰীশৰৎ সিংহই নানা ধৰণৰ সাৰ প্ৰয়োগ কবি কেঞা আৰু ত্বৰি বনৰ খেতি কৰিছে। আৰু অনাহকতে সাৰ আদিব অপচয় কৰিছে।

(আছে গৰু নাৱায় হাল, হোৱাত কৰি নোহোৱাই ভাল)

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, এইখিনিতে মই কৃষিৰ লগত সম্পৰ্ক থকা ব্ৰহ্মপুত্ৰ বান নিয়ন্ত্ৰণৰ কথা তুটামান উল্লেখ কৰিব বিচাৰো। আজি যদি ব্ৰহ্মপুত্ৰ ঠিকমতে নিয়ন্ত্ৰণ কৰিব পাৰে তেন্তে যিবিলাক মানুছ যি ঠাইৰে আছে তেন্তে সেই ঠাইতে ভেওঁলোকৰ সংস্থান হ'ব। কেন্দ্ৰীয় মন্ত্ৰী ডাঃ কে, এল, ৰাওৱে অসমলৈ মাকো মাৰিছেহে মাৰিছে। তাতে আকৌ ইয়াতে আমাৰ মুখ্যমন্ত্ৰীৰ তলতে শ্ৰীকহলি নামৰ এজনক ভাইচ চেয়াবমেন পাতিছে। সিদিনাখন মাত্র তেখেতে হুংকাৰ চাৰিলে যে, জলসিঞ্চন আৰু বান নিয়ন্ত্ৰণৰ কাৰণে অসমত অভিজ্ঞ ইঞ্জিনিয়াৰ নাই। আমাৰ চৰকাৰে ভাবিলে, হয় নাই। তাৰ পিছত বহুতো থুজি-মেলি পঞ্জাৱৰ পৰা এজন অৱসৰ প্ৰাপ্ত শ্ৰীযতিন্দ্ৰ সিং নামৰ এজনক ব্ৰহ্মপুত্ৰ নিয়ন্ত্ৰণৰ ভাৰ অৰ্পণ কৰিলে। তেখেতে আহি অসমত বান নিয়ন্ত্ৰণ কৰিব। এই ক্ষেত্ৰত মই কওঁ প্ৰত্যেক আঁচনি লওঁতে এটা কথালৈ লক্ষ্য ৰাখিব লাগিব যে আমাৰ ৰাজ্যৰ এই উৎকট নিবন্ধৱা সমস্তা কেনেকৈ সমাধান কৰিব পৰা যায়। আজি অসমৰ নিবলুৱা ইঞ্জিনিয়াৰ সকলক কাম দিব নোৱাৰে অথচ ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ বান নিয়ন্ত্ৰণৰ কাৰণে আনিছে বাহিৰৰ পৰা ইঞ্জিনিয়াৰ। এইবিলাক কথা এই অহ্ৰদৰ্শী চৰকাৰক কৈ কোনো লাভ নাই। এই চৰকাৰ ইমানেই অহৰদৰ্শী যে আজি কিছুদিন আগতে ঘোষণা কৰিলে যে এইবাৰ অসমত বানপানী হোৱাৰ কোনো সম্ভাৱনা দেখা নাই।

"গৰুৰ আগত টোকাৰি বায়,

শিং জোকাৰি ঘাহ খায়।"

এই চৰকাৰে আকৌ ব্ৰহ্মপুত্ৰ বান নিয়ন্ত্ৰণ কৰিবলৈ যায় !
উপাধ্যক্ষ মহোদয়, ফিচাৰি সম্পৰ্কত মই ইয়াকে ক'বলৈ বিচাৰো যে,

^{*}Speech not corrected.

পানীত যেনেকৈ নিমখ পেলালে পোৱা নাযায় ঠিক তেনেকৈয়ে পানীৰ
মাছ ক'লৈ যায় সেইটো আমাৰ চৰকাৰে কব নোৱাৰে। ইয়াৰ এটা
প্রাক্তক্ষ উদাহৰণ মই দিছো। চিঠিন নং অ' এ ৫।১৪-৭০-৭১। ১৮৩১-৩৩।
১৬-১২-৭০, এই নং মতে এজন বিষয়াই ১৯৬৮ চনৰ পৰা ৭০ চনৰ ভিতৰত
মিন বিভাগত মিছা বিল দি ১২ হাজাৰ ৫০ টকা খাই ধৰা পৰিছে।
তাৰে এজন সহকাৰী বিষয়াক যোৰহাটলৈ বদলি কৰিছে আৰু আন
এজনক একো কৰা নাই। এই কথাত চৰকাৰে কি ব্যৱস্থা ললে সেইটো
জানিলে আমি অলপ জানিব পাৰিম যে চৰকাৰে এই বিষয়ত তৎপৰ হৈছে।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, গাত বল নথকা মানুহেও ভাব ভেটি লয়। কৃষি
মন্ত্রী, কৃষি বিষয়া, কৃষি সঞ্চালক কাবোৰে কৃষিৰ ওপৰত অভিজ্ঞতা নাই
অথচ কৃষি দপ্তৰ লৈছে। আনহাতেদি অসমৰ ১॥ কোটি মানুহৰ জীয়াই
থকা প্রধান নিবন্ধন হৈছে কৃষি। এইটো এটা গুৰুত্বপূর্ণ দায়িত্ব। গতিকে
এই বিষয়টো পৰিচালনা কৰিবলৈ হ'লে তেখেতৰ বিভাগৰ সঞ্চালক আৰু
চেক্রেটৰী সকলৰ ফাইলৰ মেব-পাক বুজি পাব লাগিব। তেখেতে যদি
ঠিকমতে এই দপ্তৰ চলাব নোৱাৰে, তেন্তে এই দপ্তৰ এৰি দিব
লাগিব।

দেশত মান্ত্ৰহ নাইকিয়া হোৱা নাই। কোনোবা ওলাব। গতিকে আমি কামনা কবিছাে তেখেতে যদি এই দপ্তৰটাে চলাব নােৱাৰে, এবি দিয়ক আৰু দপ্তৰটাে পুনৰসংগঠন কৰক, নহ'লে কৃষিৰ আৰু কোনাে কালে উন্নতি নহয়। মই এটা চমুকৈ উদাহৰণ দিব খুজিছাে, মােৰ নিজৰ চােতালৰ কথা। মােৰ ১১০০ টকা দামৰ ছটা হালুৱা গৰু মৰিল। ডাক্তৰক ক'তবাৰ মাতিলাে, টেলিফােন কৰিলাে কিন্তু গৰুৰ বেমাৰ ধৰিব নােৱাৰিলে—ক'লে: 'গ্রাচ পইজন' হ'ল। যােৱা সপ্তাহত আকৌ মােৰ নিজৰ হাল-বােৱা গৰুহাল মৰিব ওলাল। মােৰ ল'ৰাজনে ডাক্তৰক গৈ খবৰ দিলে—মই নিজে এজন বিধান সভাৰ সদস্যৰে এই বিলৈ—সাধাৰণ এজন ছখীয়া খেতিয়ক হ'লে কি হ'লহেঁতেন। ডাক্তৰে ক'লে—ডাক্তৰৰ ঘৰত আলহী আহিছে—বিলাটি মদৰ লগত ডাক্তৰ মছগুল—তেওঁ ওলাই আহি ক'লে—মই এতিয়া যাব নােৱাৰিম—ভি, এফ, এক- লৈ যাওঁক—ভি, এফ,-এ হজন

আহিল বেমাৰ ধৰিব নোৱাৰিলে। পিছদিনা ৰাতিপুৱাই ৬ টা বজাত আকৌ ভাক্তৰৰ ঘৰত যোৱা হ'ল—আগদিনা ৰাতি খাই লৈ আৰামচে শুই আছে—তেওঁ ক'লে যে আলহি যোৱাই নাই—ঠিক আছে এওঁলোকক বিদায় দি অলপ পাচত যাম। ১১-১২ বজাত ডাক্তৰ গ'ল-এম, এল, এ,-ৰ বুলিহে চালে—চালে কিন্তু একেই কথা। তাৰ পিছত ল'ৰাজনে ক'লে—বোলে আমাৰ আৰু এহাল গৰুৰ কিবা বেমাৰ হৈছে আপুনি অলপ বওক-গৰুহাল এৰি দিছো-২০০ গ্ৰহ্মান আত্ৰত আছে এতিয়াই লৈ আনিছো- তেখেতে ক'লে যে মোৰ সময় নহ'ব মোৰ আলহী যোৱাই নাই বুলি কৈ গুচি আহিলে। মোৰ অফিছাৰ বিলাকৰ বিৰুদ্ধে অভিযোগ কৰিবলৈ মন নাই কিন্তু অফিছাৰ সকলৰ কাৰ্য্যকলাপৰ বিষয়ে কৈছো। কিন্তু মোৰ আজি হয়তো অলপ আছে যাৰ একোই নাই তেওঁৰ যদি এনেদৰে জেঠ মাহত হালৰ গৰুহাল মৰে তেওঁৰ কি অৱস্থা হ'ব পাৰে আপোনালোকে ভাবি চাওঁক। চৰকাৰে रग़रा कर रा आमि किंग लान पिम किंख किंग लान पिलारे সমস্ভাৰ সমাধান নহয়। এই বিভাগৰ লগত পশুপালন বিভাগটোৰ সম্পৰ্ক আছে গতিকে আশা কৰো কৃষিৰ লগত সামঞ্জস্য ৰাখি ভালধৰণৰ চিকিৎসা कविवरेल के मर्ड कर्जन প্রস্তারটো সমর্থন কৰিলো।

শ্রীপিতিসিং কোঁৱৰ—মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ কৃষি মন্ত্রী ডাঙৰীয়াই কৃষিব উন্নয়নৰ কাৰণে আৰু মীন পৰিচালনাৰ কাৰণে যিমান টকা লাগে এই গোটেইখিনি দাবী এই সদনত উত্থাপন কৰিছে আৰু আমাৰ প্রধানী চাহাবে কর্ত্তন প্রস্তাৱ উত্থাপন কৰিছে। আমি কর্ত্তন প্রস্তাৱ সমর্থন কৰি বহুতো কথাই কৈছো কিন্তু কানত সোমাইছে জানো ? অৱশ্যে তেখেতে পাচত ভাবিব যে আমাৰ ৯৫ জন বিধান সভাৰ সদস্তই কোৱা কথাতকৈ এওঁলোকৰ কথাহে ঠিক। কৃষিৰ উন্নতিব বিষয়ে বহুতো সমালোচনা আৰু পৰামর্শ আগবঢ়োৱা হৈছে কিন্তু উন্নতি হ'লে আজিলৈ দেখা নাই। পৰিবর্তন যদি দেখিছে, গধুলি সময়ত আকাশবাণী গুৱাহাটীয়ে যিটো খবৰ দিয়ে সেইটোৰ পৰাহে উন্নতি হোৱা যেন লাগে। আমাৰ কৃষকে যদি খেতি কৰিছে নিজে পাৱাৰ পাম্প কিনি বা নৰ্দমাৰ পৰা পানী তুলি খেতি

A

কৰিছে কিন্তু চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা পাৱাৰ পাম্পৰ বা জলসিঞ্চনৰ ব্যৱস্থা কৰা নাই। আপোনালোকে নগাওঁলৈ যাওতে দেখিব কপিলী দলং পাৰ হৈ ৰাষ্টাৰ কাষত নিজে পাৱাৰ পাম্প বহুৱাই আই আৰ ৮ বা টাইচুংৰ খেতি কৰিছে—চৰকাৰে সহায় কৰা নাই। বা জনা মানুহে চৰকাৰৰ স্থবিধা বিচৰাও নাই। খেতিত পানী যোগানৰ কাৰণে চৰকাৰে পাৱাৰ পাষ্প বছৱাই নিদিয়াৰ কাৰণো আছে—চৰকাৰৰ মতে পাৱাৰ পাম্প বহুৱালে নদীৰ পৰা মাছ ওলাই যায়। পাৱাৰ পাম্প বহুৱাব থোজোতে মহলদাৰ সকলে ক'লে যে মাছ ওলাই গ'লে মন্ত্ৰী মহোদয়ে ক্ষতিপূৰণ দিব লাগিব। ক্ষতিপূৰণ দিয়াৰ ভয়তে মন্ত্ৰী মহোদয়ে নদীত পাৱাৰ পাম্প বহুৱাব নিদিয়ে। কিন্তু থবালী কালত নদীত পাৱাৰ পাম্প বছরালে মাছ ওলাই যোৱা কথাটো জানো সম্ভৱপৰ ? এই ভয়তে ববি শস্তুৰ কাৰণে নদীত পাৱাৰ পাম্প বহুৱা নহ'ল। নগাওঁ মহকুমাত পাৱাৰ পাষ্প চলি আছে—মাছ ওলাব বুলি আমি তালৈ গৈছিলো কিন্তু উপাধ্যক্ষ মহোদয় মাছ তাত নোলাল। এই মাছ ওলাই যাবৰ ভয়তে া আৰু মহলদাৰ সকলক ক্ষতিপূৰণ দিব লাগিব বুলিও মৰিগাওঁ মহকুমাত মন্ত্ৰী মহোদয়ে পাৱাৰ পাম্পৰ দিহা কৰা নাই ।

তাৰ পাচত এটা কথা, অতিৰিক্ত কৃষি উৎপাদনৰ কাৰণে চৰকাৰে আঁচনি লৈছে। তাত বোলে কৃষি বন্ধুৱা সকলে কাম কৰিব। কৃষি বন্ধুৱা আৰু আমাৰ প্ৰকৃত খেডিয়ক সকলে খেতি কৰিব এই বুলি চৰকাৰে থাক ঢোল কোৱালে। তাৰ পিচত আৰু কৃষি বন্ধুৱা নোলোৱা হ'ল। তাৰ পিচত বাজহ মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই নতুন নিয়ম কৰিলে। সেই নিয়ম মতে কৃষক বন্ধুৱাৰ চাউল ওকলিল। এই নিয়ম মতে কৃষি নিগম পাতিলে, এই নিগমৰ লগতেই মানুহ বিলাক নিগমে মৰিল। তাৰ পিচত শিক্ষিত নিবন্ধুৱা কিছুমানক মাটি দিয়াৰ কথা উঠিল। নগাঁৱৰ ডেপুটি কমিচনাৰে শ্ৰীত্ৰিপাঠীয়ে কিছুমান শিক্ষিত নিবন্ধুৱাক ১০০৫ বিমাকৈ মাটি দিয়াৰ কথা হৈছিল। কিছু যিবিলাক মাটি তেওঁ দিবলৈ বিচাৰিছিল সেই মাটি বিলাকত অন্যান্য মানুহে ফচল কৰি আছে। গতিকে সেই মানুহ বিলাকৰ লগত হাই কাজিয়া স্পষ্টি হোৱাৰ ফলত শিক্ষিত নিবন্ধুৱাই মাটি নাপালে। এই

^{*}Speech not corrected.

নিবন্ধরা সকলৰ ভিতৰত ক্লাচ চেভেনলৈ পঢ়া মানুছো আছে। যদিও বি, এ, পাচ মানুহক শিক্ষিত নিবন্ধৱা বুলি ধৰা হৈছিল। চৰকাৰে যি ৭৬ জন শিক্ষিত নিবন্ধৱা কৃষক বন্ধৱা আদিৰ কথা কৈ শস্ত উৎপাদন কৰাৰ কথা ভাবিছিল সেইটো দিঠকত পৰিণত নহ'ল।

তাব পাচত মই মাছৰ মহলব কথালৈ আহো। এই ক্ষেত্ৰত আমি
দেখিবলৈ পাইছো যে ইয়াতো মীন নিগম কৰিবলৈ চৰকাৰে লিষ্ট কৰিছে।
এই লিষ্টত ৬ লাখ মান মাছ মবা মান্ত্ৰহ আছে বুলি জনা গৈছে আৰু
সেই বিলাকৰ ভিতৰত অধিক সংখ্যকেই বিহাৰী মান্তহ। আমাৰ চৰকাৰে
যদি আমাৰ স্থানীয় মাছ মৰা মান্তহৰ সংখ্যা ঠিক কৰি লব নোৱাৰে
তেনেহলে এই নিগমত বাহিৰা মান্তহে বেচি ঠাই পাব আৰু আমাৰ
মান্ত্ৰই ইয়াৰ পৰা বঞ্চিত হব জৰ্থাৎ মাছ মাৰিবলৈ স্ক্ৰিধা নাপাব।
এইটো দেখা গৈছে যে আমাৰ ইয়াত মাছ মাৰি জীৱন নিৰ্বাহ কৰা
সকলে সেই বৃত্তি পঞ্চায়ত স্থাপনৰ লগে লগে এবি দিছে।

তাব পিছত আৰু এটা কথা যুবক কংগ্ৰেছ বুলি এটা অনুষ্ঠান গঠিত হৈছে তেওঁলোকে গাঁৱে গাঁৱে গৈ মিটিং কৰি মহিলা সকলক মাছ মাৰিবলৈ উচতাই দিছে। তাৰ ফলত এই তুখীয়া মানুহ বিলাকে মাছ মাৰিবলৈ গৈ মহলদাৰ বিলাকৰ লগত কাজিয়া কৰিব লগীয়া হৈছে। মৰিগাওঁ মহকুমাত মহিলা সকলে দিনে দিনে প্ৰচেচন কৰিব লাগিছে আৰু তেওঁলোকে মাছ মাৰিব পৰা যিবিলাক চৰকাৰী বিল আছে সেই বিলাক চৰকাৰী কৰি দিব লাগে। মায়ওতো একেই অন্থবিধাৰ স্পষ্ট হৈছে। চৰকাৰে মীন মহল যিমানেই উন্নতি কৰিবলৈ গৈছে সিমানেই মাছৰ অভাৱ বাঢ়ি গৈছে আৰু যিবিলাক সৰু স্থৰা বিল খাল আছিল আগতে য'ত মাছ কিনি খাব নোৱাৰা সকলে মাছ মাৰি খাইছিল সেই বিল বিলাকো এতিয়া পঞ্চায়তৰ জৰিয়তে ডাকত বিক্ৰী কৰা হৈছে। আৰু তাৰ পৰা জনসাধাৰণৰ বিশেষ অন্থবিধা হৈছে। এই অন্থবিধা বিলাকলৈ চৰকাৰে বিশেষ ভাবে মনোযোগ দিব লাগে। মীন মহল উন্নয়ন কৰাৰ নামত কিছুমান মেটেকা আদি থকা ফিচাৰি অতি কম মূল্যত পঞ্চায়ত বিলাকে ডাকত দিছে আৰু এই বিল বিলাকৰ এই মেটেকা বিলাক চফা কৰাৰ

^{*}Speech not corrected.

কাবণেও মহলদাৰে পইচা পায়। আৰু মাছ বিক্ৰী কৰিও পইচা পাইছে। তাৰ ফলত চৰকাৰৰ ৰাজহ কমিছে আৰু ইয়াৰ ভিতৰত ছুৰ্নীভি সোমাই আছে। এই বিল বিলাকৰ সিপাৰত থকা পথাৰৰ ধান নাৱেৰে বিল পাব কৰি অনাব চেষ্টাত মানুহ বিলাকক মহলদাৰে বাধা দিছে। কাবণ মহলদাৰে এই বিল বিলাক দখল কৰি লৈছে বুলি সেই বিলৰ ওপবেদি নাওঁ চলাবলৈ নিদিয়ে। চৰকাৰৰ যি শ্লোগান সেই মতে কাম নহ'ব। ফিচাৰী মন্ত্ৰী ভাঙৰীয়াই তেখেতৰ অমণ স্ফুচীৰ পৰা দেখা যায় তেখেতে মাহটোত ১৫ দিনৰ পৰা ২৬ দিন পৰ্য্যন্ত আজি এঠাইত কালিলৈ এঠাইত এই দৰে অমণ কৰি ফুৰে। যদি চৰকাৰৰ কামত বাইজৰ কোনো উপকাৰ নহয় তেনেহলে তেখেতে এইদৰে অমণ কৰি থকাৰ বাবদ যি টকা থবচ হয় সেই টকাৰে এবছৰ পাচত তেখেতে নিজৰ ঘৰ সজাৰ কামতে আহিব। বাইজৰ কোনো কাম নহয়।

তাব পিচত আৰু এটা কথা আমি দেখিবলৈ পাইছো যে একে সময়তে, একে দিনাই মন্ত্ৰী সকলে এডোখৰ জেগালৈ যায়। সেই কাৰণে তেওঁলোকৰ লগত এম এল এ বা অন্য মানুহে দেখা কৰাৰ স্থযোগ নাপায়। আৰু তেওঁলোকৰ স্থবিধা মতে নিজৰ মানুহৰ লগত আলোচনা কৰিব লগীয়া কাম বিলাক কৰে। গতিকে ইয়াৰ পৰা বুজা যায় যে এই বিলাক খবচ বাইজৰ কামত নাহিল। গতিকে মই এই সকলো বিলাক কথাৰ প্ৰতি মুখ্যমন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰি কৰ্তন প্ৰস্থাৱটো সমৰ্থন কৰিলো।

ডাঃ কোষেশ্বৰ বৰা—মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, এই কৃষি মঞ্জুৰীৰ ওপৰত যি কন্ত্ৰন প্ৰস্তাৱ আহিছে সেই প্ৰস্তাৱ সমৰ্থন কৰি মই ছ্যাৰ মান ক'ব থুজিছোঁ। অসম ৰাজ্যত আজি শতকৰা ৮০ ভাগ মানুহেই খেতিয়ক তেনে অৱস্থাতো আজি আমাৰ দেশত খাদ্যৰ আকাল আৰু খেতিয়কৰ অৱস্থা শোচনীয় হৈ পৰিছে, ইয়াৰ আগতে আমাৰ দেশত কোনো দিনাই আমাৰ মানুহে খাবলৈ নাপায় মৰা নাছিল আৰু আমাৰ দেশত খাদ্যৰ আকাল হোৱা নাছিল। খাদ্যৰ অভাৱত চাউলৰ অভাৱত কেতিয়াও কচু, ঢেকীয়া খাই জীৱন ধাৰণ কৰিব লগা অৱস্থা হোৱা নাছিল। আনকি

^{*}Speech not corrected.

মৃত্যায়ো বৰণ কৰিব লগা হৈছে কিন্তু সেই অৱস্থা কেতিয়াও আগতে হোৱা নাছিল। কিন্তু যোৱা ২৫ বছৰৰ ভিতৰত যি ৪।৫ টা পৰিকল্পনাত যিমান খিনি টকা-পইচা খৰচ কৰা হ'ল সেই অনুপাতে খেতিৰ কি উন্নতি সাধন কৰিলে, এইবাৰ কৃষিৰ শিতানত ৫ কোটি টকা ধৰিছে কিন্তু ইমানবিলাক টকা ধৰিও খেতিৰ উন্নতি সাধন কৰিব পৰা নাই। আমি দেখিবলৈ পাইছো যে যোৱা ২৫ বছৰৰ ভিতৰত কোটি কোটি টকা খৰচ কৰিছে। কিন্তু আমাৰ খেতিয়ক সকলৰ অৱস্থা দিনক দিনে বেয়াহে হৈ আহিছে। আঁচনিত ইমান টকা ধৰা স্বত্বেও খেতিয়কৰ অৱস্থা জুৰুলা হৈ আহিছে। এতিয়া প্রধান কথা হ'ল এই যে যিবোৰ টকা-পইচা খৰচ কৰা হৈছে সেইবোৰ প্রকৃততে খেতিয়কৰ কাবণে খবছ কৰিছে নে নাই? খেতিয়ক সকলৰ সা-সজুলিৰ কাৰণে সময় মতে খৰচ কৰিছে নে নাই আৰু যি সময়ত খেতিয়ক সকলক সহায় কৰিব লাগে, সময় মতে খৰচ কৰা হৈছে নে নাই হোৱা ? আষাৰ শাওন মহীয়া দেখিবলৈ পাব আমাৰ খেতিয়ক সকলে অতি কষ্টৰে সৈতে খেতি কৰিবলৈ লৈছে আৰু পাচত তেওঁলোকে ধনী মানুহক অর্থাৎ ধনী থেতিয়কক বেচি দিবলগীয়া হয় আৰু ফলত তেওঁলোকে বেচি ভাগ সময় অৰ্দ্ধহাৰে কটাব লগীয়া হয়। গভিকে মই ভাৱো আজি এই যে বৃহৎ সংখ্যক টকা এই বিভাগটোৰ বিভাগীয় আৰু কৰ্মচাৰীৰ কাৰণে খৰচ কৰা হৈছে সেইটো নকৰি আমাৰ ছখীয়া খেতিয়ক সকলক গাঁৱলীয়া বেংকৰ জবিয়তে অতি কম স্থুদৰ হাৰত টকা দি সহায় কৰিলে এই ছখীয়া খেতিয়ক সকল উপকৃত হ'লহেঁতেন। আৰু তেওঁলোকে সময়মতে সেই টকা-পইচা কামত লগাব পাৰিলেহেঁতেন আৰু বেংককো থিক সময়ত পৰিশোধ কৰিব পাৰিলেহেঁতেন। গতিকে এইদৰে ৪।৫ টা পৰিকল্পনাত বাইজৰ টকা-পইচা অবাবতে অপচয় নকৰি আমাৰ খেতিয়ক সকলক থিক মতে সাৰৰ যোগান আৰু মাটি বিতৰণ আৰু বীজ বিতৰণ কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে নহলে চৰকাৰে যোৱা বছৰ যি ঢাক-ঢোল বজাই ৰবি শস্তাৰ কথা দোহাৰিছে আৰু সেউজী বিপ্লৱৰ কথা স্থৱবিছে সেইটো কেতিয়াও কুতকাৰ্য্য নহব।

আমি অনুভৱ কৰিছো যে অসমত বৰ্তমান যি গমৰ খেতিৰ ব্যৱস্থা কৰিবলৈ বিচাৰিছে সেই মতে আমি দেখিবলৈ পাওঁ যে ভাৰতবৰ্ষৰ আন

আন বাজ্যব তুলনাত এই খেতি যে সিমান ফলপ্রস্থ নহয় সেইটো জনুমান হয়। আমাৰ মাননীয় সদস্ত সোনেশ্বৰ বৰা ডাঙৰীয়াই কোৱাৰ দৰে এই খেতি বহু সময়ত শিল বৰষ্ণত নষ্ট হৈ গৈছে আকৌ কেতিয়াবা পানীৰ অভাৱত মৰি গৈছে। গতিকে যধে-মধে কিছুমান আঁচনি লৈ কাম কৰিলে তাব পুৰা কোনো ফলপ্ৰস্থ ফল লাভ কৰিব পুৰা নাযাব আৰু আমাৰ খেতিয়ক বাইজ উপকৃত নহব। প্রায় কেবা হাজাবো ঘেঁহু জোব-জববদস্তী কবি বিভৰণ কৰা হ'ল খেতিয়কৰ ভিতৰত। কিন্তু ধেঁহু উঠাবৰ সময়ত বিভাগীয় বিষয়া সকল ছাত সাৱতি বহি থাকিলে নহব। এই বিভাগত যিবিলাক গ্রাম সেৱক, কৃষি বিষয়া, 'ডেমনষ্টেভাব' আৰু পঞ্চায়তৰ জৰীয়তে যিবিলাক কৰ্মচাৰী আছে সেই সকলৰ পৰা কৃষক সকলে যে প্ৰকৃততে কিবা উপকাব পাইছে সেইটো নাভাবো। কিয়নো যি সকল গ্রাম সেৱকে পঞ্চায়তৰ ভলত কাম কৰি আছে সেই সকলে কোনো দিন পথাৰলৈ যোৱা আমাৰ চকুত পৰা নাই কেৱল নিজৰ পঞ্চায়ত বা অফিচত থাকে, খেতি ভাল হৈছে নে নাই হোৱা সেই বিষয়ে তেওঁলোকৰ কোনো খা-খবৰ নাই। কোনো ভাল তথ্য-পাতি তেওঁলোকে থিকমতে পৰিবেশন কৰিব পৰা নাই। বিভাগীয় বিষয়া সকলৰ দ্বাৰা খেতিয়ক সকলে কোনো ধৰণৰ উপকাৰ পোৱা নাই। গ্ৰাম সেৱক সকল গাঁৱৰ মাজলৈ নাযায়, ৰাইজৰ মাজলৈ নাযায় কেৱল জাপানী পদ্ধতিত খেতি হৈছে বুলি ঢাক-ঢোল বজায় আৰু ৰাস্তাৰ কাষত অলপমান ঠাইত জাপানী খেতি হোৱা বুলি ৰাস্তাৰ এমূৰত চাইনবোৰ্ড অৰাই থোৱা দেখা যায়, তেওঁলোকে গাঁৱত গৈ সেই খেতি বৃহৎ আকাৰত উৎপাদন কৰাত সহায় নকৰে কাৰণ গাঁৱলৈ গ'লে মাটিত ভৰি দিব লাগিব আৰু সেইটোৱেই তেওঁলোকৰ ভয়। আকৌ কেতিয়াবা এনেকুৱাও দেখা যায় যে কিছুমান ঠাইত এটা খেতি কৰিছে; হৈছে আন এটা। তেওঁলোকে 'ষ্টেটিকস' কৰি কিছুমান ভুল তথ্য-পাতিৰে চৰকাৰক অমুক হোৱা তমুক হোৱা বুলি প্ৰচাৰ কৰিছে। তাৰ লগতে অসমৰ ৰাইজক ফাফি দিছে, এনে ক্ষেত্ৰত কৃষি বিষয়া সকলৰ দাৰা কৃষি বিভাগৰ জৰিয়তে কৃষিৰ কাৰণে যি টকা-পইচা খবচ কৰা হৈছে তাৰ দ্বাৰা যে খাদ্য উৎপাদনত থেতিয়কক সহায় কৰিব পাৰিব সেইটো আশা কৰিব নোৱাৰি।

অনেক ক্ষেত্ৰত আমি এইটোও দেখা পাইছো যে, সাৰৰ প্ৰয়োগ আৰু ব্যৱহাৰ নজনাৰ ফলত অৰ্থাৎ ৰাসায়নিক সাৰ আদি দিয়াৰ পাৰিমাণ্ত কম বেছি হোৱাৰ কাৰণে কিছুমান মাটিত খেতি-বাতি সকলো নষ্ট হৈ গৈছে। সাৰৰ প্ৰকৃত প্ৰয়োগ আদি নজনাৰ কাৰণেই এইবিলাক হৈছে। গতিকে গোবৰ আদি সাৰ মাটিত দিয়াৰ পৰিমাণ কম-বেছি হ'লেও যেনেকৈ কোনো অপকাৰ নহয়, সেইধৰণৰ অন্য কিবা সাৰ আদি ব্যৱহাৰ কৰিবৰ কাৰণে উপযুক্ত হ'ব বুলি মই বিবেচনা কৰোঁ। গতিকে লাখ লাখ টকা খনছ কৰি আমি অন্য দেশৰ পৰা এই সাৰবোৰ আনিম আৰু সেই-বোৰৰ প্ৰকৃত ব্যৱহাৰ নজনাৰ কাৰণেও আকৌ আমাৰ মাটি নষ্ট হৈ যাব। গতিকে আমি এনেকুৱা সাৰৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে যিবিলাক সাৰ তুই-ভিনি বছৰ ধৰি মাটিত দিয়াৰ গন্দগোল হ'লেও যাতে এনেকুৱা ধৰণৰ প্রতিক্রিয়াব সৃষ্টি হ'ব নোৱাবে। গতিকে খেতিত এনেকৈ টকা খবছ কৰিব লাগে যিবিলাক টকা খবচ কবিলে যাতে আমাৰ খেতিয়ক সকল প্ৰকৃততে উপকৃত হ'ব পাৰে। সেইকাৰণেই মই কেইটামান পৰামৰ্শ চৰকাৰক দিব থুজিছো। প্ৰথমতে হৈছে, প্ৰত্যেক গাওঁ অঞ্চলতে একোটা বেংকৰ শাখা খুলিব লাগে যাব দাৰা আমাৰ তুখীয়া খেতিয়ক সকলে আঘাৰ, শাওন আদি মাহত অভাৱৰ সময়ত নিজৰ অভাৱখিনি পূৰণ কৰিব পাৰে। দিতীয়তে, খেতিৰ পথাৰত यार्ड (थेडिय़रक क्रानिष्ट मान जानि প্রয়োগ কৰিব লাগে সেইটো শিকিব পাৰে তাৰ কাৰণে অন্ততঃ তুই বছবৰ কাৰণে আমাৰ খেতিয়ক সকলক বিনামূলীয়াকৈ সাৰ প্ৰয়োগৰ স্থবিধা দিব লাগে। কিয়নো ইতিমধ্যে আমাৰ সাৰ আদি কিনাত এনেয়ে লক্ষকোটি টকা সদায় লোকচান হৈয়ে আছে। গতিকে এইধৰণে ছইবছৰ আমাৰ থেতিয়ক ৰাইজক বিনামূলীয়াকৈ পথাবত সাৰ দিব প্ৰাৰ স্থযোগ দিবলৈ মই চৰকাৰক প্ৰামৰ্শ ছিচাবে আগবঢ়াইছো। তাৰ পিছত মই পানীযোগানৰ সম্পৰ্কত কওঁ যে, পানীযোগানৰ কাৰণে অসমত ইতিমধ্যেই কোটি কোটি টকা খৰচ হৈছে। মোৰ বোধেৰে এইটো নকৰাই ভাল হ'ব। কিয়নো অসমখন এখন নদী মাতৃকা দেশ। অসমৰ নদ-নদীবিলাকভ প্ৰচুৰ পানী আছে। বৰষুণৰ পানীয়েই অসমভ খেতিৰ কাৰণে যথেষ্ট উপযোগী। গতিকে এনেকুৱা কিছুমান স্থবিধা পকা স্বত্বেও নদী-নলা-ডোং আদি খান্দি আমি মাটি নষ্ট কৰাব কোনো কাৰণ

বিচাবি নেপাওঁ। অৱশ্যে ছুই-এটা নলাই যে খেতিত সহায় কৰা নাই সেইটো নহয়, সেইবুলিও সকলোবোৰ নলাই যে সহায় কৰিছে সেইটোও नहरा। नही-नना-एडाः जाि थन्नाव कन्छ वद्या गािष्टि-वाबी नहे दिए । গতিকে নলা-ডোং আদি খনদাৰ পৰিবৰ্তে 'টিউবগুৱেল', 'পাৱাৰ পাম্প', 'লিফট্ ইৰিগেখন' আদিৰহে ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। এই তিনিটা ব্যৱস্থা কবি তাৰ দ্বাৰা আমাৰ খেতিয়ক সকলক উপকৃত কৰিবলৈ মই চৰকাৰক প্ৰামৰ্শ দিছো। এইবিলাক ব্যৱস্থা পানী যোগানৰ কাৰণে ললে ভৱিষ্তে ৰবিশস্য আদিৰ আঁচনিতো কুতকাৰ্য্য হ'ব। সেয়ে হৈ হুঠিলে অযথাই বাজহুৱা ধনৰ অপচয় হ'ব, কেতিয়াও ৰবিশস্তাৰ আঁচনি কুতকাৰ্য্য হ'ব নোৱাৰিব আৰু তাৰ দ্বাৰা আমাৰ খেতিয়ক সকল, যাৰ কাৰণে এই আঁচনি সমূহ কৰা হৈছে তেওঁলোকো উপকৃত হ'ব নোৱাৰিব। আমি এনেকুৱাও কিছুমান কথা দেখা পাইছো যে, কোনো কোনো ঠাইত ৰাইজৰ আপত্তি থকা স্বত্বেও জোৱ-জববদস্তি কবি আমাৰ ই, এণ্ড, ডি বিভাগে নলা-ডোং আদি খান্দি মাটি-বাৰী আদি নষ্ট কৰিছে আৰু ৰাইজৰ আপত্তি-বিপত্তি স্বত্বেও সেইবিলাক খন্দা-কোৰা কৰাটো বন্ধ কৰা নাই। অন্যহাতেদি, প্রত্যেক বছবে यদি নদী-নলা বাদ্ধ আদি খান্দিব নোৱাবে তেতিয়াহ'লে, তেওঁলোকৰ উপাৰ্জনৰ পথো ৰুদ্ধ হৈ যায়। ৰাইজৰ, মন্ত্ৰীৰ আৰু অফিচাৰ সকলৰ নানান আপত্তি-বিপত্তি আদি থকা স্বত্বেও জোৰ কৰি এইদৰে নলা-ডোং আদি খন্দাৰ বহুত উদাহৰণ আমাৰ আছে। গতিকে মই প্ৰামৰ্শ আগবঢ়াও যে, যিবিলাক নলা-ডোং আদিৰ দাৰা সকলোৰে উপকাৰত আহিব পাৰে সেইবিলাকৰ ব্যৱস্থা কৰিবৰ কাৰণে মই চৰকাৰক প্ৰামৰ্শ আগবঢ়াইছো। ইয়াকে কৈ মই মোৰ বক্তব্যৰ সামৰণি মাৰিলো।

উপাধ্যক্ষ—শ্ৰীমতী বৰাই কওঁক।

শ্ৰীগিয়াচুদ্দিন আহমেদ—মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ এই চুকৰ ফালেও অলপ কুপাদৃষ্টি দিব লাগে।

উপাধ্যক্ষ—কেইবাটাও চুক আছে। সকলোকে কবলৈ দিব লাগিব। সাত-মিনিটতকৈ বেছি নকৰিব।

শ্রীমতী তৰুলতা বৰা—মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, কর্তন প্রস্তাৱটোৰ বিৰোধীতা

কৰি কৃষিপাম নিগম সম্পর্কে মই মাত্র চৰকাৰক কেইটামান প্রামর্শ দিবলৈহে আগবাঢ়িছো। প্রথম প্রামর্শ হৈছে যে, প্রত্যেক মহকুমা আক জিলাতে কৃষিপাম নিগমত যাতে আমার খেতিয়ক সকলে কাম করিবলৈ স্থবিধা পায় তার কারণে কৃষকসকলর কারণে একোটা প্রশিক্ষণ কেন্দ্র খুলিব লাগে। তারোপরি, প্রশিক্ষণ লবর কারণে অসমর বাহিবলৈ যিসকল খেতিয়কক পঠোরা হয় সেই লোকসকল প্রকৃততে খেতিয়ক হয়নে নহয় সেইটোত অলপ সন্দেহ আছে। গতিকে প্রশিক্ষণ লবলৈ যোৱাব আগতে এই লোকসকল প্রকৃত খেতিয়ক হয়নে নহয় সেইটোর প্রতি বিশেষ নজব দিবলৈ মই আমার চরকারক প্রামর্শ আগবঢ়াইছো।

তাৰ পিছত যিসকল খেতিয়কে প্ৰাণিক্ষণ লৈ আহে তেওঁলোক প্ৰশিক্ষণপ্ৰাপ্ত হৈ অহাৰ লগে লগেই তেওঁলোকক চৰকাৰৰ তৰফৰ পৰা কৃষি ঋণ আদি দি খেতি-বাতি আদি কৰিবলৈ উৎসাহিত কৰিব লাগে। ইয়াৰ পিছতে আৰু এটা কথাৰ প্ৰতি চৰকাৰ সচেষ্ট হ'ব লাগে। म्हिरि देश एक प्राचान प्रशीया कृषक मकलक स्न. (थान नानानविनाकन হাতৰ পৰা মুক্ত কৰিব লাগে। যদি এই খেতিয়কসকলক দালাল বিলাকৰ কৱলৰ পৰা মুক্ত কৰিব পৰা নেযায় তেতিয়াহ'লে, খেতিয়কে যিমানেই আধুনিক পদ্ধতিৰে খেতি-বাতি আদি নকৰক লাগে, তেওঁলোক কেতিয়াও উপকৃত হ'ব নোৱাৰে। আমি জনাত এনেকুৱা উদাহৰণ আছে যে, এজন খেতিয়কে যিমানেই খেতি নকৰক তেওঁৰ অৱস্থা কেতিয়াও ভাল নহয়। ইয়াৰ আদিমূল কাৰণ হৈছে যে, এই খেতিয়ক বিলাক যেতিয়া অভাৱত পৰে তেতিয়া তেওঁলোকক ধান দি সহায় কৰে আৰু পিছত যেতিয়া কুষকে চপায় সেইসময়ত সেই দালাল সকলে কৃষক সকলৰ পৰা এমোনত তুই-তিনিমোনমান কৈ ধান লৈ আহে। এইদৰে এই দালালবোৰে আমাৰ অভাৱগ্ৰস্ত ছখীয়া খেতিয়ক সকলৰ পৰা প্ৰায় ছমাহমানৰ পেটৰ ভাত কাঢ়ি লৈ যায়। ফলত বাকী ছমাহ এই খেতিয়ক সকলে খুজি-মাগি খাবলগীয়া হয়। এইখিনি সময়তে যথেষ্ট ধাৰ লাগে আৰু আমাৰ দালাল সকলে হেলাৰঙে তাৰ স্যোগ লয়। এইদবেই আমাৰ খেতিয়ক সকল দালাল সকলৰ হাতত পৰি সদায়ে জুকলা হৈ আছে। সেইকাৰণেই মই আমাৰ চৰকাৰক অন্তৰোধ কৰো যাতে এই লোক সকলক দালাল সকলৰ

পৰা মুক্ত কৰিবলৈ বিহিত ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰে। মোৰ সমষ্টি চৈখোৱা আৰু শদিয়াতে এই বিলাক কথা গম পাইছো। গতিকে গোটেই অসমত যে এনেকুৱা দালালী কাৰবাৰ চলি থকা নাই তাৰ কি মানে আছে। তাৰ পিচত আৰু এটা কথাৰ প্ৰতি মই চৰকাৰৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰো। সেইটো হৈছে যে, চৈখোৱা, ফিলোবাৰী, পেঙেৰী, হুৱামাৰা আদি অঞ্চলত বিৰাট পৰিমাণে কুঁহিয়াৰ খেতি কৰা হয়। খেতিয়ক সকল যেতিয়া অভাৱত পৰে তেতিয়া তেওঁলোকে বেপাৰী সকলৰ পৰা ধন ধাৰে লয়। পিছত যেতিয়া গুড়ৰ সময় হয় তেতিয়া বেপাৰী সকলৰ এই ঋণগ্ৰস্ত খেতিয়ক সকলৰ পৰা এটিঙৰ ঠাইত ছই-তিনিটিং গুড় আদায় কৰি লৈ যায়। এইদৰে যদি এটিঙৰ ঠাইত খেতিয়ক সকলে ছই তিনি টিং গুড় লৈ যাব লগা হয় তেতিয়াহলে, ছেজাৰ খেতি কৰিলেও আমাৰ খেতিয়ক সকল উপকৃত হ'ব নোৱাৰে।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, গতিকে এই খেতিয়ক সকলৰ কাৰণে ব্যৱস্থা কৰিব লাগে যাভে তেওঁলোকে ঋণ পাব পাৰে আৰু বজাৰৰ বেপাৰী সকলৰ কৱলৰ পৰা তেওঁবিলাকক আঁতৰাই আনিব পাৰে। বিশেষকৈ আমাৰ বেংক ৰাষ্ট্ৰীয়কৰণ কৰাৰ পিচত মই জনাত টাউন এলেকাত এক শ্ৰেণীৰ ব্যৱসায়ী মান্ত্ৰহে এই বাষ্ট্ৰীয়কত বেংকৰ স্থবিধা পাই আছে। গতিকে মই প্রামর্শ দিব খুজিছো যে প্রত্যেক কৃষি প্রধান অঞ্চলতেই এগ্রিকালচাবেল (Agricultural) ডেভেন্সাপমেণ্ট ব্ৰান্স খুলি দিব লাগে যিবিলাকৰ দ্বাৰা কৃষক সকল উপকৃত হব পাবে। আৰু আন এটা কথা হ'ল আমাৰ যিবিলাক হৰটিকালচাৰ খেতিয়ক আছে বিশেষকৈ মহকুমাৰ পৰা তিনিচ্কীয়ালৈ বৰ-হাপজান, ছৈখোৱা অঞ্চললৈকে সেই সেই অঞ্চলৰ হৰটিকালচাৰীষ্ট সকলে যেনে ধৰণৰে কাম কৰিছে দেই ধৰণেৰে কাম কৰি থাকিলে বিশেষ উপকৃত হব পৰা নাই। তাৰ কাৰণে হৰটিকালচাৰিষ্ট সকলক সহজ ঋণ দিয়াৰ ব্যৱস্থা কবি পানী যোগান দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰি দিব লাগিব। সেই অঞ্চল বিলাকত আজি ৪০।৫০ বছৰ আগৰে পৰা কমলা টেঙাৰ খেতি কৰি আহিছে আৰু মই জনাত প্ৰায় ১৫৷২০ বছৰ আগৰে পৰা তেওঁবিলাকে যোগাযোগ কৰি আহিছে চৰকাৰৰ লগত, কিন্তু চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা কোনো কাণসাৰ দিয়া নাই। মই কওঁ যে গোটেই অসমৰ হৰটিকাল-চাৰিষ্ট সকলক এই স্থবিধা কৰি দিব লাগে আৰু সহজ ঋণ দিয়াৰ কাবণে বেংকৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। যেতিয়ালৈকে অসমৰ ঠায়ে ঠায়ে এগ্রিকালচাৰেল ডেভেলাপমেণ্ট ব্রান্স খোলা নহয়, তেতিয়ালৈকে আমাৰ খেতিয়ক সকল উপকৃত হব বুলি মই নাভাবো। অসমত যোৰহাটৰ টিয়কত মাত্র এটা এগ্রিকালচাৰেল ডেভেলাপমেণ্ট ব্রান্স আছে। ইয়াৰ দ্বাৰা সেই অঞ্চলৰ ৰাইজৰ মহৎ উপকাব হব বুলি মই ভাবো। বিশেষকৈ ১০ মাইল দূৰত্ব যি সকল লোক আছে তেওঁলোকেহে বেংকৰ পৰা ঋণ পাব পাৰে। আজি বিবাট অঞ্চলত ১৫-২০-২০ মাইলৰ ভিতৰতো বেংকৰ স্ববিধা হোৱা নাই। তাত খেতিয়কসকলে বেংকৰ কোনো স্থবিধা পোৱা নাই। গতিকে মই চৰকাৰক অন্থৰোধ জনাইছো যাতে সেই ঠাই বিলাকত অভি সোনকালে একোটাহত এগ্রিকালচাৰেল ডেভেলাপমেণ্ট ব্রান্স খুলি আমাৰ খেতিয়কসকলক উপকৃত কৰি ঋণৰ স্বত্ববোৰ সহজ কৰি দিয়ে। এইখিনিকে কৈয়েই কন্ত্বন প্রস্তাৱটোৰ বিৰোধীতা কৰিছো।

শ্ৰীবদন চন্দ্ৰ তালুকদাৰ—মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, কৃষি আৰু ঋণ পদ্ধতি সম্পৰ্কত যিটো কর্তন প্রস্তাৱ উত্থাপন কৰা হৈছে সেইটো সমর্থন কৰিছো। চৰকাৰী হিচাব মতে অৰ্থাৎ চৰকাৰে মানি লোৱা মতে গাওঁ অঞ্লত শতক্বা ৯ ১ ৯ ভাগ লোক দাৰিজতা সীমাৰ তলৰ লোক। আমাৰ গাঁৱত বাস কৰা বেছিভাগ লোকেই দাৰিজভাত সোমাই পৰিছে। অৰ্থাৎ এক হিচাবে ক'বলৈ হ'লে আমাৰ আটাইখিনি কৃষক নহ'লেও হয়তো শতকৰা এক তুই জনৰ বাহিৰে বাকী বিলাক দাৰিজতাৰ কৱলত পৰিছে। এই অৱস্থা কিন্তু আগতে নাছিল। আজিৰ পৰা ২০।২৫ বছৰ আগতে কুষকৰ এই অৱস্থা নাছিল। আজি ২০ বছৰে আমি চাৰিটা পৰিকল্পনা শেষ কবিছো আৰু এই পাঁচ বছৰীয়া পৰিকল্পনাৰ যিটো ফল পালো সেইটো হ'ল আমাৰ যিমানখিনি খেতিয়কৰ অৱস্থা টনকিয়াল আছিল সেই সকলো দাৰিত্ৰতাৰ ফালে ঠেলি পঠাইছে। আকৌ এতিয়া আমি খেতিয়ক সকলক উন্নতিৰ কথা কৈছো। আমি আকৌ কৃষকসকলক উন্নত ধৰণৰ কৃষি পদ্ধতি অৱলম্বন কৰাৰ কথা কৈছে, তেওঁলোকক আহ্বান জনাইছো উন্নত ধৰণৰ কৃষি প্ৰণালী গ্ৰহণ কৰিবলৈ। কিন্তু যি সকল দাবিজ্ঞভাৰ কবলভ দোনাই তলত পৰি আছে তেওঁলোকৰ কৃষি ব্যৱস্থা কি ব্যৱস্থাৰে পৰিবৰ্তন কৰিব পাৰি সেইটোহে আচল কথা। কোৱা হৈছে যে তেওঁলোকক ক্ষি

পাম নিগমৰ জৰিয়তে ভূমি দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছে নিগমৰ অধীনত। কিন্তু যিটো পদ্ধতি মই ভাবো আমাৰ গোটেই কৃষি আৰু কৃষক সকলৰ আৰ্থিক উন্নতি বন্ধ কৰা একমাত্ৰ পদ্ধতি। আমি মানি ললোহেঁতেন যদিহে দাৰিদ্ৰতাৰ অধীনত পৰি থকা সকলো কৃষককে নিগমৰ অধীনত আনি তেওঁলোকৰ অৱস্থাৰ উন্নতি কৰিব পাৰিলোহেঁতেন। তেতিয়া হ'লে মই যদিও মোৰ নিগমৰ ওপৰত কোনো আস্থা নাই তথাপিও সম্থন জনালো-তেঁতেন যে ইয়াৰ পৰা কৃষক সকলৰ উন্নতি হ'ব। কিন্তু যিটে দেখিছো ইয়াত সকলোবোৰ কৃষকৰ স্থান নহ'ব। নিগম হ'লেও তাত পকলোৱে অংশ গ্ৰহণ কৰিব নোৱাৰিব। ফলত বাকী বিলাক কৃষকৰ অৱস্থা আগৰ অৱস্থাতেই থাকিব। যোৱা কালি আমাৰ ৰাজহ বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহাশয়ে তেখেতৰ উত্তৰত কৈছিল যে নিগমৰ অধীনত যিসকল আহিব তেওঁবিলাকে স্থবিধা পাব, ঋণৰ ব্যৱস্থা পাব, আধুনিক সা-সজুলি পাব আৰু যদি নিগমৰ অধীনলৈ নাহে ভেওঁলোকে এই শ্ববিধাৰ পৰা বঞ্চিত হ'ব। সেই কাৰণে মই এইটো কথা স্পষ্টভাবে বিচাৰিছো যে নিগমৰ বাহিৰত যিসকল থাকিব— যিসকলে ব্যক্তিগত ভাৱে খেতি চলাই থাকিব সেইসকলৰ কাৰণে रेशाय मार्थ गर्ने नानारना । जिल्ह्या चान কি ব্যৱস্থা কৰিব ?

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মই দীঘলীয়া কৰিব নোখোজো। আমি এই কৃষি উৎপাদনৰ কথা কৈ থাকো কিন্তু বছৰ বছৰ ধৰি কৃষিৰ উৎপাদন বঢ়া নাই। আজি বানপানী অসমৰ কাৰণে এটা নতুন সমস্যা নহয়। যুগ যুগ ধৰি বানপানীয়ে প্ৰত্যেক বছৰে খেতি নই কৰি আহিছে আৰু শস্য উৎপাদনত আহুকাল কৰি আহিছে। বানপানী সদায় আছে কিন্তু বানপানী প্ৰতিবােধ কৰাৰ কাৰণে কোনো হায়ী ব্যৱহা এতিয়াও হোৱা নাই। সেই কাৰণে কৃষকসকলৰ অৱহা আৰু সমস্যাৰ প্ৰতি যি ধবণে মনোযোগ দিব লাগিছিল যি ধৰণেৰে ভাবিব লাগিছিল সেই ধবণে ভবা হোৱা নাই মনোযোগ দিয়া হোৱা নাই। বাজেট বক্তৃতাত কোৱা হৈছে যে ৰবিশস্যৰ জৰিয়তে বানপানীৰ ফলত হোৱা ক্ষতিপূৰণ কৰিবৰ কাৰণে যত্ন কৰা হৈছে। ইয়াত যিটো পৰিসংখ্যা দিছে যে লাখ হেন্টৰ মাটি বিশস্যৰ অধীনত লোৱা হৈছে। এই শস্য উৎপাদনৰ পৰিসংখ্যা সম্পূৰ্ণ ভূল। অৰ্থাৎ য'ত বিতৰণ কৰা হৈছিল, বীজ সাৰ ট্ৰেন্টৰ আদিকে ধৰি

এই সকলো বিলাক বিতৰণ কৰা ঠাইকে ধৰিহে এই পৰিসংখ্যা দিয়া দিয়া বুলি মই কব খোজো। তাৰ ভিত্তিতহে এই পৰিসংখ্যা দিছে। বিতৰণ কৰা বীজ আদি প্ৰকৃততে উপযুক্তভাবে ব্যৱহাৰ কৰা হ'লনে নাই সেইটো হিচাব ইয়াত দিয়া নাই। এসময়ত এজন বিষয়াক সেই বাজ্যৰ গৰু কিমান আহে এটা পৰিসংখ্যা যোগাৰ কৰিবলৈ দিলে। তেওঁ মফচলত গৈ এটা ডাক বঙলাত থাকিল। পিছদিনা ৰাতিপুৱা সেই কম্পাউগুটোত যিমান গৰু দেখিলে লেখি ললে আৰু চকীদাৰ জনৰ পৰা কম্পাউগুৰ মাটি বালি জানি ললে। সেইদৰে গোটেই ৰাজ্যৰে মাটি কালি উলিয়াই হৰণ-পূৰণ কৰি পৰিসংখ্যা উলিয়াই দিলে। আমাৰ এই পৰিসংখাও সেয়েই হৈছে।

আমি দেখিছো ৰবিশস্ত উৎপাদনৰ ক্ষেত্ৰত প্ৰত্যেক মহকুমাতে একোটা কমিটি কৰি দিছিল। বিধান সভাব সদস্থ সকলক তাৰ সভ্য কৰি দিছিল আৰু একোজন মন্ত্ৰী সভাপতি আছিল। মোৰ নিজৰ মহকুমাত তুখন মিটিং হৈছিল। মন্ত্ৰী মহোদয়ো সেই সভাত আছিল। তাৰ পিছত সভা হ'লনে নাই মই নাজানো। এতিয়া ঋণ আদায় কৰিবৰ সময়ত আকৌ সভা হৈছে। কিন্তু কেনে ধৰণৰ উন্নতি হ'ল, কেনে ধৰণৰ খেতি হ'ল তাৰ পৰ্য্যালোচনা কৰিবৰ কাৰণে কোনো সভা সমিতি আহ্বান কৰা নহ'ল। মন্ত্ৰী মহোদয়ে কৈছিল কৃষকক শস্তু, বীজ দিয়াৰ উপৰিও পানী দিয়া হ'ব। যদি সময় মতে পানী যোগান ধৰিব নোৱাৰে তেন্তে বিষয়া সকল দায়ী হ'ব। বিষয়া সকলৰ হেমাহিৰ কাৰণে বহু ক্ষেত্ৰত সময় মতে ৰাইছে পানী যোগান নোপোৱাৰ কাৰণে ৰবি শস্য অথলে গ'ল। ৰাইজ ধাৰত পোত গ'ল, বিষয়া সকলৰ ওপৰত কি ব্যৱস্থা লৈছে মন্ত্ৰী মহোদয়ে জনাবনে ? ৰবি শস্যৰ ঋণ আদায় কৰাৰ ক্ষেত্ৰত মই কৈছে যে যিবিলাকে প্ৰকৃততে খেতি কৰিছে আৰু উৎপাদন কৰিছে তেওঁলোকৰ পৰা আদায় কৰক। কিন্তু যিবিলাকে চৰকাৰী বিষয়াৰ গাফিলভিৰ বাবে সময় মতে যাবতীয় স্থবিধা নোপোৱাত খেতি কৰিব নোৱাৰিলে তেওঁ-লোকৰ পৰা আদায় কৰাৰ অধিকাৰ চৰকাৰৰ নাই। আমাৰ চাৰিখন জিলাত কুজ আৰু কুজতম ভূমিহীন খেতিয়কৰ উন্নতিৰ কাৰণে এটা এজেন্সী আছে। এই এজেন্সী থকা চাৰিখন জিলা হ'ল গোৱালপাৰা, কামৰূপ, নগাওঁ আৰু মিকিৰ পাহাৰ জিলা। কামৰূপ জিলাব এজেন্সীৰ সদস্য হোৱাৰ সৌভাগ্য মোৰ হৈছিল। কিন্তু কেইজন কৃষকে শ্বিধা পাইছে মই ভাবি পোৱা নাই। আমাৰ কৃষকে সমবায় হওঁক বা ৰণ্ডীয়কৃত বেংকেই হওঁক তাৰ পৰা কোনো সঁহাৰি পোৱা নাই। আনহাতে কম জনসংখ্যা থকা দেশৰ কৃষিব আদর্শ আমাৰ দেশৰ কৃষিৰ আদর্শ হ'ব নোৱাৰে। আমাৰ কৃষক সকল যি পাৰিপার্শিকতাত ডাঙৰ দীঘল হৈছে তালৈ লক্ষ্য ৰাখি কৃষিৰ উন্নতিৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। অকল কৃষি উৎপাদন বৃদ্ধি কৰাই কৃষিৰ উন্নতিৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। অকল কৃষি উৎপাদন বৃদ্ধি কৰাই কৃষিৰ উন্নতি নহয়। কৃষি উৎপাদনৰ লগে লগে স্বাভাবিক ভাবে কৃষকৰ অৰ্থনৈতিক অৱস্থা টনকীয়াল হোৱাটোহে কৃষিৰ উন্নতি হোৱা বুজাব।

মাননীয় উপাধ্যক মহোদয়, জীতুলাল বৰুৱা আৰু জীমতা বেণুকা দেৱী বৰকটকীয়ে মীন মহল সম্পৰ্কত উত্থাপন কৰা অভিযোগ যদি সঁচা হয় তেন্তে সেই দায়িত্বত থকা মন্ত্রী একমূহূর্তও এই দায়িত্বত থকা উচিত নহয়। মীন সমবায় বিলাকৰ ক্ষতি-সাধন হোৱাৰ লগে লগে ৰাইজৰ ক্ষতি হৈছে। মীন মহল বিলাক সৃষ্টি কৰা হৈছিল মাছ ব্যৱসায় কৰি যি সকলে জীয়াই আছে তেওঁলোকৰ অৱস্থাৰ টনকীয়াল কৰাৰ কাৰণে। মাছমৰীয়া লোক সকলৰ অৱস্থা বেয়া হৈছে মীন মহল বিলাক চৰকাৰে লোৱাৰ পৰা। আগতে মাছমৰাৰ ব্যৱসায় কৰি জীয়াই আছিল এতিয়া তাৰো বাট মাৰিছে। ভুৱা সমবায় সৃষ্টি হ'ল, দালালৰ সৃষ্টি হ'ল। এই দালাল বিলাকে মাছমৰীয়া মাতুহ বিলাকক ঠগায়। মীন মহল বিলাক এতিয়া মীন নিগমলৈ ৰূপান্তবিত কৰিবলৈ বিচৰা হৈছে। ইতিমধ্যে গম পাইছো যিবিলাকে মীন সমবায় বিলাক ধ্বংস কৰিলে সেই সকল আকৌ মীন নিগমত সোমাবলৈ চেষ্টা কৰিছে। এই বিষয়ত চৰকাৰ সজাগ হ'ব লাগে আৰু সাৱধান হৈ থাকিব লাগে। সমীকা মতে আমাৰ ৰাজ্যত মাছৰ উৎপাদন হয় প্ৰায় ২০ হেজাৰ মেট্ৰিক টন। কিন্তু ৪ ৰ্থ পৰিকল্পনাৰ েশেষ ভাগত মাছৰ চাহিদা হ'ব ৪৮ হেজাৰ মেট্ৰক টন। এইখিনি অভাব কেনেকৈ পূৰণ কৰিব ? মীন মহলৰ বিষয়া সকলে ব্যক্তিগত ভাবে ক্ষাস মতে পোনা যোগান ধৰিব পৰা নাই।

আমাৰ ৰাজ্যত মাছ পালন কৰাৰ যি ব্যৱস্থা চলিছে এই মতে মাছৰ অভাব পূৰণ নহয়। গতিকে চৰকাৰে খৰতকীয়া ভাবে ব্যৱস্থা লব লাগে যাতে একমাত্ৰ মাছৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰি চলা মৎস্যজীৱি লোক সকলৰ অৱস্থা টনকীয়াল হয়। ইয়াকে কৈ কৰ্তন প্ৰস্তাৱটো সমৰ্থন কৰিলো।

ঞ্জীগিয়াচুদ্দিন আহমেদ— মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, কর্তন প্রস্তারটো সমর্থন কৰি খুব চমুকৈ ছ্যাৰ্মান কৰ খুজিছো। বহুত মাননীয় সদস্তই বিভিন্ন দৃষ্টিকোনৰ পৰা এই আলোচনাত অংশ গ্ৰহণ কৰিবলৈ গৈ দিচপুৰৰ পৰা আৰম্ভ কৰি আমেৰিকা, আমেৰিকাৰ পৰা চোভিয়েট ইউনিয়ন আৰু ভিয়েটনামৰ যুদ্ধক্ষেত্ৰ পাইছেগৈ। অসম চৰকাৰৰ কৃষিৰ নিগমৰ দাবীৰ ওপৰত এটা কর্তন প্রস্তাৱ আলোচনা কৰিবলৈ গৈ ইমানবিলাক কথাৰ অৱতাৰণা নকৰিলেও হয় বুলি মই ভাবো। যদিও মই বিশ্বাস কৰে। যে আমাৰ দেশৰ খেতিয়ক দকলে আজি চোভিয়েট খেতিয়ক বা ভিয়েট-নামৰ খেতিয়কৰ আদৰ্শ যদি গ্ৰহণ কৰিব পাৰিলেহেঁতেন তেনেহলে আজি ভাৰতবৰ্ষৰ ইমুৰৰ পৰা সিমুৰলৈ বিভিষিকাৰ স্থাষ্ট কৰা প্ৰতিক্ৰিয়াশীল মহাজোট কেতিয়াবাই খটম হৈ গ'লহেতেন। পিচে এই বিলাক কথা আলোচনা কৰিবলৈ গলে হয়তো অপ্ৰাদক্ষিকবুলি ভাবিব। যি কি নহওক আমি বহুত দূৰৰ কথা চিন্তা কৰা নাই ভাৰতৰ খেতিয়কৰ জীৱনৰ অর্থ নৈতিক মুক্তি পুঁজিবাদ পদ্ধতিত আহিবনে বৈজ্ঞানিক পদ্ধতিত আহিব আমি ভাবি চোৱা উচিত। পিছে ঐতিহাসিব ছর্নিবাৰ গতি কোনেও ৰোধ কৰিব নোৱাৰে। আমি বিচাৰিছো এই পৰিস্থিতিত যিবিলাক ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰা হৈছে সেই বিলাক ব্যৱস্থাৰ মাজত সমাজবাদ ব্যৱস্থাৰ কিবা বাভাবৰণৰ সৃষ্টি হব পাৰিছেনে ! এই বিষয়ে যিবিলাক কৃষি নিগম আছে তাতে বহুতো কেবোণ আছে বুলি মই ভাবো। তথাপি তাক পৰীক্ষা কৰি চাবলৈ মই মত পোষণ কৰো।

কৃষি নিগম বিল পাচ কৰা হৈছে। এই আইন সম্বন্ধে মই এটা কথা আলোচনা কৰিব খুজিছো। এইটো এটা বাস্তৱ দৃষ্টিভঙ্গিৰ পৰা যদি পাৰিপাশ্বিক অৱস্থা তুলনা কৰা হয় বা বৰ্তমান পৰিস্থিতিৰ লগত তুলনা কৰা যায় এইটো এটা কাৰ্য্যকৰী কৰিব পৰা ব্যৱস্থা নহয়।

যে কৃষি নিগম কাৰ কাৰণে কৰা হ'ল ? অৱশ্যে বহুতৰ বক্তৃতা গুনিছো বা প্ৰোপোগান্দাও গুনিছো যে ভূমিহীন থেতিয়কৰ কাৰণে কৃষি নিগম কৰা হৈছে। সেইটো বৰ ভাল কথা। কিন্তু যদি পৰীক্ষা কৰি চোৱা হয় তাত এগ্ৰিকালচাৰিষ্ট বুলি যিটো শব্দ আছে আৰু তাৰ যি বাখা দাঙি ধৰিছে দেই বাখ্যাই আমাৰ মনত হতাশাৰ সৃষ্টি কৰিছে। চৰকাৰে কি ভাবে কব নোৱাৰে।। কিন্তু চৰকাৰে এই কথা ভালদৰে চিন্তা কৰা উচিত । আমি যি গণতান্ত্ৰিক শাসন ব্যৱস্থাৰ মাজত আছে। আমি প্ৰত্যেক কথাই গণতান্ত্ৰিক পদ্ধতি বা সংসদীয় আইন অনুসৰি চিন্তা কৰি চাব লাগিব। এগ্ৰিকালচাৰিষ্টৰ বাখ্যাটো মই পঢ়ি শুনাই দিছো "Agriculturist means a person who is ordinarily engaged by himself in or whose principal means of livelihood is derived from the production of agricultural produce provided that any person engaging members of his family or hired labour for some of the agricultural portion for which such assistance is necessary shall also be deemed to be agriculturist."

অর্থাৎ মাটি থকা এজন খেতিয়ক বা মাটিব মহাজন এই আইনব ধাৰা মতে এই নিগমৰ সদস্য হব পাবে। এই কথা এই আইনত লিখা হৈছে। অৱশ্যে এই কথা চৰকাৰে কব যে ৰুল প্রণয়ন কৰিব পাবে আৰু সেই কলমতে চৰকাৰে নিগমক অনুমোদন কৰিব পাৰে আৰু যিখন নিগমত মাটি থকা মানুহ আছে চৰকাৰে তাক অনুমোদন নিদিবও পাৰে বুলি কব। কিন্তু মই সেই কথাত একমত নহয়। কাৰণ আমাৰ যিটো আমোলাভান্ত্ৰিক ব্যৱস্থা আমাৰ মন্ত্ৰী মহোদয় বা সংশ্লিষ্ঠ মন্ত্ৰী মহোদয় সকলে বক্তৃতা দিলেই নহব। এই নীতি প্রয়োগ কৰিবলৈ যি আমোলাভন্ত্ৰ আছে তাৰ মানসিক প্রস্তুতিৰ দকাৰ। এইটো কথাও ঠিক যে বর্তমান যিটো মানসিক অন্তম্ভাত আছে তাৰ ফলত যে মাটিব নালিক বা মহাজন সকলে এই নিগমত সোমাৰ নোৱাৰিব এই কথাটো মই দৃঢ্ভাবে কব নোৱাৰো। সেইটো হৈছে আমাৰ দেশত ভোটৰ কথা আছে আৰু প্রাপ্ত

এজন নাগৰিকে এটা ভোটতকৈ অধিক ভোট দিব নোৱাৰে। সংবিধান যি সকলে ৰচনা কৰিছে বোধকৰো তেখেত সকলৰ অৰ্থ নৈতিক বিবেচনা নাছিল। কাৰণ যিসকল ধনী বা চহকী বা লাখ লাখ টকাৰ মালিক তেওঁলোকৰ ভোটৰ পৰিমাণ বেছি আৰু যি সকলৰ সম্পদ কম তেওঁলোকৰ ভোটৰ সংখ্যা কম। এই কথা বিলাক সংবিধান ৰচয়িকা সকলে বিবেচনা কৰা নাই। কিন্তু এই আইনৰ ১৯ ধাৰামতে—In any general meeting of the Corporation, every member of the Corporation shall have such number of votes as equivalent to the number of ordinary shares held by that member.

অর্থাৎ যিমান চেয়াৰ আছে সিমান ভোট থাকিব। এইটো বৰ অগণতান্ত্রিক পদ্ধতি। এই নিগমত ৰাজ্য চৰকাৰৰ শতকবা ৫০ ভাগ থাকিব আৰু ৫ জন প্রতিনিধি থাকিব। প্রত্যেকজন প্রতিনিধিবে কেবাটাও ভোট থাকিব অর্থাৎ ৫০ ক ৫ ভাগ কৰিলে যিমান হয় এজন প্রতিনিধিব সিমান ভোট থাকিব। এইটো এটা অৱান্তব কথা আৰু অগণতান্ত্রিক কথা। আনহাতে আৰু এটা কথা বৈপ্লৱিক দৃষ্টিভঙ্গীৰে বিবেচনা কৰিবলৈ গ'লে চৰকাৰে যি নীতি ঘোষণা কৰিছে যে এইটো এটা বৈপ্লৱিক ব্যৱস্থা আৰু ইয়াক যদি বৈপ্লৱিক ব্যৱস্থা বুলি ধবি লোৱা হয় তেনেহ'লে খেতিয়ক সকলৰ মানসিক প্রস্তুতি কিমান আছে এই কথা বিবেচনা কৰি চাব লাগিব। আমাব ৰাজ্যত শতকবা ৭০ ভাগ মানুহেই অশিক্ষিত।

এই মান্তহবিলাকে স্বইচ্চা প্রণোদিত ভাবে ফারমিং করপরেচনত সহযোগ করিবনে নকরে আৰু তার কারণে যি উৎসাহ উদ্দীপনার দর্কার সেই কথা আইনত আছেনে নাই সেই কথা চাব লাগিব। ইয়াত যদিও কিছুমান কথা আছে, আইন খন যদি বিশ্লেষণ করি চোরা যায় খেতিয়ক সকলব ভরিষ্যুৎ নিরাপত্তার কথাটো ইয়াত খাটাং প্রকাশ করা হোরা নাই। আৰু এটা কথা আজি গোটেই অসমতে ফারমিং করপরেচন করার কথা কোরা হৈছে যদিও এইটো পর্য্যায় ক্রমে ইয়াত ৪ খন তাত ত্বখন এই দরে করিব লাগিব। এটা কথা ঠিক যে ফারমিং করপরেচনর কারণে একে ঠাইতে কনচলিডেটেদ অরস্থাত যিমান মাটি লাগে সিমান মাটি পোরা নাযাব। গতিকে এনে অরস্থাত সমবায় পদ্ধতি করিব লাগিব। আৰু এই পদ্ধতিত খেতি করিবলৈ হ'লে মাটির মালেক সকলে সকলে সকলে বি

কৰিব লাগিব। গতিকে ফাৰমিং কৰপৰেচন যে সকলো ঠাইতে হ'ব এই কথা ঠিক নহয়। আৰু এই কাম সকলো ঠাইতে প্ৰযোজ্য নহ'ব। সেই কাৰণে সৰু সুৰা খেতিয়ক সকলৰ মাটি কনচলিদেট কৰি সমবায় পদ্ধতিত খেতি কৰিবলৈ শিকাব লাগিব। ইয়াত এটা কথা কোৱা হৈছে যে খাচ মাটি পট্টন দিয়াৰ বন্ধ কৰি দিয়া হৈছে। এইটো বিবেচিত ু কাম হৈছে বুলি মই নাভাবো। চৰকাৰে এইটো কথা বিবেচনা ্ৰতল কৰিব লাগে য'ত ফাৰমিং কৰপৰেচন হোৱাৰ সম্ভৱনা নাই, সৰু সুৰা প্লট অ'ভ ত'ত পৰি আছে সেই বিশাকক ফাৰমিং কৰপৰেচনত সোমোৱাই নলৈ সমবায় পদ্ধতিলৈ যাব লাগিব। আৰু তাৰ কাৰণে ব্যক্তিগত মালিক সকল আগৰাটি আহিব লাগিব। সেই কাৰণেই মই কব খুজিছো য'ত ফাৰমিং কৰপৰেচনৰ মাটিৰ অভাৱ তেনেকুৱা ঠাইত সৰু স্থৰা যিবিলাক প্লট আছে সেই বিলাক ভূমিহীন মান্তুহক পট্টন দিব লাগে। শেষত মই এটা কথা কব খুজিছো যে বহুতো কেৰুণ থকা স্বত্বেও নীতিগত ভাবে মই ফাৰমিং কৰপৰেচনটো সহানুভূতি সহকাৰে কাৰ্য্যকৰী কৰাৰ পক্ষপাতি। কিন্তু ভয় হয় আমাৰ যিটো আমোলাত্ৰান্ত্ৰিক যন্ত্ৰ সেইটো যদি ঠিক মতে নচলায়, চালক ঠিক নহয়, ভিতৰৰ ইঞ্জিনৰ অৱস্থা যদি ঠিক নহয় আৰু যদি চকা বাটতে পামচাৰ হয় তেতিয়াহ'লে আমাৰ লেকচাৰেই সাৰ হ'ব। ধন্যবাদ।

Srimati Pranita Talukdar—Mr. Deputy Speaker, Sir, while supporting the demand for grant on the head 'Agriculture' I would like to say that in the economy and the national income of the State, agriculture plays the most vital role. So our best efforts should be diverted towards development of agriculture. We cannot deny the fact, Sir, that since independence our Govt. has done a lot for improving cultivation and also more production. We know, Sir, that Assam has got a fertile soil and there is ample scope for increasing production in our State, inspite of the fact that we are not increasing production in comparison with the increased population. I think the main draw back for this is due to the fact that, first, there is lack of co-ordination between the different departments which have relation to agriculture; second, there is

lack of practical training of the farmers, lack of training for utilising fertilisers, pesticides and improved agricultural materials; thirdly, there is lack of good methods for testing soil before cultivation and lack of testing seeds before supplying to the farmers. For improving agriculture we must keep this important factors in our mind. Mr. Deputy Speaker, Sir, our first aim in developing agriculture should be to improve and increase production, more production in limited land because we know Japan is a most industrially developed country in the world and it is equally developed in agriculture. It is only due to the fact that in Japan though the land is very limited all the farmers in Japan have practical training to utilise Scientific methods of cultivation. So the first important thing is to provide irrigation facilities both minor and major to our cultivators so that this can help the cultivators by providing regular supply of water throughtout the year and it will really help the cultivators to have multiple cropping. Secondly, Sir, our best teffort should be to help our farmers to utilise the scientific methods. We know that our Gram Sevaks are appointed by the Department but we have experienced that these Gram Sevaks have no practical training. Many complaints come from the public but we cannot help them. So I suggest that these Gram Sevaks should be atleast graduates and they must have practical training in agriculture so that they can offer all possible help to our cultivators. Mr. Deputy Speaker Sir, I also suggest that we should give more emphasis for development of horticulture. Potatoes, ericanuts, jute, all these commercial and horticultural products should be produced more. Hon'ble Member Shri Soneswar Bora has said that soil of Assam is not fertile for the production of wheat. I do not admit this because I know once wheat was a minor crop but now-a-days with the utilisation of Mexican variety of wheat, wheat has got a foothold in the soil of Assam and our cultivators have been able to produce more wheat. So

I do not agree with this view and I hope, Sir that there will be co-ordination between different departments like E & D, Soil Conservation and Co-operation. If there is co-operation on all sides then we can be sure that there will be development of agriculture. Sometimes some dongs and bunds are constructed from the E & D department to help agriculturists. Some times these dongs and bunds are breached and there is nobody to repair them. If will affect cultivation. So I suggest that E & D Department should work in close co-operation with the Agriculture Department About the Soil Conservation Department I would like to say every year our State is visited by high floods causing much harm to the poor cultivators. Govt. should take some concrete measures for permanently dealing with the floods caused by the rivers, and antierosion measures should also be taken up. This is only possible to be done by the Soil Conservation Department. So this Department should have close relation with the Agriculture Department. The Co-operative Department should also have close relation with the Agriculture Department for giving loans on easy terms to the cultivators and farmers. We were saying that with the nationalisation of banks our cultivators and farmers would be getting loans on easy terms, but in fact it is not so. I think the rules for providing loans to the cultivators should not be very rigid. To make it possible for the poor cultivators to get loans from the banks, Government should make an attempt to make the rules of the Banks easy. Sir, we have one Agricultural University for the State. I would suggest that in our High Schools and M. E. Schools there should be scope for introducing courses on agricultural training in the syllabus. It will provide some elementary knowledge about agriculture to our young boys; and it will help our young boys to get themselves engaged in agriculture if accessary after completion of schooling. With these words I oppose the Cut Motion and support the demand.

প্রীলক্ষ্মীকান্ত শইকীয়া—উপাধ্যক্ষ মহোদয়, কৃষি আৰু ঋণ শিতানৰ দাবী মঞ্বী উত্থাপন কৰি মন্ত্ৰী মহোদয়ে যি দাবী উত্থাপন কৰিছে তাৰ সমর্থনত মই কেইটামান পৰামর্শ আগবঢ়াইছো। উপাধ্যক্ষ মহোদয়, বাজেট দাবীৰ আলোচনাত বিৰোধী পক্ষৰ কেইগৰাকীমান সদস্তই কৃষি বিভাগ উঠাই দিলেও খেতিয়ক ৰাইজৰ অপকাৰ নহয় বুলি অভিমত প্রকাশ কৰিছে। এই অভিমতৰ লগত মই একমত মহওঁ। কিয়নো কোনো এটা বিভাগ উঠাই দিলেই যে ৰাইজৰ দুৰ্গতি নাইকীয়া হব সেইটো নহয়, ববং বিভাগ গীয় আসোৱাহ আগবঢ়ালেহে ৰাইজৰ উপকাৰত আহিব আৰু ৰাইজক সহায় কৰা হব। অৱশ্যে মই এইটো কথা নকওঁ যে বিভাগবোৰত কোনো হুনীতি হোৱা নাই বা ই সময়ে সময়ে ৰাইজৰ অপকাৰ কৰা নাই। কিন্তু এই বিভাগবোৰ সমুদাই উঠাই দিলেই যে সমস্যা সমাধান হব সেই কথাও মই নকওঁ।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, এই শিতানত ছটা বিষয়ত বিৰোধী পক্ষৰ মাননীয় সদস্য সকলে যথেষ্ট আলোচনা কৰিছে। আলোচনা প্ৰসঙ্গত তেখেতসকলে ৰবি শ্ৰুদ্য আৰু কৃষিপাম নিগম সম্পৰ্কে এখন বিকৃত ছাবি দাঙি ধৰিছে। ৰবি শস্যৰ আঁচনিৰে আমি যে সকলো উপকৃত হৈছো সেই কথা বিৰোধী পক্ষৰ সদস্যয়ো স্বীকাৰ কৰিব। বানপানী নিয়ন্ত্ৰণ কৰিলেও বাৰিষা কালত প্রকৃতিৰ যিটো উপদ্রপ তাব পৰা হাতসৰা সম্ভৱ নহয়, নিগমৰ দ্বাৰা যে অকল খৰালিকালতহে খেতিয়ক উপকৃত হব এনে নহয় বাৰিষা কালতো এই নিগমে ৰাইজক সহায় কৰিব ভাত আশংকা কৰাৰ কোনো থল নাই। আমাৰ চাপৰিত যি সকল লোকে বাস কৰে সেই ঠাইত অলপ বব্ৰুণ দিলেই বানপানী হয় তেতিয়াও তেওঁলোকে আনন্দেৰে থাকে, কাৰণ তেওঁ লোকে ৰবি শস্য কৰি বাৰিষা লৈ শস্য সংগ্ৰহ কৰি ৰাখে। এইটো অসম বাসীৰ কাৰণে উত্তম পন্থা। অৱশ্যে এইটো কথা ঠিক যে পোন-প্ৰথম বাবৰ কাৰণে আমাৰ চৰকাৰে এই আঁচনি লোৱা বাবে যিমান আগবাঢ়িব লাগিছিল ৰা সফলতা লাভ কৰিব লাগিছিল সেই মতে পৰা নাই আৰু এই আঁচনিত কিছু খুট থাকি গ'ল। কিন্তু ইয়াৰ অৰ্থ এই টোৱেই নহয় যে গোটেই আঁচনিখনেই ভুল হৈছে বা ৰাইজক অপকাৰ কৰিবৰ কাৰণে এই আঁচনিখন কৰা হৈছে। আমাৰ চৰকাৰী বিষয়া আৰু কৰ্মচাৰী সকলৰ লগত সহযোগ কৰিবৰ কাৰণে আমাৰ জ্বনসাধাৰণে আগবাঢ়ি আহিব লাগে। তেতিয়াহ'লে এই আঁচনিৰ দ্বাৰা বছৰি বছৰি বানপানীত ক্ষতিগ্ৰস্ত ৰাইজ আৰু তুৰ্দ্বাগ্ৰস্ত ৰাইজ উপকৃত হব আৰু এই আঁচনিত সমৰ্থন জনাব।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, কৃষিপাম নিগম সম্পর্কে আমাব বিৰোধী পক্ষৰ সদস্য সকলে এটা কথাত বিশেষভাবে জোব দিছে যে এই আঁচনিত যি সকল খেতিয়কক অন্তর্ভু ক্ত কৰা হ'ব সেই সকলক বন্ধুৱা বুলি আখ্যা দিয়া কথাটোত মই একমত নহওঁ। কিয়নো আমাৰ মাননীয় সদস্য সকলে এটা কথা কৈছে যে আমাৰ খেতিয়ক সৰুলৰ কাৰণে বৈজ্ঞানিক পদ্ধতিবে যিবোৰ সা-সজুলি বা সা-শ্ববিধা আগবঢ়াব লাগিছিল সেইখিনি দিব পৰা নাই। এই কথাত মই একমত নহয়। মই এটা কথা কওঁ যে আজি আমাৰ গোটেই অসমৰ মান্তহক সকলো শ্ববিধা সমানে দিয়াটো সম্ভৱ নহয়। কাৰণ চৰকাৰৰ টকা পইচা খৰচৰো এটা সীমা আছে। সেই কাৰণে বছবেকীয়া বাজেটত বা পঞ্চম পৰিকল্পনাত ব্যৱস্থা কৰা হয় যাতে কৃষিপাম নিগমৰ যোগেৰে আন নহলেও আমাৰ কৃষক সকলক বৈজ্ঞানিক পদ্ধতিৰে সা-সজুলি আৰু আধুনিক শ্ববিধা দিয়া হয়। এই বিষয়ে আমাৰ মাননীয় সদস্য সকলে পৰামৰ্শ আগবঢ়াব পাৰে।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মই এইখিনিতে কৃষিপাম নিগমৰ কথা কবলৈ বিচাৰিছো। যি সকল লোক কৃষিপামলৈ নাহিব তেওঁলোকৰ কি ব্যৱস্থা হব ? এই বুলি এটা কথা উঠিছে। অৱশ্যে সেই সকলৰ যে কোনো ব্যৱস্থা নহব সেইটো নহয়। স্ব্যাধাৰণৰ কাৰণে বাজেটত যথেষ্ঠ টকা বখা হৈছে। আজি মানুহৰ এটা ধাৰণা হৈছে যে অকল কৃষি পামভ থকা মানুহৰছে উপকাৰ হব বাহিৰৰ পৰা অহা সকলৰ নহয় এই ভাবধাৰা ঠিক নহয়। লগতে মন-কৰিব লাগিব যে আজি অসমত যিমান ভূমিহীন খেতিয়ক আছে সেই সকলক মাটি দিবলৈ হ'লে আমাৰ চৰকাৰৰ গোটেই মাটি দিলেও সেই সমস্যা সমাধান নহব। বিৰোধী দলৰ সদস্য সকলে কৈছে যে, আমেৰিকাত শতকৰা ১১ জন মানুহে খেতি কৰে,

সেইটো হয় আমাৰ ইয়াতো তেনে এটা অৱস্থাৰ সৃষ্টি কৰিব পাৰিম বুলি আমি ভাবিছো। সেইকাৰণে সকলো থেতিয়ককে যে মাটি দিব লাগিব সেইটো নহয়। খেতিৰ কাৰণে যাতে কম মাটিৰ দৰ্কাৰ হয় সেই ব্যৱস্থাই কৰা হৈছে ! আমাৰ চৰকাৰে যি সহযোগিতা আগবঢাইছে তাত যদি বাইজৰ সহাৰি পোৱা যায় আৰু আমাৰ বিৰোধী দলৰ সহ-যোগিতা পোৱা যায়, তেনেহলে আমাৰ হুখায়া খেতিয়ক সকলৰ সৰ্বাঞ্চীন উন্নতি হব আৰু মই তাৰ কাৰণে অনুবোধ কৰো। মহোদয়, কোৱা হৈছে যে আমাৰ চৰকাৰে খেতিয়কৰ কাৰণে একো কৰা নাই। কিন্তু মই কওঁ, চৰকাৰে বৰ্তমানে একো অবিচাৰ কৰা নাই। একো নাই বুলি ক'লে চৰকাৰ তথা বিষয়া সকলৰ প্ৰতি অবিচাৰ কৰা হব। আমাৰ যিবিলাক টকা খৰচ হয় তাক অসমৰ শতকবা ২৫ ভাগ লোকেহে ভোগ কৰে, আৰু শতকৰা ৭৫ ভাগৰ কাৰণে ২৫ টকাহে খৰচ হয়। এইটো এইখন চৰকাৰৰ দিনতেই নহয়, আগৰ পৰাই চলি আহিছে। এইবাৰেই তাৰ এটা আমোল পৰিবৰ্তন কৰিবলৈ বিচৰা হৈছে। কেইবাজনো সদস্যই কৈছে যে, জাপান, আমেৰিকাৰহে যদি সপোন দেখো আৰু অসমৰ জল, বায়ু, মাটিৰ উৰ্বৰা শক্তিৰ কথা পাহৰি যাও সেইটো নিশ্চয় অবান্তৰ কথা। আমাৰ অসমত আঁচনি কৰোতে আমাৰ খেতিয়ক ৰাইজৰ পৰামৰ্শ লৈহে সকলো আঁচনি কৰিব লাগে। খেতিৰ কাৰণে অসমত অকল বতৰৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰিব লাগে। আমি মন কৰিব লাগিব যে বতৰ যদি ভাল হয়, সেই সময়ত নোৰোৱাকৈ কিছুমান খেতি হয়। গতিকে খেতিৰ এটা নির্দ্দিষ্ট সময় আছে। আৰু মই এইটোকে কৰ বিচাৰো যে চৰকাৰে এইটোলৈ চকু দিব যে, সময় মতে বীজ, সাৰ, পানী আদিব যোগান দিয়া হয়। তাকে নকৰি বহুতো আঁচনি ললে তাৰ পৰা কোনো লাভ নাই। মই স্বীকাৰ কৰো যে, এইবাৰ বীজ माव পानौ आफि ममय मरा फिर त्नावावाब कावरण स्थि जि जानरेक नरुल। কিন্তু পিচত যাতে সময় মতে যোগান বিলাক দিয়া হয় তাৰ কাৰণে অনুৰোধ কৰিলো। কিয়নো বতৰ ৰৈ নাথাকে। আজিৰ থেতিৰ উৎ-পাদন বুদ্ধিৰ কাৰণে চৰকাৰে যথেষ্ট আঁচনি লৈছে লগতে এইটো ব্যৱস্থাও কৰিব লাগে যে চৰকাৰৰ হুকুমৰ কাৰণে সাৰ পানী বীজ আদি দিবৰ কাৰণে যাতে ৰৈ থাকিব নালাগে। এইটো এটা মূল নীতি হোৱা উচিত। তাৰ পিচত এই খেতিৰ সংশ্লিষ্ট যি তিনিটা বিভাগ আছে তাৰ বেনেজালি যাতে নহয় তাৰ কাৰণে এই তিনিটা বিভাগৰ এটা সমন্বয় ঘটাব লাগে। এই বীজ আদি যোগানৰ কাৰণে ঠায়ে ঠায়ে কিছুমান ফাৰ্ম কৰি দিব পাৰি যাতে খেতিয়ক সকলে গুৱাহাটীলৈ নাহিও নিজৰ ঠাইতেই সাৰ আদি পাব পাৰে।

আজি জলসিঞ্চনৰ কি ব্যৱস্থা হৈ আছে তাৰ এটা বিস্তৃত বিৱৰণী দাঙি ধৰিব বিচৰা নাই বেৱল ২টা কথা দাঙি ধৰিব বিচাৰিছো। কৃষি বিভাগে পঞ্চায়তৰ যোগেদি যিবিলাক টকা দিছিল তাৰ কোনো চিন্চাব নাই, মই এটা উদাহৰণ দিব বিচাৰিছো—বৰনদীত এটা কৃষি আঁচনিলোৱা হৈছিল। তাত ৮৷৯ লাখ টকা খৰচ কৰা হ'ল কিন্তু হুৰ্ভাগ্যৰ বিষয় যে কোনো কাম আজিলৈ নহ'ল। নগাওঁ জিলাত বহু টকা খৰচ কৰি যমুনা জলসিঞ্চন আঁচনি লোৱা হৈছিল, প্ৰত্যেক বতৰতে পানীৰ অভাৱত খেতিৰ পথাৰত পৰ্য্যাপ্ত পৰিমাণৰ পানী যোগান ধৰিব পৰা নগ'ল, বাৰিষাহে পানী যোগান ধৰিব পৰা গ'ল কিন্তু সেই যমুনা জল-সিঞ্চন আঁচনি ফলপ্ৰস্থ নহ'ল।

ৰবি শস্তাৰ ক্ষেত্ৰত কওঁ যে মাননীয় সদস্ত গ্ৰীসোনেশ্বৰ বৰা ডাঙৰীয়াই কৈছে যে গম ধানৰ খেতি যিহেতু অসমত ভাল নহয় সেই কাৰণে এই খেতি ইয়াত আৰম্ভ কৰাটো ভাল হোৱা নাই ৷

শ্রী সোনেশ্বৰ বৰা—মই ভাল হোৱা নাই বুলি কোৱা নাই, একমাত্র খেতি হিচাবে এই খেতি অসমত কৃতকার্য্য নহয়, পঞ্জাব আৰু বিহাৰত যিদৰে হয়।
শ্রীলক্ষ্মীকান্ত শইকীয়া—অসমত গম খেতি নহয় এই কথা সকলোৱে স্বীকাৰ কৰিব পাৰে কিন্তু যিহেতু খৰালি দিনত বহি থকাতকৈ যদি এই খেতি ইয়াত আৰম্ভ কৰিব পাৰি তেতিয়াহলে আজিৰ খাদ্যৰ অভাৱত ই বহু পৰিমাণে বাইজক সহায় কৰিব পাৰিব। এটা কথাত চৰকাৰ কৃতকার্য্য হৈছে বুলি আমি কৰ পাৰো, সেইটো হ'ল আজি অসমতো যে গমৰ খেতি হৈছে আৰু ভৱিষ্যতেও যে ভাল হব সেইটো আমি কৰ পাৰো।

শ্ৰীকবীৰ ৰায় প্ৰধানী—মাননীয় সদস্য গৰাকীয়ে জ্বানো গোটেই অসমৰ হিচাবটো জানে ?

শ্রীলক্ষ্মীকান্ত শইকীয়া—সমগ্র অসমত সেই আঁচনি লৈছে নে নাই কব নোৱাৰো বা গোটেই অসমতে সেই আঁচনি কৃতকার্য্য হৈছে সেইটোও কব নোৱাৰো কিন্তু মোৰ বিশ্বাস অসমৰ অন্তত কোনো এডৰা মাটি নাই য'ত এই খেতি আৰম্ভ কৰা হোৱা নাই।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ কৃষিৰ ক্ষেত্ৰত যিখিনি আলোচনা হৈ গৈছে এই বিষয়ে মই মাত্ৰ ২ টা মান পৰামৰ্শ আগবঢ়াব বিচাৰিছো। যি কেইটা এই কৃষি বিভাগৰ লগত ওতঃপ্ৰোতঃ ভাবে জৰিত হৈ আছে, আজি ভূমি সংস্কাৰ যিটো বিভাগ আছে আৰু কৃষি বিভাগ আৰু কৃষি বিভাগ আৰু জলসিঞ্চন বিভাগ আছে এই তিনিটা বিভাগ এটা গোটলৈ আনিব লাগে মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ লগত গোটেই কেইটা বিভাগ লগ লগাই দিব লাগে। শ্ৰীকেহোৰাম হাজৰিকা—নতুন মন্ত্ৰী নে ?

শ্রীলক্ষ্মীকান্ত শইকীয়া—সেইটো চবকাৰে কৰিব যি কৰিব লাগে আৰু সেই পৰামর্শলৈ অপেক্ষা কৰা নাই । ইয়াৰ বাহিৰেও যিবিলাক শাখা সিচৰিত হৈ আছে সেইবিলাক একগোট কৰিব লাগে আৰু বতৰৰ বস্তু বতৰতে দিবৰ বাবে ব্যৱস্থা কৰিব লাগে । ভাৰ বাহিৰেও যিবিলাক স্কুল কলেজ আছে আৰু কৃষি বিশ্ববিদ্যালয় আছে ভাত ল'ৰাক তলৰ পৰাই শিক্ষা দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে । বিশ্ববিদ্যালয়ে চৰকাৰক সহায় কৰা নাই সেইটো নহয় ভাত যি সকলক দায়িত্ব দিয়া হৈছে সেই সকলৰ বহুতে আমেৰিকা লৈ গৈছে কিন্তু বিশ্ববিদ্যালয়ত প্রশিক্ষণ দিবৰ কাৰণে আৰু তাত খটুৱাই কাম কৰিবৰ কাৰণে যি ধৰণে এখন পামৰ আৱশ্যক সেইটো কৰা হোৱা নাই । চৰকাৰে এই বিষয়ত চকু দিব লাগে ।

শ্রীগুলাল চন্দ্র ৰৰুৱা—তাত কৃষি পাম নাই বুলি কোনে ক'লে সদস্থ জনক ?
শ্রীলক্ষীকান্ত শইকীয়া—যি ধৰণৰ থাকিব লাগে সেই ধৰণৰ নাই অর্থাৎ বৃহৎ
আকাৰত নাই, বেঙেনা পুলি কেইটামানহে আছে। তাত এনে ধৰণৰ
পাম থাকিব লাগিব য'ৰ পৰা নেকি ছাত্রই নিজে প্রশিক্ষন লৈ আছ্মবিশ্বাস আনিব পাৰে। আমাৰ মীন বিভাগৰ সম্পর্কত যথেষ্ট আলোচনা

^{*}speech not corrected.

I thank all the Members for their various suggestion and for

হৈছে, মই এটা কথা লৈ মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিব বিচাৰিছো, আমাৰ খাদ্য সমস্থা আজি যি ধৰণে বাঢ়িব লাগিছে সেই ফালৰপৰা এই মীন বিভাগলৈ বিশেষ চকু দিয়াটো উচিত আছিল। আমাৰ মঙ্গলদৈত প্ৰায় ১০০ টা মান ৰজাদিনীয়া পুখুৰী আছে আমাৰ যি মীন নিগম কৰিব বিচৰা হৈছে সেই মতে সেই পুখুৰীবোৰত অহা পঞ্চম পৰিকল্পনাত যথেষ্ট মাছ পুহিব পৰা যায় তাৰ এটা ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। এই খিনিকে আশা ৰাখি এই কৃষি আৰু মীন শিতানত বিচৰা মঞ্জুৰিটো সমৰ্থন কৰি সামবিলো।

Shri Upendra Das (Minister of Agriculture)—Mr. Deputy Speaker, Sir, I have been listening with great attention and interest to the various speeches made here in connection with Cut-Motion, as well as, sometime earlier, while discussing the budget.

I feel particularly inspired by the amount and quality of attention devoted by many Hon'ble Members to a subject which is so vital to our economic existence namely Agriculture. The very fact that so many members have studied the date relating to Agriculture, analysed them and have suggested various measures shows that in this State we have recognised Agriculture as the prime mover of the economy and that because of this interest from high ranking political leaders, the prospect of agriculture in the State and, therefore, rapid development of the State, is extremely bright indeed.

The Government as a whole and I personally are not unaware of shortcomings and deficiencies in our system with regard to implementation of forward looking agricultural programmes. The deficiencies are not only within the administration structure but also in the matter of bringing about a complete change in the attitude of our cultivators on whom alone the progress of agriculture ultimately depends. I can assure this House that we from the Government side will try our utmost to ensure that all efforts are channelised towards bringing about a rapid agricultural development in the State.

I thank all the Members for their various suggestion and for pointing out the various deficiencies. I can assure them that we will take suitable action against all those responsible for negligence or deliberate acts of ommission and commission instances of which were brought to my notice on the floor of the House. In many of these cases action has already been taken to initiate necessary enquiries, proceedings etc.

Mr Deputy Speaker, Sir, I did not have an opportunity to participate in the general budget debate and clarify several points raised at that time. I shall, therefore, crave your indulgence to present before this august House for clarification to those points also.

Sir, it has been rightly emphasised that Agriculture holds the very key to over all development and thus for development of the State as a whole. Various Hon'ble Members have pointed out that our Agriculture has by and large been stagnant over the past so many years in terms of average yield per unit of land. I do not want to go into detailed statistics which have been cited in somewhat voluminous manner. I would just like to mention an incontrovertible fact that in any sphere of economic activity investment is most essential for rapid growth. In Agriculture investment will be in the nature of creation of infra-structure such as irrigation potential and using of improved varieties of seeds, chemical fertilisers and modern cultural practices. If the State's agricultural productivity is stagnant it is because of our dependence on single monsoon fed crop.

Shri Dulal Chandra Barua—মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আমাক আজিৰ কথাখিনিহে লাগে।

Shri Upendra Das—It is because of our dependence on a single monsoon fed crop. This crop as all the members know, and as we are experiencing even to-day, is prone and susceptible to ravages by uncontrollable floods. Despite therefore, efforts on the part of the Government to encourage cultivators to take to improved

practices and application of manure our cultivators are still reluctant to invest in fertilisers because of the uncertainty of the crop Thus while our total area under and the readiness of the cultivators to take to high yielding varieties of seeds has been showing a phenomenal increase such as adaptation of I. R. 8, Joya, Monohar sali varieties of paddy and this has been commented upon by the Government of India also, the use of fertilizers has not been matched to the use of high yielding varieties. In fact, until recently the general feeling in Assam was drainage and not irrigation, was essential for improvement in Agriculture. This explains our pre-occupation so far in the flood control measure only. Even to-day quite a few educated and knowledgeable persons still talk of drainage and claim that irrigation is not necessary. It is with a view to changing the consciousness of the people towards a more certain winter or rabi crop and this enable full utilisation of modern practices and imputs that this Government launched upon a very big scheme of emergency rabi production during last winter. With this massive impact already created by rabi programme, it is hoped that our cultivators will in the future years to come take more and more to this winter crop where by our production can increase phenomenally without fear of being damaged by flood or drought. For this irrigation is very essential and massive efforts will be undertaken to provide irrigation to more and more areas.

Shrimati Renuka Devi Barkataki—মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, তেখেতে পঢ়িব খোজা কথাখিনি সদস্য সকলৰ কাজত চাৰকুলেট কৰি দিলেই হ'লহেঁতেন। তেতিয়া আৰু ভাল হব।

Shri Upendra Das—Sir, the year 1972-73 was really a bad year for Assam's Agriculture, the State having been ravaged by two successive floods during the year. The first flood in June damaged almost ready to harvest Ahu crop over a large area, the damage being estimated at 80,000 tonnes of rice. The second flood damaged

to a very great extent the Sali paddy over about 5 lakhs acres soon after transplantation in July. In spite of these adverse factors and the difficulties encountered during the language disturbances of October-November, 1972, I am happy to say here that during 1972-73, starting with Ahu and ending with Boro and other Rabi crops Assam has reached a new, hitherto unscaled heights, a total as well as per acre yield, in foodgrains. Sir, our production of foodgrains during 72-73 was nearly 23.75 lakhs tonnes as against the previous known maximum achieved in 1968-69 of 20,40 lakhs tonnes. (Interrruptions)

Shri Dulal Chandra Barua—উপাধ্যক্ষ মহোদয়, ১৯৬৮ চনত তেখেত ইয়ালৈ অহাই নাছিল। গতিকে তেখেতে এতিয়াৰ হিচাবটোহে দিব লাগে। Shri Upendra Das—All these information are covered here.

Shri Badan Chandra Talukder—উপাধ্যক্ষ মহোদয়, কর্তন প্রস্তারটো যেতিয়া অসমীয়াতে কোৱা হৈছিল, গতিকে এতিয়া মন্ত্রী মহোদয়ৰ উত্তৰটোও অসমীয়াতে হব লাগে।

Mr. Deputy Speaker—There are cut motions in English also.

শ্রীমতী ৰেণুকা দেৱী বৰকটকী—উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আমি ১৯৬৮ চনৰ বুৰঞ্জী বিচৰা নাই। আমি যি জানিব বিচাৰো ভাকে কণ্ডক বাকীখিনি আমাক ঘৰে ঘৰে লিখি পঠিয়াই দিয়ক। সিও ভাল হব। কৰ্ত্তন প্রস্তাৱৰ সম্পর্কত যিবিলাক কথা ওলাইছে সেইবিলাকৰ সম্পর্কত কলেহে ভাল হব

Shri Upendra Das—I will come to that later. Sir, the average yield in Ahu, Sali and wheat has also registered a new heights. These are no mean achievements and while the entire credit for this may be given to the farmers who have worked hard under adverse conditions, a small part of the credit should also go to the officers and staff of the department who have untiringly worked during this period in ushering in new varieties and helped in success of the Rabi Programme.

Sir, in 1970-71 Ahu production was 3.80

- Shri Dulal Chandra Barua—What is the basis? On what basis the figure is given?
- Shri Upendra Das—I am giving a comparative account of last 5 years (Shri Dulal Chandra Barua: What is the basis?) Whatever be the basis. If anything is wrong it may be pointed out later. Sir, during 1970-71
- Shri Giasuddin Ahmed—Sir, may I have a clarification? The hon'ble Minister has given certain figures of production. Will he tell us what is the rate of increase in yield per hectre?
- Shri Upendra Das—I will come to that account also. I am giving a list only. Sir, during 1970-71, Ahu production was 3 80 lakhs tonnes. In 1971-72 it fell down to 3.20 lakhs tonnes due to adverse factors but during 1972-73 the production came up as high as 4.10 lakhs tonnes which is 28% higher than the production of 1971-72.
- Shri Pitsing Konwar—ইমান যদি ভালেই হৈছে, তেতিয়াহ'লে দাম কমিব লাগিছিল।
- Shri Upendra Das—I can assure the hon'ble members that there is no dearth of rice in this State compared to other States of India. This production of Ahu is the highest ever obtained.
- Shri Dulal Chandra Barua—On a point of clarification. Are we to understand that the Minister is having certain figures other than the figures supplied by the Statistics?
- Shri Upendra Das-That was obtained from them.
- Shri Dulal Chandra Barua—The Government of Assam and the Govt. of India's Economics Department have stated the production per hectre and also the total production if all the varieties of crop viz: Tea, Jute, Rice has decreased. In that case which figure we will take?
- Siri Upendra Das—Sir, I seek you protection. If I am interrupted again and again how can I give all the figures in this way? Sir,

I seek your protection (Voice from the Opposition: We want the basis.) That will be given later. In Sali the yield was 15.68 lakh tonnes in 1970-71, 15.41 lakh tonnes in 1971-72 and in 1972-73 this was increased to 16.9 lakh tonnes, that is, an increase of 9.6% over 1971-72. In fact, the yield of rice production during 1972-73 has been highest ever both during Ahu and Sali. No doubt there has been some increase of acreage also, but the per hectre yield has also increased substantially during 1972-73. For Ahu average yield was 720 Kg. per hectre in 1970-71, 615 Kg. per hectre in 1971-72 and 770 K. G. per hectre in 1972-73, that is an increase of 25% over 71-72.

- Shri Dulal Chandra Barua—Sir, I challenge these figures. The Minister is giving wrong figures to the House at the instance of the Department. The Govt. figures mentioned in the Statistical book do not say so. These are also Govt. figures, but these do not tally with the figures now being given by the Minister.
- Shri Upendra Das—I am giving true picture, and If after completion of my speech any hon. Member finds any figure wrong, he may point it out to me.

Similarly, for Sali also, the average yield for these years are 1109, 1088 and 1137 K. G. per hectre respectively. The percentage of increase during 1972-73 over 1971-72 is 4.5%.

- Shri Giasuddin Ahmed—Sir. again the Minister is quoting wrong figures.

 According to the Statistical book the average yield in 1970-71 was 703 K. G. per hectre but the Minister has stated that it was 1109 K. G.
- Shri Upendra Das—Let me finish and after that if any question is asked, I will reply.
- Shri Giasuddin Ahmed—Sir, I do not say that the Minister is giving wrong figures. I say that his figures do not tally with the figures given in the Government Statistical book.

Shri Unendra Das These are Course

- Shri Giasuddin Ahmed—The figures we are quoting are also Government figures given in the book of the Statistics Department. Now the Minister is also giving authoritative figures. Which figures we should accept as correct?
- Shri Dulal Chandra Barua—There may be slight variation but the difference should not be so much. The figures given by the Minister are completely wrong and therefore on this basis there cannot be any planning or upliftment of the rural population. Therefore, without quoting the figures the Minister can simply say that the production increased during the year, but he has got no right to quote wrong figures and mislead the House.
- Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister)—Sir, the figures have been collected from different sources and therefore there might be slight variation. But we must see that the figures are more or less same. We are to see whether the figures vary materially or marginally, and this will be seen after the hon. Minister finishes his speech.
- Shri Upendra Das—Sir, the increase in Ahu is mainly due to introduction of high yielding varieties like IR—8 and Joya to a great extent. The increase in sali is due partly to increase in area under high yielding varieties and largely due to the extensive plant protection measures in the endemic and epidemic pest areas. The area under high yielding varieties during Ahu and Sali in 1972-73 has been 2.50 lakh hectres as compared to 1.80 lakh hectres in 1971-72. During rabi, as is well-known to us, an extensive rabi production drive had been undertaken by the Govt. which has helped in increasing the area and production of various rabi crops, especially wheat. The area under wheat was only 20,000 hectres in 1970-71, 40,000 hectres in 1971-72 but during this year the wheat area has increased to 112 thousand hectres representing an increase of over 6 time of that o 1970 71 s wheat is a

varieties and therefore our average production is better than many other traditional wheat growing States like Bihar. estimated production during this year is 1.56 lakh tons against 48,000 tonnes last year. Through the help of rabi programme we have also introduced in a larger way both pea and lentil in the State which are not commonly grown in Assam. Efforts were also made to increase the area under boro paddy. During 1970 71 the area under boro paddy was only 26,000 hectres, during 1971 72 it was 31,000 hectres but during 1972-73 it has covered 45,000 hectres: The production is expected to be approximately 70,000 tonnes compared to only 32,000 tonnes of 1970-71, i. e., an increase of more than 100% in two year. The total food grain production during 1972-73 including maiza and other minor cereals is thus estimated to 23.75 lakh as against 20.35 lakh tonnes of 1970-71 and 19.97 lakh tonnes of 1971-72, the highest so far in Assam.

Sir, some hon. Members have stated that for rabi crop we have spent Rs. 10 crores but actually we spent Rs. 3.85 crores.

For implementation of the Rabi programme approximately Rs. 190 lakhs has been issued on loan to the farmers in terms of seeds, fertilizers, pesticides, tractorisation and irrigation. Now we have started realisation of the loans but unfortunately the rate of realisation is very poor. I would like to take this opportunity to request the hon. Members of the House to impress upon the growers of their respective constituencies the need for repayment of the same and help the Government to maintain its activity on economic upliftment of the masses. We have also received many application that there is a crop failure.

The Government was fully aware of the fact that the entire Emergency Rabi production programme in the State could not be covered under irrigation and from the very beginning we announced that only about 70,000 acres could be covered under irrigation and the rest will be unirrigated. For irrigated areas

we have given loans and other inputs but not in the non-irrigated areas. We only expect that Assam climate being tayourable for wheat cultivation, we have taken such an extensive programme so that our cultivators may get more money. So, we have covered only 70,000 acres under irrigation.

Mr. Deputy Speaker—আপুনি আৰু কিমান সময় লব ? Shri Upendra Das (Minister, Agriculture — সময় লাগিব, চাৰ।

CALLING ATTENTION

1. (a. Shrimati Prapha bart Monwaran, widow of late Kushal

Mr. Deputy Speaker—It is 4.30.

Next item,

Smti Pranita Talukdar-Sir, I beg to call the attention of the Minister, Forest under Rule 54 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in Assam Legislative Assembly to the news item appearing in the Dainik Asom, dated 21st May, 1973 under the caption "হাতীদাঁত শিল্প বহিৰাগত চোৰাংচোৱাৰ গৰাহত।"

Shri Paramananda Gogoi (Minister, Revenue)-Mr. Deputy Speaker, Sir, the attention of the Government has been drawn to the Dainik Asom dated 21.5.73 regarding report published in "হাতীদাঁত শিল্প বহিৰাগত চোৰাং ব্যৱসায়ীৰ গৰাহত।"

To meet the requirement of local artisans of Barpeta, as early as in 1948, Government decided that bonatide Assamese Ivory Carvers would be given elephant tusk at a concession rate of 10% less than the sale price obtained in auctio . Covern ment also withdrew in May, 1971 from auction sale de heat tusk in order to meet the requirement of local Ivory Carvers at economic rate through the Industries Department. About 7 1 kgs of elephant tusk has accummulated in the departmental teck but the local Ivory Carvers are not availing of the concession offered by Government. Government are examining if elephant tusk can be made evallable at an economic rate to the local lyory Carvers the quan Industries Department. Government have no information regarding smuggling of elephant tusk from Assam.

STATEMENT MADE BY THE CHIEF MINISTER

- Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister)—Mr. Dy. Speaker, Sir, I beg to State that the reply to supplementaries put to Starred Question No. 4 dt 4-6-73, regarding family of martyr Kushal Konwar was not adequate. I should like to submit the following:
 - 1. (a) Shrimati Prabhabati Konwarani, widow of late Kushal Konwar was granted a political pension since 1948 when State Pension Scheme started. Initially, the amount of pension was Rs. 40/- P. M. It was later raised to Rs. 60/- P. M. and then to Rs. 150/- P. M. from 23-12-66 which she enjoyed till her death on 19-9-71.
 - (b) A dwelling house has been constructed by the Government for her at the cost of Rs. 10,000.00. The work was executed by the P. W. D. under the supervision of D. C. Sibsagar.
 - 2. (a) The late Kushal Konwar left two sons. The elder one, Shri Khagendra Nath Konwar, aged about 35/40 years, is married and has six children. He lives at Gondhakoraigaon under Sarupathar mauza of Golaghat Subdivision. He is a cultivator. He did not prosecute studies. Hence, the question of financial aid for his studies does not arise.
 - (b) The younger one, Shri Nagendra Nath Konwar, aged about 32 years, read upto Matric standard. He was given (political) scholarship of Rs. 40/- P. M. from 1960 to 1964 when gave up study, having got plucked in the Matriculation Examination. He is employed as an Assistant Operator, Cold Storage, under the Assam Seed Corporation, Gauhati since March, 1968.

3. Central Pension Scheme :

The name of Shri Khagendra Nath Konwar has been recommended for Central Scheme Pension on 25-8-72. No intimation

of sanction has yeat been received. Another application in the name of Shri Nagendra Nath Knowar could not be considred in view of his elder brother's name having been recommended, as only one from a family of freedon figher/martyr can be considred as per Central Scheme conditions.

INTRODUCTION OF GOVT BILLS

Mr. Deputy Speaker—Item No. 3.

Shri Gajen Tanti (Minister)—Sir, I beg leave of the House to introduce the Assam Cooperative Societies (Amendment) Bill, 1973.

Mr. Deputy Speaker—I think the Hon'ble Minister has leave of the House to introduce the Bill? (Voice—Yes)

Shri Gajen Tanti (Minister)—Mr. Deputy Speaker, Sir, I introduce the Bill.

(The Sacretary, Assembly read out the title of Bill)

Shri Harendra Nath Talukder (Minister)—Mr. Deputy Speaker Sir, I beg leave of the House to introduce the Assam Secondary Education (Amendment) Bill, 1973.

Mr. Deputy Speaker—I think the Hon'ble Minister has leave of the House to introduce the Bill? (Voices-Yes)

Shri Harendra Nath Talukdar (Minister)—Sir, I introduce the Bill. (The Secratary, Assembly read out the title of the Bill.)

DISCUSSION UNDER RULE 301

প্রীকলপ কুমাৰ দাস—মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, যোৱা ১২ জুন তাৰিখে প্রীমতী প্রণিতা তালুকদাৰে সোধা তাৰাংকিত প্রশ্ন ২ ব প্রশ্নোত্তবৰ ওপৰত এটা আলোচনা দাঙি ধাৰব খুজিছো। আমাৰ জনপ্রিয় চৰকাৰে ছখীয়া খেতিয়ক সকলৰ মাজত জলসিঞ্চনৰ ব্যৱস্থা লোৱাৰ কাৰণে গোটেই অসমত জলসিঞ্চনৰ আঁচনি প্রবর্তন কৰিছে। ১৯৭০-৭১ চনৰ পৰা এই জলসিঞ্চনৰ আঁচনি প্রবর্তন কৰাৰ কাৰণে চেষ্টা চলাই আহিছে। ১৯৭২ চনত

কিছুমান ঠাইত, লিফট্ ইবিগেচন আদি আঁচনি কৰি জলসিঞ্চনৰ ব্যৱস্থা প্ৰবৰ্তন কৰা হৈছে। কিছুমান ঠাই যুগ যুগ ধৰি পিচ পৰি আছে য'ত জলসিঞ্চন ব্যৱস্থাৰ ভাল স্থবিধা আছে। এই বছৰো জ্বলসিঞ্চনৰ আঁচনিব পৰা সেই ঠাইবোৰ বাদ পৰি গৈছে। চম্পাবতী, পাগলাদিয়া, প্ৰমাৰা আদি নদীৰ জলসিঞ্চন আঁচনি কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ অনুমোদনৰ বাবে পঠাইছে। এই আঁচনি কেইখন কাৰ্য্যকৰী হ'লে আমাৰ ৰাইজ উপকৃত হ'ব। মোৰ সমষ্টিৰ কালদিয়া, প্ৰমাৰা, টিহু, তুৰকুণী, পোলা আদি নদীত এই আঁচনি লোৱা নাই। মোৰ সমষ্টিৰ বাহিৰ অংশত এই জলসিঞ্চনৰ আঁচনি লোৱা হৈছে কিন্তু মোৰ সমষ্টিত সেই আঁচনি নোলোৱাৰ বাবে মই ত্থ পাইছো। আজি ২৫ বছৰে মোৰ সমষ্টিত এই আঁচনি লোৱা হোৱা নাই। এই ধৰণৰ যদি আঞ্চলিক বৈষম্য স্বাধীনতাৰ পিছতো চলি থাকে তেন্তে শ্ৰেণীহীন সমাজ ব্যৱস্থা প্ৰবৰ্তন কৰিব নোৱাৰিব। বিষয়া সকলৰ স্বজন প্ৰীতিৰ ফলত এই ধৰণৰ বৈষম্য চলি আছে। এই ধৰণে চলিব<mark>লৈ</mark> হ'লে জলসিঞ্ন আঁচনিৰ যি উদ্দেশ্য সেই উদ্দেশ্যত উপনীত হ'ব নোৱাৰিব। বিজ্লী শক্তি আৰু কৃষি বিভাগ একে লগ কৰিলে জনসিঞ্চন ব্যৱস্থাৰ উন্নতি হ'ব। সকলো অঞ্চলতে যাতে সমভাবে এই আঁচনি গ্ৰহণ কৰে তাৰ প্ৰতি দৃষ্টি ৰাখিব লাগিব। গতিকে মই চৰকাৰক অন্থৰোধ কৰিছো যাতে মোৰ সমষ্টিত চৰকাৰে এই আঁচনি লয়। বৰপেটাত ৪-৫ টা আঁচনি লৈছে কিন্তু মোৰ সমষ্টিত এটা আঁচনিও লোৱা নাই। এই বিষয়টোৰ প্ৰতি চৰকাৰৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰি মই মোৰ বক্তব্যৰ সামৰণি यां बिर्ला।

শ্রীবিষ্ণু প্রসাদ (ৰাজ্যিক বাননিয়ন্ত্রণ মন্ত্রী)—উপাধ্যক্ষ মহোদয়, এই কথাও ঠিক যে জলসিঞ্চনৰ ক্ষেত্রত অসম বহুত পিছপৰি আছে। প্রথম, দ্বিভীয়, তৃতীয় পৰিকল্পনাত জলসিঞ্চনত যি গুৰুত্ব আৰোপ কৰিব লাগিছিল সেই গুৰুত্ব দিয়া হোৱা নাছিল। সেই কাৰণে জলসিঞ্চনৰ ক্ষেত্রত আন ৰাজ্যৰ তুলনাত অসম বহুত পিছপৰি আছে। কেৱল ১৯৭০ চনৰ পিছত ব্রহ্মপুত্র কনটোল আৰু ইৰিগেছন যেতিয়া ঘুটা ভাগ কৰা হ'ল তেতিয়াৰ পৰাহে জলসিঞ্চনত বিশেষ গুৰুত্ব দিয়া হৈছে। জলস্ঞ্চনৰ ক্ষেত্রত ক্ষুদ্র মজলীয়া

চইল কনজাৰভেচনটো ঠিক কৰিব পৰা নাই কাৰণে ফলবভী হৈ উঠা নাই ফলত আমাৰ যিবিলাক পিছপৰি থকা অঞ্চল তাত জলস্ঞিন আঁচনিব ফল ভোগ কৰিব পৰা নাই। ৰবি শস্তত বিশেষ গুৰুত্ব আবোপ কৰা হোৱা নাছিল কাৰণেই জলসিঞ্চনত বেছি গুৰুত্ব আৰোপ কৰা হোৱা নাছিল। এতিয়া ৰবি শস্যৰ ওপৰত অধিক গুৰুত্ব দিয়া কাৰণেই এই আঁচনি যুগুত কৰা হৈছে। ১৯৭০ চনৰ পিছৰ পৰা অসমত বহুতো জলসিঞ্চন আঁচনি হাতত লোৱা হৈছে আৰু সেইবিলাক টেকনিকেল এডভাইজাৰৰ দ্বাৰা অধ্যয়ন কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছে।

মাননীয় সদস্য গৰাকীৰ প্ৰশ্নটো আছিল পাগলাদিয়া ইনভেচটিগেচন ডিভিজন সম্পর্কে আৰু সেই প্রশ্নৰ সন্দর্ভতে এই আলোচনা আগবঢ়াইছে। এই সন্দর্ভতে মই কব থুজিছো যে ইতিমধ্যে আমাৰ ২৩ টা জলসিঞ্চন আঁচনি লোৱা হৈছে আৰু চি দরিউ পি চি (C.W.P.C.)-লৈ অনুমোদনৰ কাবণে পঠিওরা হৈছে। তাৰে ৪ টা আঁচনি হ'ল মঞ্জলীয়া জলসিঞ্চন আঁচনি, ডেকা দং জলসিঞ্চন আঁচনি (২) কালদিয়া জলসিঞ্চন আঁচনি (৩) পাগলাদিয়া জলসিঞ্চন আঁচনি (৪) মৰাপাগলাদিয়া জলসিঞ্চন আঁচনি। আশাকৰা হৈছে অতি সোনকালে এই আঁচনিবিলাকৰ কাৰ্য্যকৰী ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিব পাৰিম।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, এটা ডিভিজ্ঞনৰ কাৰণে এই গোটেইবিলাক আঁচনি লোৱাটো সম্ভৱপৰ কথা নহয়।

শ্রীকন্দর্প কুমার দাস—মাননীয় মন্ত্রী গরাকীয়ে কৈছে যে এটা ডিভিজনর কারণে ইমানবিলাক আঁচনি লোৱা সম্ভৱপর নহয়, এই মহকুমাত (বরপেটা) যিবিলাক আঁচনি আগতে লোৱা হ'ল সেইবিলাক আঁচনি অফিছার বিলাকে ঘ্রিপকি চাইছে নে ?

শ্রীবিষ্ণু প্রসাদ (বাজ্যিক মন্ত্রী)—উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আগব যিবিলাক স্কিম আছে
সেইবিলাক বৈজ্ঞানিক নাছিল। এই কথা ঠিক যে অসম জলসিঞ্চনৰ
ক্ষেত্রত পিছপবি আছে। কিন্তু পাঞ্জাবৰ নিচিনা এখন ঠাইত য'ত ১০০ বছৰ আগতে জলসিঞ্চনৰ কাম আৰম্ভ কৰা হৈছিল সেই দেশতো প্রত্যেক এবিয়াত জলসিঞ্চনৰ বাৱস্তা কৰিব পৰা নাই। উপাধ্যক্ষ মহোদয়, জল-সিঞ্চনৰ ক্ষেত্রত ইকনোমিক ভাষাবিলিটি আৰু অহুন্নত ঠাইৰ কথা আছে। এনেকুৱা ঠাইত আঁচনি লোৱা হয়। বর্তমান দেশৰ শস্তা নাটনিব ক্ষেত্রত যি ৰবি শস্তা আঁচনি লোৱা হৈছে তাত ১০৫ টা জলসিঞ্চন আঁচনি লোৱা কিন্তু এই আঁচনিবিলাক অর্থৰ অভাবত কৃতকার্য্য কৰি তুলিৰ পৰা নাই। ইয়াৰ ১৯ টা আঁচনি কৃতকার্য্যতাৰে চলি আছে। উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ এনে কিছুমান ঠাই আছে য'ত হয়তো নদীৰ ব্যৱস্থা নাই। তাত লিফট ইৰিগেচন বা দিপ টিউবৱেলৰ ব্যৱস্থাৰ কাৰণে পৰীক্ষা কৰি চোৱা হৈছে। ইতিমধ্যে এই কামৰ দায়িছ জিওলোজিকেল চার্ভেক দিয়া হৈছে। পঞ্চম পৰিকল্পনাত চতুর্থ পৰিকল্পনাতকৈ ৫ গুণ বেছি আঁচনি লোৱা হৈছে। প্রায় ৪০৮ কেইবৰও বেছি মাটি হৈ যাব বুলি আশা কৰা হৈছে। মাননীয় সদস্য গৰাকীয়ে যিটো উত্বিক্য়াই দিছে সেই অঞ্চলৰ উন্নতিৰ কাৰণে চকু দিবলৈ চেষ্টা কৰিম।

শ্ৰীকবীৰ ৰায় প্ৰধানী—মাননীয় সদস্ত গৰাকীয়ে যি স্বজনপোষণ নীতিৰ কথা উল্লেখ কৰিলে ভাৰ আমি একো জবাব নাপালো।

জীবিষ্ণু প্রসাদ (ৰাজ্যিক মন্ত্রী)—এই কথা সঁচা নহয়।

শ্রীমতী প্রণীতা তালুকদাব—আমাব যিটো প্রশ্ন আছিল মন্ত্রী মহোদয়ে কৈছে যে ২৩ টা মাইনব ইবিগেচন চেঙ্কচন কবা হৈছে। মাননীয় সদস্য গৰাকীয়ে প্রশ্ন কবিছিল যে চম্পাবতী আৰু পাগলাদিয়া ইবিগেচন যিটো ডিভিজন আছে ইয়াব পৰা ১৪ টা আঁচনি পঠিয়াইছে, এই ১৪ টা আঁচনি ক্রেচ প্রগেমব আঁচনি। এই আঁচনি কেইটা ববপেটা মহকুমাব অতি দর্কাবী আঁচনি। এই আঁচনি কেইটা পাৰচিয়েলিটি কবি ইফাল সিফাল কবা হৈছে, এই বিষয়ে ভালদবে তদন্ত কবিব নেকি ? আৰু ভৱিয়তে এনে ধৰণৰ আঁচনি ল'লে যাতে আঞ্চলিক বৈষম্য নাথাকে তাব কাবণে চেষ্টা কবিবনে ?

শ্ৰীবিষ্ণু প্ৰসাদ (ৰাজ্যিক মন্ত্ৰী)—এই বিষয়ে পৰীক্ষা কৰি চোৱা হ'ব।

শ্রীমতী বেণুকা দেবী বৰকটকী—মাননীয় সদস্য হয়োগৰাকীয়ে কৈছে যে এই চম্পাবতী আৰু পাগলাদিয়াৰ যি ১৪ টা আঁচনি ক্রেচ প্রগ্রেমৰ পৰা এপ্রোভেলৰ কাৰণে পঠিওৱা হৈছে আৰু বিতেনচনৰ কাৰণে মান্তাৰ প্লেন কৰিছে আৰু সৰু সৰু বছত বাদ্ধ আছে, এইটো কি হিচাবত লোৱা হৈছে দিছীয় কথা হৈছে মধ্যমন্ত্রী মহোধান কিছিল কাৰ্যাহ কৈ

যে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে অসমৰ জলসিঞ্চনৰ কাৰণে ১০০ কোটি টকা দিব আৰু ১০ বছৰত ১০ বছৰত ১০ কোটিকৈ এই টকা খৰছ কৰিব। কিন্তু আজি মন্ত্ৰী মহোদয়ে কি হিচাবত ১০৫ টা আঁচনি লোৱাৰ পাচত অৰ্থৰ অভাবত আঁচনি কাৰ্য্যকৰী হোৱা নাই বৃলি ক'লে?

শ্রীশবং চন্দ্র সিংহ (মুখামন্ত্রী) — মাননীয় উপাধাক্ষ মহোদয়, মুখ্যমন্ত্রীয়ে কোৱা বুলি ক'লে ঠিক নহ'ব। আমি জলসিঞ্চনত গুক্ত আৰোপ কৰিম বুলি কৈছো আৰু ভাকে নকৰিলে আমাৰ বাজ্যৰ খেতিয়কৰ অৱস্থা উন্নত কৰিব নোৱাৰি। প্রত্যেক দৰা মাটিয়ে আমি জলসিঞ্চন কৰিব লাগিব। এইটো কৰিব লাগিলে ১০০ কোটি কিয় ৪০০ কোটিও লাগিব পাৰে। কিন্তু কেন্দ্রীয় চৰকাৰে দিব বা দিছে বুলি কোৱা নাই।

প্রাত্তলাল চন্দ্র বৰুৱা—কেন্দ্রীয় চৰকাৰে টকা নিদিয়াৰ কথাটো মই মানি লব পৰা নাই। মুখ্যমন্ত্রীয়ে এইটো কথা জানে নেকি যে সময় মতে যিখিনি প্রয়োজনীয় আঁচনি সেই বিলাক অসম চৰকাৰে কেন্দ্রীয় চৰকাৰৰ ওচৰত স্পষ্টভাবে দাঙি ধৰিব নোৱাৰাৰ ফলতেই কেন্দ্রীয় চৰকাৰে এই টকা নিদিয়ে। এই কথা সত্য হয়নে ? যতি সত্য হয় তেনেহলে ইয়াৰ প্রতিকাৰৰ কাৰণে অসম চৰকাৰে কি ব্যৱস্থা লৈছে ?

গ্ৰীশৰং চন্দ্ৰ সিংহ—এইটো কথা ঠিক নহয়। বিভিন্ন ৰকমৰ আঁচনি বিভিন্ন সময়ত কেন্দ্ৰীয় চৰকাবলৈ পঠায় থকা হৈছে। এইটো এটা সাধাৰণ অভিযোগ।

সময়ত কেন্দ্রার চৰকাবিতা পানার বিকা হৈছে। এই আঁচনিব কথা কৈছে সেই
আঁচনিটো পাগলা দিয়াৰ ডিটেনচন আঁচনি। এই আঁচনি বিলাক পাগলাদিয়াৰ ডিটেনচন আঁচনিব লগত কোনো সম্পর্ক নাই। পাগলা দিয়াৰ
লগত সংযোগ কবি যি জলসিঞ্চন আঁচনি লোৱা হব সেই বিষয়ে আলোচনা
কবি থকা হৈছে। আৰু মাননীয়া সদস্যাই প্রশ্ন কবিছে যে যেতিয়া ববি
শস্যৰ আঁচনি গ্রহণ কবিছিলো তেতিয়া ১০৫ টা জলসিঞ্চন আঁচনিব প্রস্তাব
কবা হৈছিল। কেন্দ্রীয় চবকাবে যি টকা ইবিগেচনব কাবণে দিছিল
সেই খিনি কৃষি বিভাগক দিয়া হৈছে। এই বছৰ আমি প্লেনৰ পৰা
টকা খবচ কবা হব।

প্ৰীপৰমানন্দ গগৈ—মাননীয় সদস্য সকলে বান পৰিস্থিতিৰ ওপৰত টকা বিৰুত্তি দিব লাগে বলি কৈছিল। মই ছখেৰে জনাব থুজিছো যে মই আজি ৰিবৃত্তি দিব নোৱাৰিম, এই সম্পৰ্কত কালিলৈ মই এটা বিবৃদ্ধি দিম।

শ্ৰীমতী ৰেণুকা দেৱী বৰকটকী—আমি ৰাস্তা আৰু বেলৰ যোগাযোগ বন্ধ হৈছে বুলি শুনিছো। মই মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ পৰা জানিব বিচাৰিছো যে টেলিগ্ৰাফ বা টেলিফোনৰ যোগাযোগও বন্ধ হৈ গৈছে নেকি ?

শ্ৰীপৰমানন্দ গগৈ—এইটো খবৰ মই কালিলৈ দিব পাৰিম।

শ্ৰীবদন চন্দ্ৰ তালুকদাৰ—বানপানী হোৱা অঞ্চল বিলাকৰ মাজত যোগাযোগ বিচিন্ন হৈছে নেকি !

গ্রীপৰমানন্দ গগৈ—সেইটো হৈছে।

শ্রীকবিৰ চন্দ্র ৰায় প্রধানী মই খবৰ পাইছো যে গোলকগঞ্জৰ গঙ্গাধৰ নৈত থকা দলংখন পানীয়ে ভাঙি লৈ যোৱাৰ অৱস্থা^ন হৈছে। এইটো খবৰ দিব লাগে।

শ্ৰীপৰমানন্দ গগৈ—এতিয়া এইটো খবৰ মোৰ হাতত নাই।

শ্রীশবং চন্দ্র সিংহ — মই থূলমূলকৈ বানপৰিস্থিতিৰ সম্পর্কত মাননীয় সদস্য সকলক জনাও যে ডিব্রুগড়, নিমাভিঘাট, যোৰহাট, তেজপুৰত বানপানীৰ লেভেল তললৈ নামিছে। গুৱাহাটীত এতিয়াও পানী বাঢ়িয়েই আছে। তেজুত পানী তললৈ নামিছে। পাচিঘাটত পানী তললৈ নামিছে। কিন্তু নামনিব ফালে পানী এতিয়াও বাঢ়িয়েই আছে। সেই কাবণে ধুবুৰী গোৱালপাৰা অঞ্চলত পানী বাঢ়িয়েই আছে।

শ্রীমতী ৰেণুকা দেৱী বৰকটকী—মন্ত্রী মহোদয়ে বানপানীৰ বিপোর্ট দিওতে ভৱেদাৰ আৰু ৰেইনৰ ৰিপোর্ট দিব নোৱারিবনে ?

শ্ৰীশৰৎ চন্দ্ৰ সিংহ—সেইটো দিয়া হব।

গ্ৰীপৰমানন্দ গগৈ—আমাৰ ইয়াৰ নদীবিলাকত কিমান পানী বাঢ়িব পাৰে সেইটো কথা আমাক অৰুণাচলৰ পৰা জনাই থাকে।

গ্রীগিয়াচুদ্দিন আহমেদ—উজনিব ফালে যেতিয়া বানপানী কমি যায় তেতিয়া নামনিব ফালে হুলস্থুল লাগে। চৰকাৰে সহায় কৰিবৰ কাৰণে চেষ্টা কৰে। এই ক্ষেত্ৰত চৰকাৰে নিউজ ভেন্নৰ দ্বাৰা মান্ত্ৰক সচেটন কৰিবলৈ জনাই থাকিব নোৱাৰেনে।

শ্রীশবং চন্দ্র সিংহ—আমি এই সম্পর্কত খবৰ ৰাখি আছো। এইটো ঠিক যে প্রথমে উজনিৰ ফালে পানী ৰাঢ়ে। তাৰ পিছত উজনিৰ ফালে কমি

যায় আৰু নামনিৰ ফালে বাঢ়িবলৈ আৰম্ভ কৰে। এতিয়া উজনিৰ পানী নামি গৈছে আৰু গোৱালপাৰাৰ ফালে বেচি হৈছে। মই খবৰ পোৱা মতে গোৱালপাৰাৰ বালিকাচি বান্ধটো ভাঙিছে। আমাৰ মাননীয় সদস্য শ্ৰীচামচুল হক ডাঙৰীয়াই এইটো খবৰ আমাক দিছে। আৰু যেতিয়াই সময় মতে খবৰ দিছে ভাতেই সহায় কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰিছো। ঞ্জীলোবিন্দ বৰা—মই মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ৰ পৰা জানিব বিচাৰিছো যে লক্ষীমপুৰত যি ৰৈল আৰু ৰাস্তাৰ যোগাযোগ বন্ধ হৈছে, এই যোগাযোগৰ সোনকালে বাৱস্থা কৰিবনে ? প্ৰীপৰমানন্দ গগৈ—এই ব্যৱস্থা সোনকালে উন্নত কৰিবলৈ চেষ্টা কৰা হব। শ্ৰীশৰৎ চন্দ্ৰ সিংহ—ৰাষ্টা আৰু ৰেলৰ যোগাযোগ বিচ্ছিন্ন হোৱাৰ যি কথা

কৈছে এই বিষয়ত পি ডাব্লিও ডি আৰু ৰেলওৱে বিভাগৰ লগত যোগাযোগ কৰি থকা হৈছে। অতি সোনকালে আমি যোগাযোগৰ ব্যৱস্থা কৰিবলৈ

Adjournment

Mr. Deputy Speaker—আৰু নালাগে। It is not in the agenda. The House stands adjourned till 10 A. M. tomorrow.

The House then rose at 5-30 P.M. and stood adjourned till 10 A. M. on Wednesday the 20th June 1973.

ispur he 19th June, 1973.

চেষ্টা চলাই আছো।

P. D. BARUA

Secretary

Legislative Assembly, Assam